

BIDRAG TILL
SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

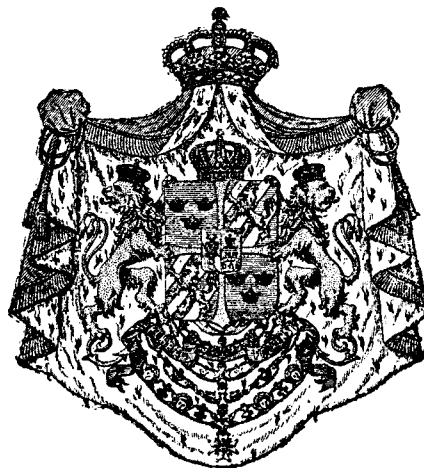
P) **UNDERVISNINGSVÄSENDET.** 35.

BERÄTTELSE

OM

FOLKSKOLORNA FÖR ÅR 1895

UTARBETAD I KUNGL. ECKLESIASTIK-DEPARTEMENTET.

STOCKHOLM
TRYCKT I CENTRAL-TRYCKERIET
1897.

INLEDNING

TILL

Bidrag till Sveriges officiella statistik. P. Undervisningsväsendet. – Stockholm : Centraltryckeriet, 1870-1910.

Täckningsår: 1868-1912.

Innehåll: Folkundervisningen den 31 december 1868 ; Berättelse om statens elementarläroverk för gossar läsåren 1876-77 – 1909-1910 ; Berättelse om statens allmänna läroverk läsåret 1910-1911 ; Berättelsen om folkskolorna för åren 1882-1910. Berättelserna är utarbetade av Ecklesiastikdepartementet.

I Berättelsen om folkskolorna för år 1882 ingår:

Kort öfversigt öfver det svenska folkskoleväsendets utveckling till år 1842, s. 2-8.

Primiäruppgifter och berättelser om folkskoleväsendet från och med år 1842, s. 8-10 och

Öfversigt af folkskoleväsendet under åren 1876-1881, s. 10-14.

Föregångare:

Kungl. Maj:ts befallningshafvandes femårsberättelse för åren ... - Stockholm, 1823-1857.

Täckningsår: 1822-1851/55.

I femårsberättelserna finns länsvisa statistiska uppgifter om undervisning.

Efterföljare:

Folkskolorna / av Kungl. Ecklesiastikdepartementet. - Stockholm : Centraltryckeriet, 1914-1932. - (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1920/21, 1929/30.

Läroutbildningen / av Kungl. Ecklesiastikdepartementet. - Stockholm : Centraltryckeriet, 1919-1940. (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: Läsåret 1916/17 – 1921/22, 1927/28 ; läsåren 1928/29 t.o.m. 1938/39

Statens allmänna läroverk / av Kungl. Ecklesiastikdepartementet. – Stockholm : Centraltryckeriet, 1915-1921. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: Läsåret 1911/12 – 1919/20.

Översiktspublikationer:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1960.

S. 1887-204: Undervisning (Tab. 192-211).

Elever i icke-obligatoriska skolor 1864-1970 / [Statistiska centralbyrån ; utarb. av Margit Vinge]. - Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1977. - (Promemorior från SCB, ISSN 0347-3201 ; 1977:11).

Elever i obligatoriska skolor 1847-1962. - Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1974. – (Promemorior från SCB, ISSN 0347-3201 ; 1974:5).

BIDRAG TILL
SVERIGES OFFICIELA STATISTIK.

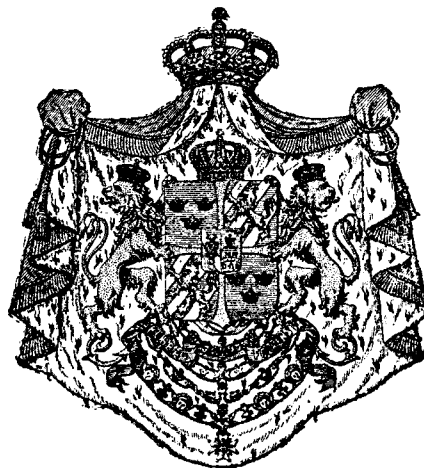
P) **UNDERVISNINGSVÄSENDET. 35.**

BERÄTTELSE

OM

FOLKSKOLORNA FÖR ÅR 1895

UTARBETAD I KUNGL. ECKLESIASTIK-DEPARTEMENTET.

STOCKHOLM
TRYCKT I CENTRAL-TRYCKERIET
1897.

Innehållsförteckning.

Text (sid. 1—24).

	Sid.
Inledning	1
Kap.	
1. Högre folkskolor. (Tab. 1)	1
2. Allmänna folkskolorna: inledande anmärkningar. (Tab. 2—10)...	2
3. Allmänna folkskolorna: deras arter och antal m. m. (Tab. 2—4)...	3
4. Allmänna folkskolorna: lärare. (Tab. 2—4)	7
5. Allmänna folkskolorna: lärjungar. (Tab. 5—7)	8
6. Allmänna folkskolorna: ekonomiska förhållanden. (Tab. 8—10)...	16

Tabell-bilagor (sid. 1*—27*).

Tab.	
1. Högre folkskolor.	2*
2. Folkskoleväsendet år 1895: skolor och lärare m. m. länsvis.	4*
3. Folkskoleväsendet år 1895: skolor och lärare m. m. länsvis med fördelning efter landsbygd och städer.	6*
4. Folkskoleväsendet år 1895: skolor och lärare m. m. i rikets särskilda städer.	8*
5. Folkskoleväsendet år 1895: lärjungar länsvis.	12*
6. Folkskoleväsendet år 1895: lärjungar länsvis med fördelning efter landsbygd och städer.	14*
7. Folkskoleväsendet år 1895: lärjungar i rikets särskilda städer.	16*
8. Folkskoleväsendet år 1895: ekonomiska förhållanden länsvis.	20*
9. Folkskoleväsendet år 1895: ekonomiska förhållanden länsvis med fördelning efter landsbygd och städer.	22*
10. Folkskoleväsendet år 1895: ekonomiska förhållanden i rikets särskilda städer.	24*

Table des matières.

Texte (p. 1—24).

	Page.
Introduction.	1
Chap.	
1. Écoles primaires supérieures. (Tabl. 1)	1
2. Écoles primaires ordinaires: remarques préliminaires. (Tabl. 2—10) ..	2
3. Écoles primaires ordinaires: catégories, nombre, etc. (Tabl. 2—4)...	3
4. Écoles primaires ordinaires: personnel enseignant. (Tabl. 2—4)...	7
5. Écoles primaires ordinaires: élèves. (Tabl. 5—7)	8
6. Écoles primaires ordinaires: économie (Tabl. 8—10)	16

Tableaux annexés (p. 1*—27*).

Tabl.	
1. Écoles primaires supérieures.	2*
2. État de l'Enseignement primaire en 1895, écoles et corps enseignant, etc.: par départements.	4*
3. État de l'Enseignement primaire en 1895, écoles et corps enseignant, etc.: par départements et avec répartition d'après les campagnes et les villes.	6*
4. État de l'Enseignement primaire en 1895, écoles et corps enseignant, etc.: dans les différentes villes du pays.	8*
5. État de l'Enseignement primaire en 1895, élèves: par départements.	12*
6. État de l'Enseignement primaire en 1895, élèves: par départements et avec répartition d'après les campagnes et les villes.	14*
7. État de l'Enseignement primaire en 1895, élèves: dans les différentes villes du pays.	16*
8. État de l'Enseignement primaire en 1895, économie: par départements.	20*
9. État de l'Enseignement primaire en 1895, économie: par département et avec répartition d'après les campagnes et les villes.	22*
10. État de l'Enseignement primaire en 1895, économie: dans les différentes villes du pays.	24*

TILL KONUNGEN.

Härmed öfverlemnas en inom E. K. M:ts Ecklesiastik-departement utarbetad berättelse om folkskolorna för år 1893.

Stockholm den 26 Oktober 1897.

Underdånigst
G. F. GILLJAM.

Till Herr Statsrådet och Chefen för Kungl. Ecklesiastik-Departementet.

Den berättelse om folkskolorna, som härmed öfverlemnas, är utarbetad efter samma grunder, som den föregående. Därför behöfver med afseende på planen för densamma endast följande nämnas. Något alldeles nytt ämne har denna gång ej upptagits till behandling. Men utom de årligen återkommande hafva till fortsatt behandling upptagits några ämnen dels från 1894, dels från både 1893 och 1894. I Kap. 3 hafva sålunda några tillägg gjorts till den särskilda undersökningen om skolträdgårdarne och deras storlek. Vidare hafva i Kap. 5 uppgifter lemnats om antalen barn, som under året undervisats i trädgårdsskötsel och trädplantering eller i handaslöjder för gossar eller för flickor, hvarjemte i samma kapitel lemnats en bearbetning af uppgifterna om s. k. abnorma barn i skolåldern.

Den inom departementet verkställda granskningen af primäruppgifterna för 1895 har — förutom medan omförmälda tryckta cirkulär — föranlett utfärdandet af skrivelser till 1,124 skoldistrikt. Men skrivelsernas antal är ännu högre, emedan icke sällan flera skrivelser måst utfärdas till samma skoldistrikt. De hafva vid 962 skoldistrikt utgjort endast en, men vid 139 uppgått till två, vid 24 till tre och vid 2 till fyra, samt uppgå således tillsammans till 1,320. I motsats mot hvad som egde rum vid berättelsen för 1894, då de »flesta» skrivelserna, och vid berättelsen för 1893, då de »aldra flesta» afsågo de ekonomiska uppgifterna å baksidan af formuläret Litt. B (skolrådets uppgifter), har för 1895 endast ett jemförelsevis mindre antal skrivelser, något öfver 300, blifvit utfärdadt

af denna anledning, medan det vida öfvervägande antalet afsett dels andra delar af sagde formulär, dels formuläret Litt. A (uppgifterna för de särskilda skolorna). Redan här af framgår att de omförmälda ekonomiska uppgifterna efter hand blifvit mera tillfredaställande. Endast från 9 skoldistrikt (mot 18 år 1894 och 29 år 1893) hafva nya räkenskapssammandrag infordrats. Dock anger detta antal icke på långt när antalet af de skoldistrikt, hvilkas räkenskapssammandrag blifvit rättade, ty äfven i nästan alla de fall, då de utfärdade skrivelserna haft afseende därpå, ehuru nya räkenskapssammandrag ej infordrats, hafva likväl sammandragen undergått en större eller mindre omarbetning med ledning af svaren på de framställda frågorna. Dessutom hafva vid en mängd skoldistrikt, hvarest sådant varit möjligt, räkenskapssammandragen blifvit åtminstone nödortfärdigt och approximativt rättade utan utfärdande af någon skriftelse, emedan det för tidens besparande eller af annan orsak ansetts nödvändigt att i möjligaste måtto begränsa skriftvexlingen. Förutom ofvan omförmälda skrivelser hafva af anledning, som omnämnas i Kap. 5 vid redogörelsen för de abnorma barnen, tryckta cirkulär med infordrande af felande uppgifter utfärdats till 638 skoldistrikt. — Enär all denna skriftvexling, ehuru skrivelserna alltid varit ställda till skolrådets ordförande, gått genom folkskoleinspektörernas händer, skulle antalet skrivelser vinna en ganska betydlig tillökning genom att medräkna de till dessa ställda skrivelser (271 st.), hvilka likväl i flertalet fall varit temligen kortfattade.

Kap. 1. Högre folkskolor.

Tab. 1.

Under år 1895 funnos 13 högre folkskolor, och hade sedan det föregående året ingen tillkommit eller upphört. Vid dessa högre folkskolor voro anställda tillsammans 23 lärare, hvaraf 14 undervisade i läseämnen och 9 endast i öfningsämnen. Lärjungarnes antal utgjorde 278, hvaraf vid fördelning efter ålder 230 (165 gossar och 65 flickor) voro under 15 år samt 48 (37 gossar och 11 flickor)

15 år eller däröfver. — Omkostnaderna uppgingo enligt Tab. 1 under kalenderåret 1895 till 30,975 kr. 98 öre och öfverstego det föregående årets med 673 kr. 23 öre, med afseende på hvilken tillväxt likväl bör märkas att omkostnaderna för Ulricehamns nybildade högre folkskola under 1894 endast afse den sednare delen af året. Fördelas omkostnadsbeloppet på ofvaanämnda antal lärjungar, så

uppgår kostnaden för hvarje lärjunge till 111 kr. 42 öre mot 109 kr. 79 öre under det föregående året. — För öfrigt må utöfver de upplysningar, som inhemtas af Tab. 1, följande meddelas ur de inkomna primäruppgifterna.

Att två eller flera församlingar gemensamt uppehållit någon högre folkskola, har ej heller detta år förekommit.

Lärokursens längd uppgifves vid 1 skola till 1 år, vid 10 till 2, vid 1 till 2 å 3 och vid 1 till 3 år. Läseveckornas antal under läsåret har varit 23 vid 2 skolor, 24 vid 5, 29 $\frac{1}{2}$ vid 1, 30 vid 2, 32 vid 2 och 34 vid 1. Läsedagarnes antal i veckan har varit 5 vid 5 skolor och 6 vid 8. Undervisningstimmarnes antal i veckan har varit 26 vid 2 skolor (hvaraf 1 med 24 veckor och 1 med 29 $\frac{1}{2}$), 27 vid 1 (med 30 veckor), 29 vid 1 (med 24 veckor), 30 vid 6 (hvaraf 1 med 23 veckor, 2 med 24, 1 med 30 och 2 med 32), 32 vid 1 (med 23 veckor), 36 vid 1 (med 34 veckor) och 48 vid 1 (med 24 veckor). I de två sistnämnda timantalen ingå respektive 10 och 18 timmar för undervisning i slöjd för gossar.

Läsåret har vid 8 skolor omfattat en höst- och en vårtermin och vid 5 tvärtom. Af de 13 skolorna hafva 2 börjat sin hösttermin den 2 September, 4 respektive den 10, 12, 16 och 30 i samma månad, 5 den 1 Oktober, 1 den 1 och 1 den 3 November samt hafva 2 slutat sin vårtermin resp. den 11 och 26 April, 9 resp. den 1, 4, 6, 13, 22, 26, 28 och (2 st.) 31 Maj och 2 den 15 Juni.

Undervisningen har vid alla skolorna omfattat kristendoms-kunskap, modersmålet, räkning, geografi, historia (vid 8 nämnas särskildt både svensk och allmän), naturkunnighet (därjemte nämnas vid 1 hellsolära) samt teckning eller linear-

ritning (vid 3 nämnas särskildt både frihandsteckning och linearritning). Vid 12 skolor har undervisningen äfven omfattat välskrifning (vid 1 skola nämnas därjemte skriföfningar) och geometri. Bland undervisningsämnena uppräknas dessutom vid 1 skola lagfarenhet, vid 2 statskunskap (däraf vid 1 svensk) och vid 1 kommunalkunskap. Vid 2 skolor har undervisats i tyska språket samt vid 2 både i tyska och engelska. Bokföring har förekommit vid 6 skolor, sång vid 9, gymnastik vid 8, slöjd för gossar vid 4 och för flickor vid 2 samt trädgårdsskötsel vid 1. Slutligen nämnas vid 1 skola att utom den ordinarie undervisningstiden några extra timmar i hvarje vecka, då det stått lärjungarne fritt att i undervisningen deltaga, hafva användts för undervisning i nationalekonomi samt för låtsade stämmor, samtalsöfningar och föreläsning af poesi och annan bildande litteratur.

Angående lärarne (respektive: hufvudlärarne) i läseämnena är, då afseende ej fästes vid aflagda undervisningsprof, endast att nämna, att bland dem voro 3 prester, 2 filosofie kandidater, af hvilka den ene därjemte aflagt folkskolelärare-examen och den andre teologico-filosofisk examen, samt att vidare 1 hade aflagt prestexamen, 1 både teoretisk och praktisk teologisk examen och därjemte folkskolelärare-examen, 1 teoretisk teologisk examen och därjemte folkskolelärare-examen, 1 både mogenhets- och folkskolelärare-examen, 2 mogenhets-examen samt 2 folkskolelärare-examen. Den biträdande läraren i läseämnena hade aflagt afgangsexamen från Ultuna landtbruksinstitut.

Kap. 2. Allmänna folkskolorna: inledande anmärkningar.

Tab. 2—10.

Ofvannämnda 9 tabeller äro affattade och ordnade i öfverensstämmelse med de motsvarande i berättelsen för år 1894. De äro således fördelade i 3 grupper, af hvilka den första, omfattande Tab. 2—4, afser skolor och lärare m. m., den andra, Tab. 5—7, lärjungar samt den tredje, Tab. 8—10, ekonomiska förhållanden. Å den första tabellen inom hvarje grupp, således å Tab. 2, 5 och 8, redogöres för länen, å den andra, Tab. 3, 6 och 9, för landsbygden inom hvarje särskildt län samt för städerna, såsom ett helt betraktade, likaledes inom hvarje län samt å den tredje, Tab. 4, 7 och 10, för de särskilda städerna.

Med afseende på fördelningen mellan landsbygd och städer äro här, likasom i föregående berättelser, vissa afvikelser från den allmänna befolkningsstatistiken att anmärka. Af rikets 93 städer, äro 2 mindre, nemligen Sigtuna och Skellefteå, med tillsammans 1,738 invånare räknade till landsbygden, emedan hvar och en af dem gemensamt med respektive landsförsamlingar bildade ett enda skoldistrikt. Däremot hafva en sockendel och 6 mindre landsförsamlingar med tillsammans 5,137 invånare af dylikt skäl räknats på städerna Vaxholm, Mariefred, Torshälla, Vadstena, Visby, Skara

och Falköping. Om man till den för städerna å Tab. 3 angifna folkmängden 982,835 lägger det förstnämnda talet, således 1,738, och däremot frånräknar det andra talet, 5,137, så får man till resultat 979,436. Att detta tal fullkomligt öfverensstämmer med det för år 1895 i allmänna befolkningsstatistiken angifna invånareantalet i rikets samtliga städer beror dock därpå, att för utarbetandet af kol. 3 i Tab. 4 användts de af Statistiska Centralbyrån fastställda befolkningsciffrorna, hvarefter de på grund häraf erhållna summorna för de särskilda länen städer införts i Tab. 3. — Om nyss angifna korrektion, ehuru naturligtvis i motsatt led, tillämpas på den för landsbygden å Tab. 3 angifna folkmängden, får man till resultat 3,940,146, medan allmänna befolkningsstatistiken utvisar 3,939,824 eller 322 mindre. Skillnaden är naturligtvis densamma, äfven om jämförelsen utsträcker till hela rikets folkmängd. Det högre beloppet enligt denna berättelse har erhållits därigenom att för landsbyggdens skoldistrikt i allmänhet användts uppgifterna å de därifrån till Ecklesiastikdepartementet inkomna primärtabellerna.

De skiljaktigheter, som man finner, om de å Tab. 2 och 3 befintliga uppgifterna om folkmängden i de särskilda

länerna och å deras landsbygd jämföras med motsvarande uppgifter i den allmänna befolkningsstatistiken, bero dels på nyss angifna förhållande, dels på oregelbundenheterna i rikets indelningar, i det att några församlingar eller skoldistrikt tillhöra mer än ett län. En sådan församlings folkmängd blir i den allmänna befolkningsstatistiken delad

på länerna, men måste här hel och hällen föras till det län, hvartill församlingen eller det skoldistrikt, hvartill församlingen ingår, till den största delen hör.

Slutligen må med afseende på sättet att beräkna skolornas antal i städerna, särskildt Stockholm, hänvisas till berättelsen för år 1882 (sid. 17).

Kap. 3. Allmänna folkskolorna: deras arter och antal m. m.

Tab. 2—4.

Med afseende på uppgifterna i de till detta kapitel hörande tabellerna må anmärkas att de, när förhållandena förändrats under året, afse årets slut. — Den statistiska textredogörelsen för hithörande ämnen — likasom för ämnena i de följande kapitlen — är här, i väsentlig öfverensstämmelse med förut utgifna berättelser, inskränkt till tre hufvudsakliga synpunkter, nemligen för det första en jämförande öfversigt af rikssummorna för 1885 och 1895, för det andra en öfversigt för de särskilda länerna af vissa förhållanden år 1895 samt för det tredje en öfversigt af förhållandet sistnämnda år mellan landsbygd och städer.

I förstnämnda hänseende utvisas förhållandet hufvudsakligen af följande två tabeller.

S k o l o r.	1885.	1895.
Folkskolor:		
Fasta:		
Med 1 lärare eller lärarinna i läseämnena	3,159	3,494
Med flera lärare eller lärarinnor i d:o	306	505
Flyttande:		
På 2 stationer	633	640
På 3 "	166	77
På flera än 3 stationer	28	2
Mindre folkskolor:		
Fasta	588	894
Flyttande	521	572
Småskolor:		
Fasta	2,688	3,403
Flyttande	1,894	1,570
Samtliga folkskolor	4,292	4,718
» mindre folkskolor	1,109	1,466
» småskolor	4,582	4,973
Summa	9,983	11,157

Af förestående tabell framgår vid jämförelse med år 1885, att hela antalet fasta skolor vuxit från 6,741 till 8,296 samt att hela antalet flyttande skolor däremot aftagit från 3,242 till 2,861. För öfrigt bör med afseende på de flyttande folkskolorna märkas att de 2, som år 1895 flyttade »på flera än 3 stationer», båda enligt Tab. 2 flyttade på 4, och att den ena af dem var försedd med två lärare.

Skolhus och skolträdgårdar.	1885.	1895.
Skolhus:		
Egna	7,045	8,190
Förhyrda eller hyresfritt upplåtna	2,589	3,124
Summa	9,634	11,314
Skolträdgårdar	2,104	1,901

Om man antager, att alla dessa skolträdgårdar tillhörde fasta folkskolor, hvilkas hela antal år 1895 utgjorde 3,999, så följer däraf, att sagde år 48 % (mot 61 % år 1885) af de fasta folkskolorna voro försedda med särskild för undervisningen ordnad skolträdgård. Dock bör nämnas, att nyss gjorda antagande ej är fullt riktigt, i ty att skolträdgårdar icke uteslutande finnas vid de fasta folkskolorna, hvilket framgår redan af Tab. 3, om man inom dess afdelning för »Landsbygd» vid Kronobergs län jämför kol. 4 och 5 (fasta folkskolor) med kol. 19 (skolträdgårdar). Minskningen i skolträdgårdarnes antal från år 1885 till 1895 är antagligen endast skenbar och beroende på noggrannare primäruppgifter och större stränghet vid deras bearbetande. För öfrigt må hänvisas till den speciella undersökningen om skolträdgårdarne i slutet af detta kapitel.

Lönetillskott för den »fortsatta undervisningen» utgingo för år 1895 af statsmedel till 584 skoldistrikt för 976 s. k. »fortsättningsskolor»; motsvarande tal för år 1885 voro 402 och 680. Bidrag till beredande af undervisning i slöjd utgingo för år 1895 af statsmedel till 1,019 skoldistrikt för 2,487 skolor eller slöjdaafdelningar; motsvarande tal för 1885 voro 445 och 724. Äfven vid jämförelse mellan åren 1894 och 1895 finner man för slöjdundervisningen en betydlig tillökning i skolornas eller slöjdaafdelningarnas antal, hvilket vuxit med 600, hvaraf 204 på landsbygden och 396 i städer. Denna tillväxt beror utan tvifvel till en stor del på de förändrade bestämmelser rörande erhållandet af statsbidrag, som på grund af Kgl. kungörelsen af den 1 Juni 1894 trädde i kraft från och med början af år 1895.

Slutligen må nämnas, att åtskilliga tal, som afse riket i dess helhet, äfven finnas i följande två afdelningar af detta kapitel, nemligen dels under länstabellen, dels i de tabeller, som visa förhållandet mellan landsbygd och städer.

En öfversigt för de särskilda länen år 1895 lemnas af följande tabell, rörande hvilken följande anmärkningar må förutskickas. Tabellen afser egentligen länen i deras helhet,

således utan skillnad på landsbygd och städer; men i kol. 8—15 har likväl en sådan skillnad införts för att lemna allt det material, som erfordras för att upprätta dylika tabeller

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
L ä n.	Ytvidd, beräknad i kvadrat- kilometer.	Folkmängd vid årets slut.	Skol- distrikt.	S k o l o r.			Skoldistrikt,		Fortsättnings- skolor,		Skoldistrikt,		Slöjd- afdelningar,	
				Hela antalet.	På 100 □-kilometer eller 1 □-nymil.	På 10,000 af folk- mängden.	som erhållit statsbidrag för den fortsatta undervisningen.				som erhållit statsbidrag för undervisning i slöjd.			
							Landsbygd.	Städer.	Landsbygd.	Städer.	Landsbygd.	Städer.	Landsbygd.	Städer.
Stockholms stad.....	92	271,638	1	9	(Se Anm. 2.)		—	—	—	—	—	1	—	140
Stockholms län	7,444	157,517	113	454	6'10	28'8	21	3	26	4	35	2	51	3
Uppsala »	5,121	123,366	85	290	5'66	23'5	16	2	23	3	32	2	61	9
Södermanlands »	6,271	161,762	91	367	5'85	22'7	35	5	54	10	54	4	99	13
Östergötlands »	9,985	271,099	150	586	5'87	21'6	71	5	112	12	55	4	94	23
Jönköpings »	10,616	195,852	130	446	4'18	22'8	35	—	43	—	54	3	76	8
Kronobergs »	8,907	158,834	80	341	3'83	21'5	25	1	35	2	11	1	18	3
Kalmar »	10,923	229,164	109	502	4'60	21'9	28	4	59	9	34	5	65	27
Gottlands »	3,117	51,845	84	148	4'75	28'5	10	1	10	1	44	1	47	6
Blekinge »	2,896	143,350	41	246	8'49	17'2	—	5	—	10	27	4	51	22
Kristianstads »	6,217	219,622	146	648	10'42	29'5	2	—	2	—	39	2	57	12
Malmöhus »	4,734	383,486	249	938	19'81	24'5	9	2	11	6	54	6	92	101
Hallands »	4,771	139,593	90	352	7'38	25'2	12	1	15	2	24	4	35	10
Göteborgs o. Bohus »	4,896	313,342	94	504	10'29	16'1	16	1	21	38	50	4	97	180
Elfsborgs »	11,889	274,989	201	639	5'87	23'2	57	3	59	4	118	5	166	23
Skaraborgs »	8,092	244,378	217	576	7'12	23'6	84	3	93	3	35	4	54	10
Vermlands »	17,495	251,686	91	620	3'55	24'6	35	2	106	10	71	3	225	11
Örebro »	8,260	190,153	61	525	6'36	27'6	16	2	38	2	30	1	84	21
Vestmanlands »	6,492	142,462	72	385	5'93	27'0	21	3	37	4	27	4	44	21
Kopparbergs »	28,151	206,723	53	701	2'49	33'9	10	2	23	3	45	2	142	5
Gefleborgs »	18,314	218,472	52	525	2'87	24'0	17	3	50	14	27	3	64	44
Vesternorrlands »	24,063	217,247	66	406	1'69	18'6	5	1	10	1	35	2	68	16
Jemtlands »	47,616	104,162	59	303	0'64	29'1	2	1	2	1	17	1	21	2
Vesterbottens »	55,730	133,340	26	323	0'58	24'0	4	—	4	—	15	1	22	2
Norrbottnens »	99,166	115,500	24	323	0'33	28'0	1	2	2	2	14	3	36	6
Hela riket år 1895	411,195	4,919,582	2,385	11,157	2'71	22'7	532	52	835	141	947	72	1,769	718
» » » 1885	405,845	4,681,841	2,367	9,983	2'46	21'3	366	36	554	126	415	30	606	118

Anm. 1. 1 kvadrat-nymil (= 1 kvadrat-myriameter = 100 kvadrat-kilometer) är lika med 0'875 eller $\frac{7}{8}$ svensk kvadratmil.

» 2. Då talen i kol. 6 och 7 för Stockholms stad äro af ingen betydelse och i jemförelse med länens skulle blifva rent af vilseledande, hafva de här utelemnats.

särskildt för landsbygd och städer. I sjelfva verket kan man i en sådan tabell för länens landsbygd utan nämnvärdt fel använda samma ytvidder (kol. 2), som för hela länen, och därpå grunda den beräkning, som motsvarar kol. 6; i en dylik tabell för länens städer hafva däremot kol. 2 och 6 ingen betydelse och kunna saklöst utelemnas.

Talen i kol. 3—5 äro hemtade ur Tab. 2; motsvarande tal för landsbygd och städer erhållas ur Tab. 3. Talen i kol. 8—15 ingå däremot icke i åtföljande tabellbilagor samt äro ej hemtade ur de från skoldistriktens ingångna primäruppgifterna, utan dessa kolumner äro utarbetade efter de från Statskontoret (för Stockholms stad) och länsstyrelserna till

Kungl. Maj:ts insända redogörelserna angående ifrågavarande statsbidrag. Slutligen må med afseende på tabellens källor nämnas, att ytvidderna äro för år 1895 hemtade ur Statistiska Centralbyråns »Sammandrag för åren 1886—1890» af Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes Femårsberättelser (sid. 7); i ytvidderna äro inräknade fastland samt öar, holmar och skär, men ej insjöar och inskjutande havsvikar.

Med afseende på uppgifterna om Stockholms stad må nämnas, att kol. 6 här — likasom vid städerna i allmänhet — har ringa eller ingen betydelse, samt att det sista, i anseende till det för Stockholm egendomliga sättet att beräkna skolornas antal (jfr berättelsen för år 1882, sid. 17), äfven gäller om kol. 7. — Om antalen skoldistrikt enligt kol. 4 i denna tabell jämföras med motsvarande tal för år 1894, befinnas de hafva ökats med 2, hvilket beror därpå, att i Kalmar län en köping och en församling, hvilka förut med annan församling inom samma pastorat bildat ett enda skoldistrikt, nu börjat utgöra egna skoldistrikt. — För de särskilda *länen* vexla talen i kol. 6 från 0·33 i Norrbottens län till 19·81 i Malmöhus län. Naturligtvis bero olikheterna nästan helt och hållet på olikheterna i folkmängdstätheten; endast i ringa mån kunna de olika beräkningssätten af antalet skolor i städerna hafva medverkat. — Talen i kol. 7 vexla för de särskilda *länen* från 16·1 i Göteborgs och Bohus län (17·2 i Blekinge län) till 33·9 i Kopparbergs län; det höga talet i sistnämnda län beror, såsom man finner af Tab. 2, på därvarande stora antal särskilda småskolor. Om hela antalet skolor fördelas på antalet skoldistrikt, står Norrbottens län högst med 13·6 och Gottlands län lägst med 1·8; motsvarande tal för hela riket är 4·7. — Med afseende på kol. 8—15 må erinras därom, att både »fortsatt undervisning» och slöjdundervisning visserligen kunna förekomma utan lönetillskott af statsmedel; men sådana fall äro få och af mindre betydelse. Dock bör den fullständiga frånvaron af hithörande tal i kol. 9 och 11 för Stockholms stad ingalunda tagas som ett bevis, att undervisningen där drifves mindre långt, utan endast därpå, att den är med afseende på kurser och afdelningar där annorlunda ordnad.

De olika arterna af skolor äro ej framhållna i föregående tabell, men skiljaktigheterna i detta hänseende länen emellan framgå med lätthet omedelbarligen af Tab. 2. Hvad särskildt beträffar de folkskolor, som flyttat på 3 eller 4 stationer, kan man redan af Tab. 2 draga den säkra slutsatsen, att de företrädesvis eller uteslutande finnas i skogs- eller skärgårds-trakter. Äfven med afseende på skolhus och skolträdgårdar ser man med lätthet omedelbarligen af Tab. 2 skiljaktigheterna mellan länen.

I föregående berättelser har omnämnts att några få fall förefunnits, då ett skoldistrikt saknat egentlig folkskola. År 1884, för hvilket år detta ämne för första gången gjorts till föremål för undersökning (se berättelsen för detta år, sid. 7), egde sagde förhållande rum vid 7 skoldistrikt, belägna i 4 särskilda län. Vid början af år 1893 saknades egentliga folkskolor i 3 af dessa skoldistrikt, alla belägna i Jemtlands län, men under årets lopp inrättades sådana i

två, hvaremot ett skoldistrikt (en kapellförsamling med 916 invånare) ännu 1895 endast hade en flyttande mindre folkskola och två flyttande småskolor.

Om man nu öfvergår till förhållandet mellan landsbyggd och städer, må först något nämnas med afseende på skoldistrikt. Antalet skoldistrikt i hela riket uppgick år 1895 enligt Tab. 2 till 2,385, hvaraf enligt Tab. 3 å landsbyggden 2,293 och i städerna (förutom de 2 till landsbyggden räknade) 92. Vid jämförelse med Tab. 4 finner man, att hvarje stad, äfven när den omfattar flera församlingar eller pastorat, bildade ett enda skoldistrikt, med undantag endast för Karlskrona (särskildt skoldistrikt för amiralitetsförsamlingen).

Följande tabell utvisar, huru antalen skolor voro efter deras arter fördelade i procent.

S k o l o r .	Landsbyggd.	Städer.	Hela riket.
Folkskolor:	%	%	%
Fasta:			
Med 1 lärare eller lärarinna i läseämnen	32·2	7·9	31·3
Med flera lärare eller lärarinnor i do	3·2	38·0	4·8
Flyttande:			
På 2 stationer	6·0	0·2	5·8
På 3 »	0·7	—	0·7
På 4 »	0·0	—	0·0
Mindre folkskolor:			
Fasta	8·3	2·2	8·0
Flyttande	5·3	—	5·1
Småskolor:			
Fasta	29·7	51·5	30·6
Flyttande	14·6	0·2	14·1
Samtliga folkskolor	42·1	46·1	42·3
» mindre folkskolor	13·6	2·2	13·1
» småskolor	44·3	51·7	44·6
Summa	100	100	100

Af förestående tabell framgår äfven, att de fasta och de flyttande skolornas procenttal voro för landsbyggden respektive 73·4 och 26·6, för städerna 99·6 och 0·4 samt för hela riket 74·3 och 25·7. — Med afseende på de flyttande skolor, som äro upptagna på städerna, må nämnas att de, såsom Tab. 3 utvisar, endast äro 2, nemligen en folkskola och en småskola, samt att båda tillhöra Filipstad och flytta inom stadens s. k. »utrotar». Med afseende på de 9 mindre folkskolor, som äro upptagna på städerna, må under hänvisning till Tab. 3 och 4 nämnas att de (måhända med ett undantag) äro belägna icke i sjelfva städerna, utan på därmed förenade, kanske ganska aflägsna, områden af landtnatur, samt att de således i sjelfva verket synas vara inrättade i enlighet med det i § 3 af folkskolestadgan lemnade medgifvandet, hvaremot det i äldre berättelser omnämnda förhållandet, att åtskilliga i städer under benämningen »mindre folkskolor» upptagna skolor endast betecknade ett mellanstadium inom folkskolan, således synes hafva upphört.

Fördelningen af skolhus och skolträdgårdar utvisas af följande tabell, i hvilken den nedre delen är upprättad under det antagandet, att alla skolträdgårdarne (1,858 på landsbygden och 43 i städerna) tillhörde fasta folkskolor (3,808 på landsbygden och 191 i städerna), ehuruval — såsom å sid. 3 närmare framhållits — detta antagande ej är fullt riktigt.

Skolhus och skolträdgårdar.	Lands- byggd.	Städer.	Hela riket.
Skolhus:	%	%	%
Egna	72.2	78.9	72.4
Förhyrda eller hyresfritt upplåtna	27.8	21.1	27.6
Summa	100	100	100
Skolträdgårdar i förhållande till antalet fasta folkskolor	48.8	22.5	47.5

I berättelsen för år 1894 (sid. 7—9 samt 16 o. 17) hafva primäruppgifterna rörande skolträdgårdarne samt undervisningen i trädgårdsskötsel och trädplantering varit föremål för granskning och bearbetning. Dessa arbeten hafva fortsatts för år 1895 och gifvit anledning till en högst betydlig skriftvexling. När för detta år vid en skola uppgifvits tillvaron af en för barnens undervisning ordnad skolträdgård, men uppgift saknats om antalet barn, som erhållit undervisning af ifrågavarande art, har städse en skrifvelse afgått med begäran om förklaring. I en del af hithörande fall, hvilka tillsammans uppgå till flera hundra, har resultatet af skriftvexlingen blifvit att den uppgifna skolträdgården fått utgå; i en annan del deremot att antalet undervisade barn vunnit tillökning. Den sedan flera år påpekade ständiga, ehuru antagligen endast skenbara, minskningen i skolträdgårdarnes antal har, hufvudsakligen till följd af nyss berörda orsak, för år 1895 varit starkare än någonsin förut. För år 1894 var hela antalet upptaget till 2,046, men för år 1895 uppgår det (se Tab. 2) till endast 1,901.

Med afseende på skolträdgårdarnes storlek har för år 1895 erhållits fullständigare och väl äfven något pålitligare uppgifter än för 1894. I de icke få fall, då för en skolträdgård i st. för den föreskrifna uppgiften om dess storlek endast uppgifvits »ej uppmätt», har skolrådsordföranden nu städse blifvit anmodad att från vederbörande skollärare

infordra den felande uppgiften. Emedan denna anmodan utom för ett par skolor medfört åsyftad verkan, skulle nu kunna lemnas en nästan alldeles fullständig fördelning af skolträdgårdarne efter deras uppgifna storlek; men då likväl uppgifterna sannolikt i en mängd fall äro mindre pålitliga eller rent af värdelösa, har därmed fått anstå. Endast följande må nämnas till närmare belysning af den i förra berättelsen (sid. 7 och 8) intagna tabellen. Enligt denna tabell skulle finnas 29 skolträdgårdar med en storlek af öfver 5,000 □-meter. Rörande 8 af dessa hafva för 1895 — dels genom skriftvexling, dels själfmant i de nya primäruppgifterna — erhållits helt andra tal, hvilka i nästan alla dessa fall bekräftat riktigheten af den i förra berättelsen uttalade farhågan, att på sina ställen »tal, som angifva storleken i □-fot, blifvit utan reduktion användas». Vidare hafva 3 af de berörda skolträdgårdarne befunnits böra i själfva verket alldeles utgå. Beträffande de 18 återstående kan intet med säkerhet nämnas, men det lider knappast något tvifvel, att det vid en närmare undersökning skulle gå med dem, som med de föregående 11.

I förra berättelsen omnämndes (sid. 8) de i ett år 1890 utkommet arbete »Normalritningar till folkskoleträdgårdar» framställda åsigter rörande storleken på en normal skolträdgård. Här bör tilläggas att samme för ifrågavarande undervisning varmt nitälskande folkskoleinspektör, som deltagit i utarbetandet af nämnda arbete, sedermera funnit det åsyftade ändamålet kunna vinnas genom skolträdgårdar, som äro betydligt mindre än de i det tryckta arbetet angifna, samt äfven uppgjort ritningar till många sådana. Tre af hans ritningar jemte förklaringar finnas intagna i tidningen »Folkskolans Vän» för den 29 Mars 1894, den 22 April 1896 och den 14 April 1897. Af dessa torde isynnerhet den förstnämnda förtjena att uppmärksammas. Han har om denna trädgård skriftligen meddelat, att den »är fullt färdig och skötes med omsorg, omfattar blott 1,300 □-meter, men är dock en fullständig skolträdgård, och läraren har redan sagt, att om den vore större, skulle han och barnen näppeligen kunna sköta den ordentligt utan intrång på skolans öfriga undervisning.» — I anledning här af må tilläggas att, äfven om man i enlighet med det föregående nedsätter fordringarna på skolträdgårdarnes storlek, kvarstår likväl orubbadt det i förra berättelsen (sid. 9) fällda omdömmet, att »de i de flesta fall äro alldeles för små att kunna nöjaktigt motsvara sitt ändamål».

Slutligen må med afseende på undervisningen i detta ämne hänvisas till redogörelsen i Kap. 5 (sid. 13).

Kap. 4. Allmänna folkskolorna: lärare.

Tab. 2—4.

Med afseende på de till detta kapitel hörande uppgifterna i Tab. 2—4 må anmärkas, att de, när förhållandena förändrats under året, afse årets slut.

Rörande nedanstående tabell, som lemnar en jämförande öfversigt af hithörande rikssummor för åren 1885 och 1895, må följande anmärkning förutsäckas. I kolumnen för 1895 har lärare, som under tjänstens ledighet eller under lärarens tjänstledighet uppehållit en ordinarie folkskoleläraretjänst, förts till 1:a (resp. 2:a) raden, men icke till 3:e (resp. 4:e) raden. Detta beräkningssätt, som äfven följts i Tab. 2—4, står i öfverensstämmelse med vissa föreskrifter rörande det genom Kgl. cirkuläret af den 6 Oktober 1893 fastställda formuläret för primäruppgifterna. Talen å de två första raderna här nedan beteckna således för år 1895 egentligen lärareplatser, hvarom man på detta sätt får fullständigare kännedom, än vid motsatt beräkningssätt, då man skulle från 1:a och 2:a raden till 3:e och 4:e öfverflytta respektive 202 och 136.

Lärare och lärarinnor.	1885.	1895.
A) I läseämnen (ensamt eller i förening med öfningsämnen eller handaslöjder):		
I folkskolor:		
Ordinarie:		
Lärare	3,928	4,506
Lärarinnor	776	1,489
Extra ordinarie:		
Lärare	230	84
Lärarinnor	320	234
Biträdande:		
Lärare	20	16
Lärarinnor	184	367
I mindre folkskolor:		
Lärare	266	259
Lärarinnor	850	1,212
I småskolor:		
Lärare	456	302
Lärarinnor	4,624	5,480
I samtliga skolor:		
Lärare	4,900	5,167
Lärarinnor	6,754	8,782
Summa	11,654	13,949
B) Endast i öfningsämnen eller handaslöjder:		
Lärare	323	355
Lärarinnor	337	490
Summa	660	845

Då afseende endast fästes vid undervisningen i läseämnen, företer lärarepersonalen år 1895 vid jämförelse med år 1885 en tillökning af 2,295 personer (19·7 %), hvilken till aldä största delen faller på lärarinnorna. Då man åter

tager i betraktande dem, som undervisat endast i öfningsämnen eller handaslöjder, utgör tillökningen 185 (28·0 %).

Slutligen må nämnas, att åtskilliga tal, som afse riket i dess helhet, äfven finnas i följande två afdelningar af detta kapitel, nemligen dels under länstabellen, dels i den tabell, som visar förhållandet mellan landsbygd och städer.

En öfversigt för de särskilda länen år 1895 lemnas af följande tabell, i hvilken kol. 3 för Stockholms stad lemnats tom, såsom där utan betydelse.

1	2	3	4	5	6	7
L ä n.	Lärare- och lärarinnor i läse- ämnena.					Hela antalet lärare och lärarinnor, som endast undervisat i öfning- ämnena eller handslöjdar, i % af hela antalet d:o i läseämnena (kol. 2).
	Hela antalet.	På 100 □ kilometer eller 1 □-nymil.	På 10,000 af folkmängden.	Fördelade efter kön i % inom hvarje län.		
				Lärare.	Lärarinnor.	
Stockholms stad	614		22·6	18·4	81·6	6·2
Stockholms län	498	6·69	31·6	33·1	66·9	6·6
Uppsala >	353	6·89	28·6	42·5	57·5	6·8
Södermanlands >	444	7·08	27·4	36·3	63·7	20·0
Östergötlands >	748	7·49	27·6	42·6	57·4	7·2
Jönköpings >	522	4·92	26·7	44·1	55·9	12·8
Kronobergs >	359	4·03	22·6	46·0	54·0	3·3
Kalmar >	561	5·54	24·5	41·3	58·7	5·5
Gottlands >	167	5·36	32·2	54·5	45·5	3·0
Blekinge >	316	10·91	22·0	41·1	58·9	8·6
Kristianstads >	713	11·47	32·8	44·2	55·8	3·1
Malmöhus >	1,371	28·96	35·8	38·8	61·2	6·6
Hallands >	418	8·76	29·9	32·8	67·2	1·9
Göteborgs o. Bohus >	886	18·10	28·8	27·8	72·2	9·3
Elfsborgs >	703	5·91	25·6	40·1	59·9	7·4
Skaraborgs >	634	7·83	25·9	39·7	60·3	7·4
Värmlands >	680	3·89	27·0	44·9	55·1	2·4
Örebro >	595	7·20	31·3	38·8	61·2	5·7
Västmanlands >	444	6·88	31·2	35·1	64·9	6·5
Kopparbergs >	791	2·81	38·3	36·8	63·2	5·2
Gefleborgs >	636	3·47	29·1	32·8	67·2	4·1
Västernorrlands >	483	2·01	22·2	31·9	68·1	1·2
Jemtlands >	320	0·67	30·7	35·0	65·0	0·9
Vesterbottens >	335	0·60	25·1	21·8	78·2	1·5
Norrbottens >	358	0·36	31·0	33·5	66·5	1·1
Hela riket år 1895	13,949	3·39	28·4	37·0	63·0	6·1
> > > 1885	11,654	2·87	24·9	42·0	58·0	5·7

Förhållandet mellan landsbyggd och städer utvisas af nedanstående procenttabell.

Lärare och lärarinnor.	Landsbyggd.	Städer.	Hela riket.
	%	%	%
A) I läseämnen (ensamt eller i förening med öfningsämnena eller handaslöjder):			
I folkskolor:			
Ordinarie:			
Lärare	34.6	21.9	32.3
Lärarinnor	6.2	30.1	10.7
Extra ordinarie:			
Lärare	0.2	2.2	0.6
Lärarinnor	0.4	7.5	1.7
Biträdande:			
Lärare	0.1	0.0	0.1
Lärarinnor	2.1	5.1	2.6

Lärare och lärarinnor.	Landsbyggd.	Städer.	Hela riket.
	%	%	%
I mindre folkskolor:			
Lärare	2.3	0.0	1.3
Lärarinnor	10.6	0.3	8.7
I småskolor:			
Lärare	2.6	0.2	2.2
Lärarinnor	40.8	32.7	39.2
I samtliga skolor:			
Lärare	39.8	24.3	37.0
Lärarinnor	60.2	75.7	63.0
Summa	100	100	100
B) Endast i öfningsämnena eller handaslöjder:			
Lärare	44.2	38.0	42.0
Lärarinnor	55.8	62.0	58.0
Summa	100	100	100

Kap. 5. Allmänna folkskolorna: lärjungar.

Tab. 5—7.

De genom Kungl. cirkuläret af den 6 Oktober 1893 fastställda nya formulären för primäruppgifterna rörande folkundervisningen hafva, såsom i berättelsen för år 1893 (sid. 7) närmare uppvisades, medfört några smärre förändringar i uppställningen af hit hörande tabeller. Beträffande dessa förändringar behöfver här endast nämnas att genom den nuvarande hufvudrubriken till kol. 2—23 redogörelsen i dessa kolumner (och således äfven i kol. 24—26) inskränkts till att afse endast de vid årets slut kvarlevande barnen. Ändringen är från rent statistisk synpunkt af ytterst ringa vikt, ty mortaliteten för kalenderår inom de här ifrågasvarande 8 åldersklasserna tillsammans tagna uppgår öfver hufvud taget endast till omkring $\frac{1}{4}$ % af hela antalet vid årets slut; år 1895 uppgick denna mortalitet i absolut tal till 3,165 (0.38 %). — Med afseende på grunderna för dessa tabeller och dithörande primäruppgifter behöfver för öfrigt endast erinras om föreskriften, att barn, som under året undervisats i olika skolor, skall räknas som lärjunge endast i den skola, som det under kalenderåret sednast tillhört.

Om man nu öfvergår till en jämförande öfversigt af rikssummorna för åren 1885 och 1895, må först erinras därom, att enligt den allmänna befolkningsstatistiken folkmängden vid 1885 års slut i ålder af 7—14 år utgjorde 759,076 och att af detta antal voro med afseende på under året åtnjutit undervisning af skolråden redovisade 97.3 %. För år 1895 utgjorde folkmängden inom samma årsklasser 829,708. Om detta tal jämföres med rikssumman, 807,057, för »hela antalet barn af 7—14 års ålder» (Tab. 5, kol. 26), så finner

man, att de af skolråden redovisade barnens antal äfven detta år utgjorde 97.3 %. De icke redovisades procenttal utgjorde således båda åren 2.7. Om det ofvannämnda antalet af 829,708 fördelas efter kön, så har man 419,868 gossar och 409,840 flickor. Jemför man med dessa tal antalen redovisade gossar och flickor (Tab. 5, kol. 24 och 25), så blifva de redovisades procenttal resp. 97.7 och 96.9.

Till hvilka antal de sålunda redovisade barnen, så vidt känt är, åtnjutit eller icke åtnjutit undervisning, utvisas af följande tabell. Att i denna tabell — likasom i de följande texttabeller, hvilka utgöra närmare specifikationer däraf — olika förfarits med de under de båda åren afidna barnen kan, enligt hvad ofvan framhållits, ej i nämnvärd mån inverka på jämförelsen mellan motsvarande tal.

	Barn af 7—14 års ålder,	1885.	1895.
1	som under året åtnjutit undervisning på nedan angifna sätt	693,614	741,661
2	som under året ej åtnjutit sådan undervisning	34,963	57,443
3	om hvilka uppgifter saknas	10,118	7,953
	Summa	738,695	807,057

Vid jämförelse mellan de två åren finner man således, att medan hela antalet barn i skolåldern vuxit med 68,362 (= 807,057—738,695), har samtidigt antalet af dem, som enligt rad. 1 i denna tabell under året åtnjutit undervisning, vuxit med 48,047, antalet af dem, som enligt rad. 2

under året ej åtnjutit sådan undervisning, vuxit med 22,480 samt antalet af dem, om hvilka enligt rad. 3 uppgifter saknas, minskats med 2,165.

Om man för de båda åren fördelar barnen å rad. 1 i föregående tabell i sådana grupper som i kol. 11—16 af Tab. 5, så erhåller man följande tabell.

Barn af 7—14 års ålder, som under året åtnjutit undervisning i:		1885.	1895.
4	samtliga folkskolor, mindre d:o och småskolor	622,624	686,472
5	högre folkskolor	248	199
6	allmänna läroverk och fackskolor	11,791	11,962
7	skolor för abnorma barn		913
8	enskilda skolor	18,365	16,143
9	hemmen	40,586	25,972
Summa		693,614	741,661
Särskild fördelning af de å rad. 4 inräknade, efter undervisning i:			
10	deras egna distrikts skolor	611,045	670,470
11	skolor utom deras egna distrikt	11,579	16,002
Summa		622,624	686,472

Man ser således vid jämförelse mellan de två åren, att antalet barn i skolåldern, som undervisats i samtliga folkskolor, mindre folkskolor och småskolor, ökats med 63,848, hvaremot antalet i enskilda skolor minskats med 2,222 och antalet i hemmen undervisade minskats med 14,614. — Om man såsom mått på folkskolefrekvensen under de två åren använder talet å rad. 4, beräknadt i procent af hela folkmängden inom åldersgruppen 7—14 år, så är detta procenttal 82·0 för det förra och 82·7 för det sednare. Om hela antalet i de allmänna folkskolorna under året undervisade barn befunnit sig i 7—14 års ålder, eller m. a. o. om man för dylik beräkning i st. för talen å rad. 4 använder för 1885 talet 670,900 och för 1895 talet 723,994 (se Tab. 5, kol. 29), så blifva procentalen i stället 88·4 för 1885 och 87·3 för 1895.

Bland de å rad. 8 omförmälda enskilda skolor äro icke sådana inräknade, som äro inrättade på enskildes bekostnad enligt folkskolestadgans § 6^a, mom. 2, och för hvilka enligt de allmänna formulären primäruppgifter afgifvits. Dessa skolor hafva, såsom i berättelsen för år 1882 (sid. 16) närmare utvecklats, inräknats på vederbörliga platser bland de andra skolorna. Således afser rad. 8 sådana enskilda skolor, som omförmälas i mom. 1 af nyss anförda § af folkskolestadgan. Antagligen finnes däribland ett mindre antal skolor, som närmast motsvara de allmänna folkskolorna, isynnerhet småskolorna; men sannolikt utgöras de till största delen af elementarläroverk, särskildt sådana för flickor. — Beträffande åter de barn, som äro räknade till rad. 9, är det antagligt att dit blifvit förda åtskilliga, som rätteligen bort i primäruppgifterna räknats till dem, »som under året ej åtnjutit undervisning» (rad. 2), eller till dem, »om hvilka uppgifter saknas» (rad. 3). Men å andra sidan minskas

vigten af detta förhållande af den omständigheten, att antagligen en stor del af dessa barn först under året inträdt i skolåldern.

Vid fördelning af de i föregående tabell å rad. 10 upptagna lärjungarne efter de 3 hufvudslagen af skolor (folkskolor, mindre folkskolor och småskolor), äfvensom efter skolornas olika natur af fasta eller flyttande, erhåller man följande öfversigt.

Barn af 7—14 års ålder, som under året undervisats i sina egna distrikts skolor, nemligen i:		1885.	1895.
12	fasta folkskolor	289,517	355,962
13	flyttande »	73,560	57,798
14	fasta mindre folkskolor	24,174	35,710
15	flyttande »	28,143	29,297
16	fasta småskolor	102,490	127,261
17	flyttande »	93,161	64,442
Summa		611,045	670,470
18	samtliga fasta skolor	416,181	518,983
19	samtliga flyttande »	194,864	151,537
Summa		611,045	670,470

Man finner här af vid jämförelse mellan de två åren, att antalet barn i samtliga fasta skolor ökats med 102,752, medan antalet i samtliga flyttande skolor minskats med 43,327, och att således förhållandena förbättrats.

Om man slutligen fördelar de å rad. 2 af denna tabellgrupps första tabell (sid. 8) upptagna barnen efter anledningarna därtill, så erhåller man följande tabell, vid hvilken den anmärkningen må förutskickas, att de å rad. 20 och 21 t. ex. för år 1895 upptagna talen alldeles icke angifva antalen af dem, som under året visat sig hafva inhemtat folkskolans minimikurs eller aflagt godkänd afgangspröfning. De barn, med hvilka ettdera varit förhållandet, höra nemligen till rad. 20 och 21, endast om de därjemte äro inom skolåldern samt för öfrigt — förutom sjelfva profvens afläggande — alldeles icke under året åtnjutit undervisning eller åtminstone icke på något af de sätt, som äro angifna å rad. 4—9 i 1:a tabellen å denna sida. Det är nemligen antagligt, att icke få af barnen å rad. 20 och 21 af följande tabell under året deltagit i s. k. repetitionsskola eller i s. k. konfirmationsskola.

Barn af 7—14 års ålder, som under året ej åtnjutit undervisning enligt rad. 4—9 här ofvan, nemligen:		1885.	1895.
20	efter inhemtande af folkskolans minimikurs...	6,047	10,103
21	efter godkänd afgangspröfning	14,546	29,210
22	till följd af sjukdom eller naturfel	3,730	3,434
23	af annan anledning	10,640	14,696
Summa		34,963	57,443

Såsom i berättelsen för år 1882 (sid. 13) anmärktes, kan man såsom maximigräns för antalet barn i skolåldern, hvilkas undervisning varit under året försummad, betrakta den summa, som erhålles genom att hoplägga antalet icke redovisade, antalet af dem, om hvilka uppgifter saknas, samt antalet af dem, som på annan anledning icke åtnjutit undervisning. För år 1885 utgjorde denna maximigräns 41,139 (= 20,381 + 10,118 + 10,640) och för år 1895 åter 45,300 (= 22,651 + 7,953 + 14,696). Om dessa två tal förvandlas till procent af rikets folkmängd vid årets slut i ålder af 7—14 år, så får man 5.4 % för 1885 och 5.5 för 1895. Sammanhåller man detta sista resultat därmed, att — såsom å sid. 8 visats — redovisningsprocenterna för gossar och flickor äro mycket höga och föga skiljaktiga, så inser man lätt, att någon synnerlig olikhet ej kan förefinnas i de båda könens skolfrekvens.

Slutligen må nämnas, att åtskilliga tal, som afse riket i dess helhet, äfven finnas i följande två afdelningar af detta kapitel, nemligen dels under länstabellen, dels i de tabeller, som visa förhållandet mellan landsbygd och städer.

En öfversigt för de särskilda länen år 1895 lemnas af å nästa sida stående tabell, rörande hvilken följande anmärkningar må förutskickas. Kol. 2—10 innehålla en procentfördelning af antalen redovisade barn af 7—14 års ålder, d. v. s. af de absoluta tal, som finnas i kol. 26 å Tab. 5. De i dessa kol. 2—10 stående procenttalen, hvilka å hvarje särskild rad gifva 100 till summa, motsvara de absoluta tal, som man å Tab. 5 finner i kol. 11—16, 18—21 och 23. Härvid är dock att märka, att procenttalen i kol. 3 af följande tabell motsvara summorna af talen i kol. 12, 13 och 14 å Tab. 5. De absoluta talen i kol. 12 (»högre folkskolor») äro nemligen vid de 10 län, där de förekomma, alldeles för små att förtjena en särskild procentkolumn. De motsvarande procenttalen skulle hafva blifvit uppförda vid 1 län med 0.2 och vid 3 med 0.1, men vid de öfriga ej ens uppgått till sistnämnda storlek. De absoluta talen i kol. 14 af Tab. 5 (»skolor för abnorma barn») äro äfven för små att förtjena en särskild procentkolumn, ty de skulle på 4 ställen hafva lemnat 0.2 % och för öfrigt 0.1 %. — De procenttal, som i motsvarande texttabell af föregående berättelser funnos i kol. 11 och 12, angäfvos (jfr t. ex. berättelsen för 1894, sid. 13) egentligen endast fördelningen af de barn i skolåldern, som undervisats i sina egna distrikts allmänna folkskolor. Men sedan nu i denna berättelse genom införandet i Tab. 5 af två nya kolumner (27 och 28) hela lärjungeantalet fördelats mellan fasta och flyttande skolor, hafva de sålunda vunna absoluta talen lagts till grund för procenttalen i kol. 11 och 12. För jämförelsens skull hafva procenttalen äfven beräknats på det förut använda sättet, och har därigenom vunnits fullständig bekräftelse på den i föregående berättelser (se t. ex. den för 1894, sid. 13) uttalade förmodan, att de båda sätten ej skulle lemna synnerligt olika resultat. För hela riket är procenten i de fasta skolorna enligt det äldre sättet 77.4, således endast 0.1 mera än efter det nya. För de 21 sär-

skilda län, hvarest flyttande skolor finnas, är skillnaden dels ingen (vid 4), dels mycket obetydlig. Den uppgår vid 7 till 0.1 %, vid 3 till 0.2, vid 3 till 0.3, vid 1 till 0.5, vid 1 till 0.8, vid 1 (Norrbottens) till 1.2 och vid 1 (Jemtlands) till 1.3. — Införandet i Tab. 5 af de båda nyss angifna nya kolumnerna har äfven medfört den fördelen, att de absoluta lärjungeantal, som behöfvast för beräkandet af medeltalen i kol. 13 och 14, nu finnas att omedelbart hemta ur Tab. 5 och således ej vidare behöfva beräknas på det i föregående berättelser angifna approximativa sättet. Den motsvarande fördelningen af lärarepersonalen verkställes — såsom förut — lätteligen i enlighet därmed, att hvarje flyttande skola endast har en lärare eller lärarinna utom 11 skolor, som hafva två lärare eller lärarinnor hvardera, nemligen i Jönköpings län 2 folkskolor, hvaraf en på två och en på tre stationer, och 1 småskola på tre stationer, i Kronobergs län 1 småskola på tre stationer, i Kalmar län 3 folkskolor, alla på tre stationer, i Blekinge län 1 folkskola på tre stationer, i Vermlands län 2 folkskolor, hvaraf en på två och en på fyra stationer, och i Norrbottens län 1 småskola (kateketskola) på 5 stationer. För hela riket har man 559,796 lärjungar i fasta skolor och 164,198 i flyttande, medan antalet af lärare och lärarinnor i läseämnena utgör 11,077 vid de fasta skolorna och 2,872 vid de flyttande.

Angående den å nästa sida stående tabellens första afdelning är följande att nämna. Såsom å sid. 8 visats, utgör de icke redovisade barnens antal 2.7 % af rikets hela folkmängd i ålder af 7—14 år. Huru stora de motsvarande procenttalen äro för de särskilda länen kan — enär uppgifter länsvis om folkmängden i särskilda åldersår ej finnas i allmänna befolkningsstatistiken — ej bestämmas, men de kunna naturligtvis vara temligen olika. Då de icke redovisade barnen egentligen äro likställda med dem, om hvilka uppgifter saknas, så följer däraf, att talen i kol. 10 äro öfver hufvud taget jemförelsevis betydligt för små. Så t. ex. skulle man å raden för »Hela riket» genom att medtaga de icke redovisade hafva i kol. 10 fått 3.7 i stället för 1.0. Naturligtvis skulle samtidigt talen i de föregående kolumnerna blifva något mindre, emedan de motsvarande absoluta talen skulle, sjelfva oförändrade, hafva varit att jemföra med en något större totalsumma. I stället för 85.1 i kol. 2 å slutraden för år 1895 skulle man t. ex. fått 82.7.

Några af de större skiljaktigheter, som jemlikt kol. 2—10 förefinnas mellan länen, kunna förtjena att särskildt framhållas. De lägsta talen för barn, som undervisats i allmänna folkskolor (kol. 2), finner man för Stockholms stad samt för Västernorrlands, Västernorrlands och Norrbottens län. Anledningen är likväl ingalunda densamma på alla dessa ställen. I Stockholms stad har förhållandet sin förklaring däri, att ett mycket stort antal barn undervisats i allmänna läroverk och fackskolor samt i enskilda skolor, hvaremot i de nämnda länen en stor myckenhet barn undervisats i hemmen. Anmärkningsvärdt är att Jemtlands län i sistnämnda hänseende visar ett ofantligt mycket lägre procenttal, hvilket likväl är betydligt större än i de återstående länen. De lägsta procenttalen för undervisning i hemmen

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15						
L ä n.	B a r n a f 7—14 å r s å l d e r,									Lärjungarne för- delade länsvis i % mellan		Lärjungar i medeltal på hvarje lärare eller lärarinna i läseämnena								
	som under året undervisats i				som under året ej åtnjutit undervisning enligt kol. 2—5				om hvilka oppgifter saknas.	af anden an- ledning.	af anden an- ledning.	af anden an- ledning.	af anden an- ledning.	af anden an- ledning.						
	folkskolor, mindre de och småskolor,	högre folkskolor, allm. läroverk o. folkskolor samt skolor för abnorma barn,	enskilda skolor,	hemmen,	efter inhem- tande af folk- skolans minutkurs,	efter godkänd afgænge- prøfning,	till följd af sygdom eller naturfel,	af anden an- ledning.							af anden an- ledning.	af anden an- ledning.	af anden an- ledning.	af anden an- ledning.	af anden an- ledning.	af anden an- ledning.
fördelade länsvis i % af hela antalet redovisade.										skolor.		skolor.								
Stockholms stad	71.2	6.4	10.1	0.4	6.4	0.5	0.2	4.1	0.7	100	—	39	—	39						
Stockholms län	80.4	1.0	1.2	3.4	2.5	5.6	0.5	4.1	1.3	95.3	4.7	43	44	43						
Uppsala »	80.9	1.8	2.7	2.7	2.0	5.0	0.5	3.0	1.4	100	—	49	—	49						
Södermanlands »	85.3	1.8	0.8	2.1	1.2	5.5	0.5	1.4	1.4	99.6	0.4	54	50	54						
Östergötlands »	81.0	1.6	2.0	2.6	2.6	6.0	0.5	2.6	1.2	93.7	6.3	50	43	49						
Jönköpings »	85.0	1.0	1.7	2.1	1.0	6.7	0.4	1.7	0.4	45.0	55.0	52	52	52						
Kronobergs »	87.0	0.7	0.7	1.9	0.9	5.6	0.5	2.3	0.4	23.3	76.7	64	67	66						
Kalmar »	84.2	1.4	2.0	2.3	1.3	5.7	0.5	1.8	0.8	65.1	34.9	60	64	61						
Götlands »	87.6	1.7	1.7	1.0	2.1	5.5	0.3	0.0	0.1	100	—	40	—	40						
Blekinge »	86.7	2.2	3.3	2.8	0.6	0.9	0.4	1.8	1.3	77.7	22.3	70	95	74						
Kristianstads »	94.3	1.0	1.7	1.0	0.2	0.9	0.3	0.2	0.4	91.0	9.0	50	61	51						
Malmöhus »	90.4	2.4	2.9	0.6	0.4	2.4	0.3	0.2	0.4	100	—	44	—	44						
Hallands »	91.2	1.2	1.5	0.9	0.7	2.9	0.4	0.6	0.6	87.5	12.5	55	46	54						
Göteborgs o. Bohus »	89.7	2.4	3.6	0.5	0.8	2.0	0.4	0.4	0.2	77.5	22.5	52	54	52						
Elfsborgs »	88.7	1.0	1.3	1.5	0.8	3.9	0.4	1.7	0.7	69.1	30.9	62	56	60						
Skaraborgs »	85.0	1.4	1.1	3.7	0.7	5.0	0.3	1.9	0.9	91.5	8.5	57	58	57						
Värmlands »	90.9	1.2	1.1	1.0	0.3	2.4	0.6	1.6	0.9	40.9	59.1	61	57	58						
Örebro »	86.5	1.1	1.1	1.0	0.9	6.5	0.5	1.6	0.8	94.9	5.1	49	43	48						
Västmanlands »	84.8	1.6	1.1	1.1	1.2	6.6	0.3	2.8	0.5	95.0	5.0	46	54	47						
Kopparbergs »	90.1	0.7	1.2	1.7	0.5	2.9	0.4	1.8	0.7	93.4	6.6	42	42	42						
Gefleborgs »	84.8	1.4	1.2	0.6	1.3	4.8	0.4	4.7	0.8	86.1	13.9	53	48	52						
Västernorrlands »	77.6	1.1	1.1	13.0	1.0	1.7	0.4	1.2	2.9	55.0	45.0	63	73	67						
Jemtlands »	84.5	1.1	0.7	5.7	0.7	1.7	0.8	2.3	2.5	39.7	60.3	59	47	51						
Vesterbottens »	70.6	0.8	0.5	21.0	2.1	1.1	0.7	1.8	1.4	32.4	67.6	55	63	60						
Norrbottnens »	71.6	1.1	1.0	17.8	1.5	0.8	0.6	1.9	3.7	58.9	41.1	49	44	47						
Hela riket år 1895	85.1	1.6	2.0	3.2	1.3	3.6	0.4	1.8	1.0	77.3	22.7	51	57	52						
» » » 1885	84.3	1.6	2.5	5.5	0.8	2.0	0.5	1.4	1.4	68.1	31.9	54	66	58						

finner man för Stockholms stad, Malmöhus län, Hallands län, Göteborgs och Bohus län samt Gefleborgs län, inom hvilka den ej uppgår till 1, hvarförutom densamma inom åtta andra län ej uppgår till 2. — Procenttalen i kol. 6—10 äro i allmänhet så små, att de ej behöfva här göras till föremål för särskild uppmärksamhet. Med hänsyn till de barn, som under året »af annan anledning» (kol. 9) ej åtnjutit undervisning, må nämnas att skiljaktigheterna kunna vara mera skenbara än verkliga, emedan vid en på fullständig kännedom grundad fördelning antagligen såväl de barn, som hvilka uppgifter saknas» (kol. 10), som äfven de icke redovisade, skulle

för det mesta hafva fått sin plats i kol. 9. — Om talen i kol. 2—10 jemföras med de motsvarande i förra berättelsen (sid. 14), så visar kol. 6 för Stockholms stad en särdeles anmärkningsvärd olikhet, i det att därvarande tal vuxit från 0.6 till 6.4. Motsvarande absoluta tal utgjorde 207 år 1894 och 2,091 år 1895. Den ofantliga skiljaktigheten har likväl icke sin grund i förändrade pedagogiska förhållanden, utan i det sätt, hvarpå hithörande statistiska primäruppgifter från Stockholms stad äro utarbetade. I det för år 1895 uppgifna antalet 2,091 äro nemligen enligt en anteckning inräknade 1,957 barn, som under året begagnat under-

visningen i distriktets söndags- och afton-skolor. År 1894 var däremot det motsvarande barnantalet inräknadt i de egentliga folkskolornas lärjungeantal. Slutligen må med afseende på denna första afdelning af tabellen nämnas att talen i kol. 5 för de fyra nedersta länen vid jämförelse med år 1894 visa sig hafva rätt betydligt sjunkit, isynnerhet för Vesternorrlands län, hvarest procenten aftagit från 17·7 till 13·0.

Om man med afseende på lärjungarnes fördelning mellan fasta och flyttande skolor frånser Stockholms stad samt Uppsala, Gottlands och Malmöhus län, hvarest ej heller några flyttande skolor finnas, träffar man likväl så stora skiljaktigheter, att t. ex. i Södermanlands län 0·4 % undervisats i flyttande skolor, men i Kronobergs 76·7 %. Närmast sistnämnda län komma, Vesterbottens med 67·6 % i flyttande skolor, Jemtlands med 60·3, Vermlands med 59·1, Jönköpings med 55·0, Vesternorrlands med 45·0 och Norrbottens med 41·1. Anmärkningsvärdt är att Kopparbergs län har endast 6·6 samt således lägre procent än t. ex. Kristianstads med 9·0 och Skaraborgs med 8·5.

Af tabellens sista afdelning finner man, att den största lärarepersonalen i förhållande till lärjungeantalet träffas i Stockholms stad samt Stockholms, Gottlands och Kopparbergs län. De minst gynnsamma förhållandena träffar man däremot i Kronobergs, Blekinge och Vesternorrlands län. — Det torde böra särskildt framhållas, att de i dessa kolumner stående talen endast angifva huru många lärjungar i medeltal hvarje lärare (lärarinna) under kalenderåret haft att undervisa, men ingalunda huru många varit i medeltal — äfven vid den ordentligaste skolgång — under samma undervisningstimmor förenade. De sednare medeltalen äro naturligtvis betydligt lägre, hvilket beror på två särskilda anledningar af helt olika natur, nemligen dels — och hufvudsakligen — därpå att de lärjungar, som en och samma lärare (lärarinna) har att undervisa, i en mängd fall äro delade på afdelningar, som undervisas på skilda tider, dels — ehuru i vida mindre grad — därpå att kalenderår och läseår ej behöfva sammanfalla.

I berättelsen för år 1882 (sid. 28 och 29) finner man en närmare undersökning om det inflyttande, som de båda nämnda anledningarna utöfva i berörda hänseende. Man kan däraf draga följande slutsatser angående medeltalen för hela riket af lärjungar, som under kalenderåret undervisats af samme lärare. I flyttande skolor sjunker antalet — äfven vid blott 2 stationer på hvarje — till 29 redan af den första anledningen, hvarefter det på grund af den andra anledningen kan anses sjunka till 26. Om båda anledningarna verkat i samma mån äfven vid de fasta skolorna, så sjunker talet i kol. 13 från 51 till omkring 23, hvilket tal likväl torde vara för lågt, emedan den första anledningen väl är mindre verksam här än vid de flyttande.

Särskildt för landsbyggd och särskildt för städer visar följande tabell, i hvilket förhållande de redovisade barnen, så vidt känt är, åtnjutit undervisning.

	Barn af 7—14 års ålder,	Landsbyggd.	Städer.	Hela riket.
		%	%	%
1	som under året åtnjutit undervisning på nedan angifna sätt.....	92·0	91·5	91·9
2	» » » ej åtnjutit sådan undervisning	7·0	7·7	7·1
3	om hvilka uppgifter saknas	1·0	0·8	1·0
	Summa	100	100	100

Om de å rad. 1 i denna tabell inräknade barnen fördelas efter undervisningens hufvudarter samt ytterligare de å rad. 4 inräknade barnen fördelas efter undervisning inom eller utom deras egna distrikt, så erhålles följande tabell.

	Barn af 7—14 års ålder, som under året åtnjutit undervisning i:	Landsbyggd.	Städer.	Hela riket.
		%	%	%
4	samtliga folkskolor, mindre d:o och småskolor	87·1	75·7	85·1
5	högre folkskolor.....	0·5	6·4	1·8
6	allmänna läroverk och fackskolor			
7	skolor för abnorma barn			
8	enskilda skolor	0·6	8·8	2·0
9	hemmen	3·7	0·9	3·2
	Summa	92·0	91·5	91·9
	Särskild fördelning af de å rad. 4 inräknade, efter undervisning i:			
10	deras egna distrikts skolor	85·2	73·3	83·1
11	skolor utom deras egna distrikt	1·9	2·4	2·0
	Summa	87·1	75·7	85·1

Barnen å rad. 5 och 6 hafva sammanräknats, emedan de i högre folkskolor undervisade ej uppgå (se Tab. 5 och 6) på långt när till 0·1 % af antalet redovisade.

Om de å rad. 10 i denna tabell inräknade barnen fördelas efter de olika slagen af folkskolor, så erhåller man följande tabell.

	Barn af 7—14 års ålder, som under året undervisats i sina egna distrikts skolor, nemligen i:	Landsbyggd.	Städer.	Hela riket.
		%	%	%
12	fasta folkskolor	41·7	55·4	44·1
13	flyttande »	8·7		
14	fasta mindre folkskolor	5·4	0·2	4·4
15	flyttande »	4·4	—	3·6
16	fasta småskolor	15·8	17·7	15·8
17	flyttande »	9·7		
	Summa	85·2	73·3	83·1
18	samtliga fasta skolor	62·4	73·3	64·8
19	samtliga flyttande »	22·8		
	Summa	85·2	73·3	83·1

På grund af förhållanden, som redan äro berörda i Kap. 3 (sid. 5), äro på städerna förda äfven barn, som undervisats i flyttande skolor (en folkskola och en småskola). Men då deras antal på ingendera raden skulle uppgå (se Tab. 6)

till 0·1 % af antalet redovisade barn, hafva i städernas kolumn fasta och flyttande skolor sammanslagits. — Beträffande det ringa antal, som påförts städerna såsom undervisade i fasta mindre folkskolor, må hänvisas till den närmare redogörelsen för dessa skolor (tillsammans 9) här ofvan i Kap. 3 (sid. 5).

Om de å rad. 2 af denna tabellgrupps första tabell inräknade barnen fördelas efter anledningarna därtill, så erhålles följande tabell.

	Barn af 7—14 års ålder, som under året ej åtnjutit undervisning enligt rad. 4—9 här ofvan, nemligen:	Landsbyggd.	Städer.	Hela riket.
		%	%	%
20	efter inhemtande af folkskolans minimikurs...	1·0	2·5	1·3
21	efter godkänd afgangspröfning.....	3·8	2·9	3·6
22	till följd af sjukdom eller naturfel.....	0·4	0·4	0·4
23	af annan anledning	1·8	1·9	1·8
	Summa	7·0	7·7	7·1

Föregående tabeller förtjena att jämföras med de motsvarande för år 1885 (se berättelsen för sagde år, sid. 15). Man finner sålunda bland annat, att för städerna hafva folkskolorna (jfr rad. 4 här ofvan) vunnit en tillökning från 70·6 % till 75·7, medan allmänna läroverk, fackskolor och skolor för abnorma barn rönt en minskning från 7·9 till 6·6, enskilda skolor en sådan från 12·2 till 8·3 samt hemmen en sådan från 2·4 till 0·9.

Vill man slutligen jämföra landsbyggd och städer med afseende på medeltalen af lärjungar på hvarje lärare eller lärarinna i läseämnena, så kan detta lätt ske i enlighet med de grunder, som användts för utarbetandet af kol. 13—15 i tabellen å sid. 11. För landsbygden har man 446,350 lärjungar i fasta skolor och 164,135 i flyttande, medan antalet af lärare och lärarinnor i läseämnena utgör 8,525 vid de fasta skolorna och 2,870 vid de flyttande. För städerna äro de motsvarande lärjungeantalen 113,446 och 63 samt de motsvarande lärareantalen 2,552 och 2. De motsvarande talen för hela riket finnas redan angifna å sid. 10. De resultat, som man på grund här af erhåller med afseende på förhållandet mellan antalen lärare och lärjungar, äro sammanställda i följande tabell.

Lärjungar i medeltal på hvarje lärare eller lärarinna i läseämnena.	Landsbyggd.	Städer.	Hela riket.
I fasta skolor	52	44	51
» flyttande »	57	32	57
» samtliga »	54	44	52

Att dessa tal endast angifva, huru många lärjungar i medeltal hvarje lärare (lärarinna) under kalenderåret haft att undervisa, men ingalunda huru många varit i medeltal — äfven vid den ordentligaste skolgång — under samma undervisningstimmar förenade, är förut anmärkt å sid. 12.

Likasom för år 1894 har äfven för år 1895 undersökning anstälts rörande det antal barn, som erhållit undervisning i trädgårdsskötsel och trädplantering¹⁾, hvilken undersökning således ansluter sig till den förut (sid. 6) intagna redogörelsen för skolträdgårdarne. Likaledes hafva äfven för år 1895 bearbetats primäruppgifterna rörande undervisningen i handslöjder för gossar och för flickor. Resultaten af alla tre undersökningarna äro sammanställda i följande tabell, hvari landsbyggd och städer äro endast summariskt åtskilda, emedan en närmare fördelning däraf skulle hafva ledt till för stor vidlyfthet.

Landsbyggd o. städer samt län.	Undervisning i trädgårdsskötsel o. trädplantering.		Undervisning i handslöjder			
			för gossar.		för flickor.	
	Skolor.	Lärjungar.	Skolor.	Gossar.	Skolor.	Flickor.
Landsbyggd	2,067	82,731	1,682	34,014	2,183	47,937
Städer	49	2,646	122	15,534	183	40,665
Stockholms stad.....	—	—	9	2,669	9	11,664
Stockholms län...	78	2,532	54	1,016	129	2,733
Uppsala » ...	78	3,095	62	1,392	65	2,091
Södermanlands » ...	137	5,180	105	2,154	165	4,990
Östergötlands » ...	153	5,112	99	2,338	179	4,995
Jönköpings » ...	78	2,901	77	1,413	71	2,133
Kronobergs » ...	50	2,446	24	504	8	249
Kalmar » ...	97	3,779	65	1,586	40	1,798
Gottlands » ...	69	1,908	48	895	78	2,216
Blekinge » ...	54	3,720	57	1,729	77	3,317
Kristianstads » ...	180	6,866	66	1,609	177	4,883
Malmöhus » ...	291	11,120	94	4,895	463	16,900
Hallands » ...	49	2,781	35	904	40	1,763
Göteborgs o. Bohus » ...	60	3,236	92	5,238	223	9,709
Elfsborgs » ...	126	5,847	155	3,414	77	1,777
Skaraborgs » ...	181	8,696	59	1,306	49	1,517
Vermlands » ...	81	3,030	210	4,453	37	1,594
Örebro » ...	70	2,342	85	2,231	154	4,411
Vestmanlands » ...	108	3,911	47	1,204	113	2,901
Kopparbergs » ...	56	2,885	123	2,613	64	1,596
Gefleborgs » ...	74	2,338	78	2,028	30	2,038
Vesternorrlands » ...	19	494	72	2,153	69	2,067
Jemtlands » ...	13	465	21	516	5	182
Vesterbottens » ...	10	552	24	403	4	75
Norrbottens » ...	4	141	43	885	40	1,003
Hela riket år 1895	2,116	85,377	1,804	49,548	2,366	88,602
» » » 1894	1,994	80,676	1,742	44,388	2,269	85,476

Beträffande denna tabells första bufvadafdelning är följande att nämna. Hela antalet af de för barnens under-

¹⁾ För att afhjelpa ett förbigående vid utarbetandet af berättelsen för år 1894 må här nämnas att redan i den första berättelsen inom denna serie af »Bidrag till Sveriges officiella statistik» («Folkundervisningen den 31 December 1868») finnas några uppgifter om undervisningen i trädgårdsskötsel. Enligt tabellen å sid. 45 hade under året 26,182 barn åtnjutit sådan undervisning.

visning ordnade och från lärares jordland afskilda skolträdgårdarne uppgår enligt Tab. 2 till 1,901. Dessa hafva likväl icke alla användts för det med dem afsedda ändamålet, ty vid 174 har undervisningen af diverse skäl (jfr förra berättelsen, sid. 17) varit alldeles ingen samt vid 11 så obetydlig, att den ej förtjenar att medräknas. De återstående 1,716 skolträdgårdarne ingå i föregående tabell, men motsvara icke alldeles samma antal skolor, ty några få flyttande folkskolor finnas med två skolträdgårdar hvardera, hvaremot det i ett eller annat fall inträffat, att en skolträdgård varit gemensam för två skolor. I de i föregående tabell inräknade 2,116 skolorna ingå 333, där undervisningen meddelats i lärarens jordland, 30, där planteringslandet varit gemensamt för lärarens behof och för barnens undervisning, samt 14, där visserligen skolträdgård funnits, men den ej ännu varit för undervisningen egentligen ordnad. Vidare har i en del fall för undervisningen användts boställe, som läraren innehafte i egenskap af klockare, eller jord, som varit lärarens eller annan persons egendom, eller seminarieträdgård. Slutligen hafva i föregående tabell inräknats några få fall, där undervisningen egentligen endast bestått i skogsplantering och sådd af skogsfrön å främmande mark. Däremot hafva ej inräknats de fall, då undervisningen försiggått uteslutande teoretiskt eller m. a. o. endast efter bok, hvilket uppgifvits för 10 skolor med 580 på sådant sätt undervisade lärjungar. För öfrigt må nämnas, att — äfven oafsedt det nyss påpekade förhållandet — undervisningen icke alltid omfattat både trädgårdsskötsel och trädplantering, utan stundom — måhända ofta nog — endast endera. I sammanhang härmed må erinras därom, att 1889 års »Normalplan för undervisningen i folkskolor och småskolor» bland kurserna för folkskolan och mindre folkskolan upptager rörande detta ämne: »Handledning vid odlingen af de vanligaste blomsterarter och matnyttiga växter; uppdragande af buskar och trädplanter samt deras förädling genom ympning och okulering.» — Om de i föregående tabells första hufvudafdelning intagna 2,116 skolorna fördelas efter sina arter, så får man följande summariska öfversigt.

Fasta folkskolor	1,948
Flyttande »	153
Fasta mindre folkskolor	14
Flyttande »	—
Fasta småskolor	1
Flyttande »	—

Summa 2,116.

Slutligen må nämnas att den tillväxt, som hithörande afdelning af föregående tabell utvisar vid jemförelse mellan åren 1894 och 1895, utan tvifvel är hufvudsakligen eller uteslutande endast skenbar samt en följd af de fullständigare primäruppgifter för det sednare året, hvilka erhållits genom förut (sid. 6) omnämnda vidlyftiga skriftvexling rörande detta ämne.

Beträffande föregående tabells andra hufvudafdelning är följande att nämna. Med den därstädes omförmälda

undervisningen i handaslöjder för gossar afses — likasom i förra berättelsen — sådan, som till sin art faller inom omfånget för den slöjdundervisning, för hvilken enligt Kungl. kungörelsen af den 11 September 1877 statsbidrag lemnats. Visserligen har denna kungörelse blifvit upphäfd genom kungörelsen af den 1 Juni 1894 (jfr här ofvan sid. 3), men arten af ifrågavarande undervisning har icke därigenom undergått någon förändring. I full öfverensstämmelse med föreskrifterna härom i förstnämnda kungörelse heter det nemligen i 1889 års »Normalplan», med ledning af hvilken enligt § 9 i folkskolestadgan läroplanen bör upprättas: »Vid undervisningen i slöjd böra gossarne lära att begagna de vanligast förekommande verktyg, särdeles snickareverktyg samt, där förhållandena sådant medgifva, äfven svarfware-, träsnidare- och möjligen smeds-verktyg, hvarvid förfärdigandet af sådana föremål, hvilka äro för allmogen behöfliga och användbara, bör i främsta rummet afses.» I öfverensstämmelse med denna grundsats har vid tabellens utarbetande ej medräknats undervisning för gossar i handaslöjder af andra slag. För Stockholms stad har därigenom antalet undervisade gossar nedsatts från 8,653 till 2,669. Af Öfverstyrelsens för Stockholms stads folkskolor af trycket utgifna »Berättelse för år 1895» framgår nemligen att i de å primäruppgifterna enligt formuläret Litt. A uppförda antal måste ingå dels ett antal af 1,821 gossar, som undervisats i pappslöjd, dels ett antal af 4,163 gossar, som i de tre lägsta årsklasserna gemensamt med flickorna undervisats i s. k. flickslöjd (stickning och sömnad). Äfven vid några få andra ställen äro gossar, som uppförts såsom hafvande åtnjutit undervisning i slöjd, vid tabellens utarbetande frånräknade, emedan om dem meddelats att undervisningen afsett flickslöjd. De sålunda frånräknade uppgå likväl endast till 175 (vid 12 skolor), men antagligt är att dylika förhållanden utan att vara angifna äfven på åtskilliga andra ställen egt rum. Vidare hafva frånräknats 28 gossar (vid 1 skola), som undervisats endast i halmflätning, och 15 (vid 2 skolor), som undervisats endast i skomakeri. — De i tabellen intagna antalen skolor äro erhållna efter samma beräkningsgrund som skolantalen i Tab. 2—4 och beteckna således antalen folkskolor, hvilkas lärjungar åtnjutit undervisning i goss-slöjd, men icke antalen slöjdskolor eller slöjdafdelningar, rörande hvilka må hänvisas till sid. 4 här ofvan. Äfven må anmärkas att när inom ett distrikt finnas särskilda skolor för gossar och särskilda för flickor, hvilket isynnerhet i städerna är vanligt, måste naturligtvis det antal skolor, hvarmed distriktet ingår i den andra eller i den tredje afdelningen af föregående tabell, blifva lägre än hela antalet skolor inom distriktet, om också undervisning i handaslöjder skulle vara införd i alla skolorna. — Enligt gällande hufvudgrunder hafva statsbidrag lemnats för slöjdundervisning antingen i egentliga folkskoleafdelningar eller i särskild slöjdskola. Att i enlighet med denna grundsats vid utarbetandet af föregående tabell utesluta de för öfrigt ej talrika fall, då undervisning i handaslöjder för gossar meddelats i småskolor, har likväl ej ansetts behöfligt, isynnerhet som det i brist på primäruppgifter ej låtit sig göra att i likhet

därmed äfven frånräkna de gossar i folkskolas småskoleklasser, som möjligen deltagit i undervisningen. — Om de i föregående tabells andra hufvudafdelning intagna 1,804 skolorna fördelas efter sina arter, så får man följande summariska öfversigt.

Fasta folkskolor	1,503
Flyttande »	230
Fasta mindre folkskolor	42
Flyttande »	15
Fasta småskolor	12
Flyttande »	2

Summa 1,804.

Slutligen må nämnas att den tillväxt, som hithörande afdelning af föregående tabell utvisar vid jämförelse mellan åren 1894 och 1895, utan tvifvel är till en dryg del endast skenbar samt en följd af de fullständigare primäruppgifter för det sednare året, hvilka erhållits genom skriftvexling rörande detta ämne.

Beträffande föregående tabells tredje hufvudafdelning är följande att nämna. Förut anförda »Normalplan» af år 1889 upptager rörande hithörande ämne bland kurserna för folkskolan och mindre folkskolan: »Föremål för undervisningen i slöjd för flickor bör förnämligast vara stickning och enkel linnesöm, stoppning och lappning. Där omständigheterna sådant medgifva, kan den ock lämpligen omfatta flättningsarbeten, klädsömnad samt spånad och väfnad.» I öfverensstämmelse med denna grundsats hafva vid tabellens utarbetande frånräknats 5 flickor (vid 1 skola), som undervisats endast i goss-slöjd, och 66 flickor (vid 5 skolor), som undervisats i halmflätning vid 4, uteslutande för sådan undervisning inrättade skolor (i Elfsborgs län). — De i tabellen intagna antalen skolor äro erhållna efter samma beräkningsgrund som skolantalen i Tab. 2—4 och beteckna således antalen folkskolor, hvilkas kvinnliga lärjungar åtnjutit undervisning i handslöjder, men icke antalen slöjdskolor, i hvilka sådan undervisning meddelats. Dock sammanfalla här i det närmaste båda beräkningsgrunderna, i det att endast på några få ställen särskilda slöjdskolor för berörda ändamål finnas inrättade. — Om de i föregående tabells tredje hufvudafdelning intagna 2,366 skolorna fördelas efter sina arter, så får man följande summariska öfversigt.

Fasta folkskolor	1,430
Flyttande »	57
Fasta mindre folkskolor	166
Flyttande »	29
Fasta småskolor	607
Flyttande »	77

Summa 2,366.

Slutligen må nämnas att den tillväxt, som hithörande afdelning af föregående tabell utvisar vid jämförelse mellan åren 1894 och 1895, utan tvifvel är till en dryg del endast skenbar samt en följd af de fullständigare primäruppgifter för det sednare året, hvilka erhållits genom skriftvexling rörande detta ämne.

I berättelsen för år 1893 (sid. 12 och 13) upptogs för första gången till bearbetning en särskild punkt rörande barnen i skolåldern, nemligen antalet af s. k. abnorma sådana, sedan genom det nya formuläret Litt. B för uppgifter om folkundervisningen enligt Kungl. cirkuläret af den 6 Oktober 1893 det blifvit för hvarje skoldistrikt föreskrifvet, att uppgift skulle lemnas dels om antalet vid årets slut till distriktet hörande barn af 7—14 års ålder, som voro behäftade med ett af lytena döfstumhet, blindhet eller sinnesslöhet, dels om antalet barn af samma kategori, som voro behäftade med mer än ett af förenämnda lyten. Emedan det syntes vara behöfligt att under några omedelbart på hvarandra följande år upptaga ämnet till behandling för att mera skyndsamt få befintliga brister afhjelpa, hafva hithörande primäruppgifter äfven för år 1895 — liksom förut för år 1894 — blifvit bearbetade. Resultaten äro å nästa sida sammanställda i en tabell, rörande hvilken följande anmärkningar må förutskickas. De erhållna barnantalen äro äfven detta år s. k. minimital, som möjligen ligga temligen djupt under de verkliga. Det är nemligen sannolikt, att på sina ställen distriktens uppgifter om antalet abnorma barn äro för låga¹⁾. Dock må nämnas att — förnämligast till följd af en ytterst vidlyftig skriftvexling — primäruppgifterna för detta år blifvit betydligt fullständigare än förut. Icke mindre än 638 skoldistrikt hade alldeles uraktlåtitt att lemna de föreskrifna uppgifterna. Till alla dessa utfärdades ett tryckt cirkulär med anmaning att afhjelpa den påpekade bristen, och vann därigenom barnantalet en tillökning af 147. Vidare hafva utfärdats skrivelser till icke få skoldistrikt, hvilkas uppgifter af annan anledning syntes vara bristfälliga. — Landsbyggd och städer äro i tabellen endast summariskt åtskilda, emedan en närmare fördelning däraf skulle hafva lett till för stor vidlyftighet.

Bland de i kol. 3 ingående fallen finnas enligt anteckningar vid primäruppgifterna dels några, vid hvilka döfstumheten ej är fullständig, dels några, vid hvilka icke både döfhet och stumhet ega rum. Sålunda uppgifvas för det första 2 hafva svårighet att tala, 1 höra och kunna tala något och 1 vara orddöf. Vidare skulle enligt nämnda anteckningar det ytterligt sällsynta fallet af stumhet utan döfhet förekomma icke mindre än 3 gånger. — Bland de i kol. 4 ingående är 1 uppgifven vara ljusskygg, 1 vara nästan blind, 2 hafva mycket klen och 1 ytterst svag synförmåga. — Bland de i kol. 5 ingående är 1 uppgifven vara nästan normal men hafva svårt att lära tala, 7 vara i mindre eller

¹⁾ Detta gäller framför allt om Stockholms stad, hvarifrån antalet abnorma barn i hithörande åldersgrupp uppgifvits vara endast 48, hvilket är alldeles lika med antalet af dem, som enligt Tab. 5 (kol. 14) under året undervisats i skolor för sådana, ehuru det är föga troligt, att alla de abnorma barnen verkligen varit i dessa skolor intagna. För jämförelsens skull må nämnas att Göteborg med en folkmängd af 114,527 och med 17,600 barn i skolåldern uppgifvit 51 abnorma barn (sålunda fördelade mellan kol. 3—6 i följande tabell: 20, 4, 23, 4), hvaraf 33 undervisats i skolor för abnorma barn. Härvid må ihågkommas att Stockholm hade en folkmängd af 271,638 med ett (mycket för lågt) uppgifvet barnantal i skolåldern af 32,797. Opålitligheten i uppgifterna för Stockholms stad står naturligtvis i samband med det redan i föregående berättelser öfverklagade förhållandet, att där icke finnes någon sådan förteckning öfver de i skolåldern varande barnen, som för alla andra skoldistrikt är föreskrifven.

1	2	3	4	5	6	7
Landsbygd och städer samt län.	Skoldistrikt, hvarj ånornas barn uppgifvits finnas.	Barn vid årets slut af 7—14 års ålder, behäftade med				Summa.
		ett af följande lyten:			mer än ett af före- nämnda lyten.	
		döfstumhet.	blindhet.	sinnesslöhet.		
Landsbygd	1,105	647	140	1,166	85	2,038
Städer	64	128	35	179	12	354
Stockholms stad.....	1	31	3	14	—	48
Stockholms län.....	59	22	6	61	3	92
Uppsala »	34	22	4	47	2	75
Södermanlands »	40	19	4	47	3	73
Östergötlands »	74	41	11	89	7	148
Jönköpings »	66	31	9	62	6	108
Kronobergs »	39	20	5	36	4	65
Kalmar »	68	27	10	81	8	126
Gottlands »	22	11	1	14	1	27
Blekinge »	28	35	5	49	2	91
Kristianstads »	67	32	7	66	1	106
Malmöhus »	83	58	9	73	6	141
Hallands »	40	28	5	34	2	69
Göteborgs o. Bohus »	53	56	16	73	7	152
Elfsborgs »	78	39	11	59	4	113
Skaraborgs »	80	40	7	64	8	119
Vermlands »	58	35	8	82	5	130
Örebro »	40	20	8	70	4	102
Vestmanlands »	44	21	6	46	1	74
Kopparbergs »	38	30	6	67	6	109
Gefleborgs »	42	26	8	73	6	113
Vesternorrlands »	39	44	8	51	2	105
Jemtlands »	34	18	7	40	1	66
Vesterbottens »	23	40	8	36	4	88
Norrbottnens »	19	34	3	11	4	52
Hela riket år 1895	1,169	775	175	1,345	97	2,392
» » » 1894	1,116	792	172	1,255	103	2,322
» » » 1893	1,079	755	163	1,152	114	2,184

ringa grad sinnesslöa, 2 hafva försenad utveckling, 2 hafva något fel på talet, 1 vara halfidiot, 1 vara nästan idiot och 16 vara idioter.

Beträffande dem, som äro behäftade med mer än ett af de angifna lytena, föreskrefs i »Bilagan» till formuläret Litt. B: »För beskaffenheten af hit hörande fall bör i anmärkning närmare redogöras.» Denna föreskrift hade likväl icke iakttagits på alla ställen, men till alla dessa utfärdades skrivelser med förfrågningar. I åtskilliga fall blef på grund af svaren antalet af dem, som uppgifvits vara behäftade med mer än ett af ifrågavarande lyten, reduceradt, emedan det befanns, dels att talet skulle hafva förts på annan rad, dels att det ena af de afsedda lytena var af icke hit hörande art. De nu i kol. 6 kvarstående fallen innefatta följande förening af lyten.

- 1) Döfstumhet och blindhet 3
- 2) Döfstumhet och sinnesslöhet 81
- 3) Blindhet och sinnesslöhet 7
- 4) Döfstumhet, blindhet och sinnesslöhet 6

Summa 97.

Bland de under N:o 2 inräknade uppgifvas 23 vara döfstumma och idioter, 1 vara döfstum och slö, 1 vara döfstum och förståndssvag, 8 vara stumma och idioter, 6 vara stumma och sinnesslöa, 1 vara stum och något sinnesslö, 1 sakna förstånd och talförmåga, 1 vara i hög grad idiot med ytterst svag hörsel samt 1 vara sinnesslö och stum med tungan förlamad. Bland de under N:o 3 inräknade uppgifvas 1 vara blind och idiot, 1 vara blind och fånig samt 1 vara idiot och nästan blind. Bland de under N:o 4 inräknade uppgifvas 1 vara stum, blind och sinnesslö, 1 vara döf, blind och idiot, 1 vara döfstum och blind och synas vara sinnesslö samt 1 vara stum (ej alldeles döf), blind och sinnesslö. — Beträffande de i ofvanstående sifferuppställning och dit hörande anmärkningar förekommande uppgifterna om sinnesslöhet eller idioti torde kunna antagas att de i åtskilliga fall äro öfverdrifna, enär väl endast en erfaren fackman kan afgöra, huruvida en verklig sinnesslöhet eller idioti — d. v. s. en på felaktig bildning eller utveckling af hjärnan beroende — förefinnes eller blott en skenbar, beroende på en genom bristande sinnesintryck hämmad förståndsutveckling.

Slutligen må nämnas att den tillväxt, som föregående tabell vid jämförelse mellan åren 1894 och 1895 utvisar i kol. 2, 4, 5 och 7, utan tvifvel är mera skenbar än verklig samt beror på ofvan omförmälda skriftväxling rörande detta ämne. Anmärkningsvärdt är att likväl talen i kol. 3 och 6 aftagit.

Kap. 6. Allmänna folkskolorna: ekonomiska förhållanden.

Tab. 8—10.

De hit hörande tabellerna äro uppställda efter samma grunder, som de motsvarande i berättelserna för åren 1893

och 1894, hvarför det med afseende på dessa grunder är tillräckligt att hänvisa till den förra berättelsen (sid. 13 och 14).

Med afseende på lärarnes löneförmåner och de därtill af statsmedel utgående bidragen gällde under år 1895 samma allmänna bestämmelser, som under det föregående året. Statsbidragets storlek i förhållande till den årliga lönen (husrum, vedbrand och kofoder eller ersättning därför obereknade) uppgick således fortfarande till två tredjedelar för ordinarie och extra ordinarie lärare och lärarinnor vid folkskolor, hvarvid lönen för de ordinarie skulle utgöra minst 600 kr. och för de extra ordinarie minst 500 samt statsbidraget vid förhöjning af lönen kunde för de förra ökas till 466 kr. 67 öre och för de sednare till 400 kronor. För biträdande lärare och lärarinnor vid folkskolor samt för lärare och lärarinnor vid mindre folkskolor och vid småskolor uppgick statsbidragets storlek i förhållande till den årliga lönen fortfarande likaledes till två tredjedelar, hvarvid lönen skulle utgöra minst 200 kr. samt statsbidraget vid lörens förhöjning till 250 eller 300 kr. kunde ökas till respektive 166 kr. 67 öre eller 200 kronor.

Innan den egentliga statistiska framställningen vidtager, må nämnas att de primäruppgifter, som ligga till grund för Tab. 8—10, ej ännu torde hafva all den grad af tillförlitlighet, som vore önskvärd, ehuru visserligen en högst betydlig förbättring vunnits dels genom den omfattande och år efter år fortgående skriftväxlingen med skolrådets ordförande, dels genom det nya formuläret Litt. B af den 6 Oktober 1893 och »anvisningarna» i dit hörande »Bilaga», hvarjemte utan tvifvel äfven en från Ecklesiastikdepartementet utfärdad till Litt. B hörande promemoria af den 9 Januari 1895 i icke ringa grad medverkat till förbättringen.

Till en rätt uppfattning af flera bland kolumnrubrikerna i hit hörande tabellbilagor behövas vissa närmare upplysningar, som ej där kunnat få plats. Dessa upplysningar äro hufvudsakligen intet annat än delar af nyss omnämnda anvisningar och finnas intagna i nedanstående öfersigt, hvari hänvisas både till vederbörande rad i följande texttabell (samma numrering som vid sjelfva anvisningarna) och till motsvarande kolumn i Tab. 8—10.

Rad. 1 och 14. Tillgångar vid årets början (kol. 2) och vid dess slut (kol. 21): »Här inräknas icke blott den kontanta behållningen i kassan, utan äfven fordringar, värdepapper samt kapitalvärdet å den skolväsendet tillhöriga fastighet eller del af fastighet, för hvilken särskild afkastning genom hyror, arrenden m. m. erhålles. Värdet af skolhus, hvaraf ingen hyra inflyter, inräknas icke. Beloppet af donationer för folkskoleväsendet bör här äfven inräknas, utan hinder däraf att öfver dem föras särskilda räakenskaper eller att de stå under särskild förvaltning.» — Ofvanstående grundsats rörande värdet af skolhus, hvaraf ingen hyra inflyter, gäller äfven rörande värdet af inventarier och undervisningsmateriel.

Rad. 3. Bidrag af skoldistriktet (kol. 4 och 5): »Här inräknas icke blott värdet af de naturaprestationer, som jemte bidragen till den egentliga lönen utgått till lärare och lärarinnor, utan äfven af öfriga sådana, vare sig att de utgått af distriktet i dess helhet eller af de särskilda ro-

tarna. Äfven kontanta bidrag af de särskilda roterna böra här inräknas.»

Rad. 4. Bidrag af staten (kol. 6): »Från de till distriktet utanordnade statsmedel få distriktets afgifter till folkskolelärarnes pensionskassa icke i redovisningen afdragas samt ej heller afgifterna till deras enke- och pupill-kassa.» — Detsamma gäller om distriktets afgifter till ålderdomsunderstödsanstalten.

Rad. 6. Öfriga inkomster (kol. 8 och 9): »Under *a* specificeras de möjligen förekommande och ej till *b* hörande hufvudposterna, såsom andel i bränvinsförsäljningsmedel, hundskattemedel, helgonskyld o. s. v., hvarefter återstoden kan sammanfattas under uttrycket diverse. — Under *b* uppföras *dels* under året mottagna gåfvor och donationer, *dels* den under året genom förändrad värdeberäkning uppkomna tillökningen i de å rad. 1 inräknade tillgångarna, samt böra därvid dessa båda hufvudposter särskildt angifvas.»

Rad. 10. Utgifter för lärares och lärarinnors aflöning (kol. 14 och 15): I dessa utgifter ingå enligt insidan af formuläret Litt. B: *a*) egentlig lön, *b*) lönetillökning för tjenstgöring öfver 8 månader (den »fortsatta undervisningen» oberäknad), *c*) ersättning för den »fortsatta undervisningen», *d*) ersättning för undervisning i slöjd, *e*) värdet af eller ersättning för bostad, *f*) d:o d:o för bränsle samt *g*) d:o d:o för kofoder¹⁾. Naturaprestationer kunna således förekomma under *e*, *f* och *g*; men de kunna därjemte äfven förekomma under *a*, ty med undantag af ordinarie lärare eller lärarinnor vid egentlig folkskola, för hvilken den egentliga lönen utgår endast i penningar, kan för öfriga lärare eller lärarinnor aflöningen utgå i penningar eller lefnadsmedel (hvaribland äfven fritt kosthåll). Däremot är det ej föreskrifvet att bland löneförmånerna inräkna värdet af planteringslanden, vare sig det åt läraren eller lärarinnan till brukning för eget behof af jordfrukter upplättna jordlandet eller den egentliga och för undervisningen afsedda skolträdgården.

Rad. 13. Öfriga utgifter (kol. 18 och 19): »Under *a* specificeras de ej till *b* hörande hufvudposterna, såsom afgifter till folkskolelärarnes pensionsinrättning, kostnaden för *skollokaler*nas eldning (icke kostnaden för bränsle åt lärare och lärarinnor) och renhållning, brandstödsavgifter, premier åt skolbarn, räntebetalningar o. s. v., hvarefter återstoden kan sammanfattas under uttrycket diverse. Afgifter till folkskolelärarnes enke- och pupill-kassa inräknas här endast i de fall, då deras bestridande åligger skoldistriktet. — Under *b* uppföras *dels* under året lidna förluster i de å rad. 1 inräknade tillgångarna, *dels* den under året genom förändrad värdeberäkning uppkomna minskningen däri, samt böra härvid dessa båda hufvudposter särskildt angifvas.»

Beträffande särskildt donationer för folkskoleväsendet må hänvisas till berättelsen för år 1882 (sid. 35 o. 36) för

¹⁾ Enligt Kungl. kungörelsen af den 5 Oktober 1891 bör åt ordinarie lärare eller lärarinnor i folkskola »anskaffas sommarbete och vinterfoder för en ko eller ock, där hinder eller svårighet af lokala eller andra förhållanden därför möter, minst värdet af 8 hektoliter, 25 liter spannmål, hälften råg och hälften af det eller de andra sädeslag, i hvilka kronotionden inom orten utgår, i ersättning lemnas.»

närmare kännedom om de grundsatser, som hafva iakttagits vid bearbetningen af primäruppgifterna.

En jemförande öfersigt af vissa hit hörande rikssummor för åren 1885 och 1895 lemnas af följande tabell.

Skoldistriktens tillgångar, inkomster, utgifter, skulder, behållningar eller brister och donationsbelopp.		1885.	1895.
Debet.		Kronor.	Kronor.
1 Tillgångar vid årets början		5,849,815	7,188,829
Inkomster:			
2 Räntor, arrenden, afkomst af donationer o. d.		302,960	335,470
3 Bidrag af skoldistriktet:			
Kontant.....	}	7,339,765	8,923,506
Värdet af naturaprestationer			1,015,225
4 Bidrag af staten		3,206,957	4,585,691
5 » » landsting, hushållningssällskap eller andra skoldistrikt		76,123	105,794
6 Öfriga inkomster: a	}	285,467	204,157
b			167,545
7 Skuld vid årets slut		7,235,699	13,820,560
8 Summa		24,296,786	36,346,777
Kredit.			
9 Skuld vid årets början		6,953,016	13,347,590
Utgifter:			
10 För lärares och lärarinnors aflöning:			
Kontant.....	}	7,825,682	9,121,264
Värdet af naturaprestationer			1,102,309
11 För de till skolorna hörande byggnader, för skolplatserna och för inventarier		1,920,596	2,993,793
12 » undervisningsmateriel		240,700	295,607
13 Öfriga utgifter: a	}	1,522,860	2,384,906
b			22,967
14 Tillgångar vid årets slut		5,833,932	7,078,341
15 Summa		24,296,786	36,346,777
16 Behållning (öfverskott af »Tillgångar» öfver »Skuld» eller brist (tvärtom) vid årets slut		— 1,401,767	— 6,742,219
17 Beloppet vid årets slut af donationer för folkskoleväsendet		3,869,470	4,823,947

Beträffande denna tabell torde till närmare belysning följande böra framhållas.

Vid jemförelse af »Värdet af naturaprestationer» under rad. 3 och rad. 10 finner man beloppet vara något högre på det förra stället, såsom man möjligen på grund af den ofvan meddelade anvisningen rörande rad. 3 kunnat redan på förhand vänta. Förhållandet är likväl, att det beror på omständigheterna, huruvida vid ett särskildt skoldistrikt beloppet på det ena eller på det andra stället blir högre, eller om de möjligen blifva lika. Om distriktet t. ex. inköpt ved till bränsle åt lärarne och till skollokalernas eldning, så

måste naturligtvis under rad. 3 hela det för inköpet använda beloppet räknas såsom kontant bidrag, medan en del där af måste under rad. 10 uppföras såsom naturaprestation och återstoden föres på rad. 13. Har åter den behöfliga vedmängden erhållits genom sammanskott in natura, så skall naturligtvis värdet där af under rad. 3 uppföras såsom naturaprestation, medan med de motsvarande posterna under Kredit förhållas som nyss. Att anföra flera exempel på giltiga anledningar till högre belopp på det ena eller på det andra stället torde vara obehöfligt, men det må nämnas, att det under rad. 3 här ofvan stående värdet på naturaprestationerna torde vara något för högt, beroende detta på fel i primäruppgifterna, som icke alltid kunnat vid bearbetningen afhjelpas.

De i föregående tabell upptagna statsbidragen innefatta för 1885 tre och för 1895 fyra skilda hufvudposter, nemligen för båda åren det allmänna lönetillskottet åt lärare och lärarinnor, lönetillskott för den fortsatta undervisningen och bidrag för undervisning i slöjd samt dessutom för 1895 (alldeles nytt; se nedan) bidrag till aflönande i vissa fall af vikarier för ordinarie lärare och lärarinnor vid folkskolor. Å Tab. 8 finner man likväl ej skilda uppgifter om dessa posters storlek, utan endast deras summa (kol. 6); men fördelningen kan lätt verkställas. De tre sednare posterna erhållas nemligen ur de källor, som angifvits med afseende på kol. 8—15 i texttabellen å sid. 4 här ofvan, hvarefter man lätt beräknar den första posten och erhåller följande öfersigt.

Fördelning af statsbidraget.	1885.	1895.
	Kronor.	Kronor.
Allmänna lönetillskottet m. m. åt lärare och lärarinnor	3,111,455	4,296,883
Lönetillskott för den fortsatta undervisningen	41,550	61,025
Bidrag för undervisning i slöjd	53,952	185,387
Bidrag till aflönande i vissa fall af vikarier	—	42,396
Summa	3,206,957	4,585,691

Det allmänna lönetillskottet för år 1895 uppgår sålunda, då man nemligen därmed sammanräknar några smärre särskilda bidrag af statsmedel för dylikt ändamål, enligt de från skoldistriktet insända primäruppgifterna till 4,296,883 kr.; men det må nämnas, att detsamma enligt de uppgifter därom, som till Ecklesiastik-departementet insändts från Statskontoret (för Stockholms stad) och från länens landtränterier, uppgick till 4,253,731 kr., således till 43,152 kr. mindre. I anledning af denna skiljaktighet må erinras om åtskilliga förhållanden, som vålla, att full öfverensstämmelse ej kan väntas mellan de summor, som erhållas på de båda olika vägarne. För det första kan det inträffa, att ett för ett visst år utgående lönetillskott, hvilket af någon orsak utbetalas först under det följande året, blir af skoldistriktet och landtränteriet påfördd olika års räkenskaper. Men för det andra bör, om ingen olikhet

förefinnes i nyss berörda hänseende, summan, som erhålles på den förra vägen vara större än den, som erhålles på den sednare, emedan i den förra summan, men ej i den sednare, böra äfven vara inräknade några smärre belopp, som utgå af tre mindre anslag, för hvilka finnes närmare redogjort längre fram i detta kapitel, nemligen anslagen »Till befrämjande af folkundervisningen bland de i rikets nordligare trakter bosatta finnar», »Till Lappmarks ecklesiastikverk» samt »Till pedagogier och folkskolor». — Den betydliga tillväxten från 1885 till 1895 i allmänna lönetillskottet beror dels på förökningen i lärareantalet (jfr sid. 7), dels på förändrade grunder för utgåendet af statsbidragen (jfr berättelsen för år 1882, sid. 32, och denna berättelse, sid. 17). Med afseende på det allmänna lönetillskottet må slutligen nämnas, att antalet af ordinarie folkskolelärare och lärarinnor, för hvilka utbetalts lönetillskott af 466 kr. 67 öre för år, motsvarande en kontant aflöning af minst 700 kr., enligt de på den sednare vägen erhållna uppgifterna år 1895 uppgick till 4,534, således till 76 % af hela antalet ordinarie lärareplatser i folkskolorna och till 80 % af det antal, som kvarstår efter frånräknandet af vikarierna (jfr sid. 7). De 20 %, som återstå vid den sednare beräkningen, utgöras således — möjligen på några enstaka undantag när — af lärare och lärarinnor med tjänsteålder understigande fem år. Dock bör ihågkommas, att (åtminstone i städerna) ganska många lärare och lärarinnor med tjänsteålder under fem år hade lön af 700 kr. eller däröfver, ehuru för dem statens lönetillskott naturligtvis beräknades efter lön af 600. — Om lönetillskottet för den fortsatta undervisningen år 1895, 61,025 kr., tänkes lika fördeladt på de 976 »fortsättningskolor», som däraf kommit i åtnjutande (se sid. 4), så får man nära 63 kr. på hvarje. Sammanhålles detta resultat med bestämmelserna (se berättelsen för år 1882, sid. 32) angående statsbidragets varierande storlek, 25, 50 eller 75 kr., allt efter som af de sex undervisningsveckorna två, fyra eller alla sex varit förlagda utom folkskolans ordinarie undervisningstid, så finner man att i medeltal 5 af samtliga 6 undervisningsveckor varit sålunda förlagda. Härvid är dock att märka, att om man skiljer på landsbyggd och städer (jfr tabellen å sid. 4), så blir förhållandet något litet ofördelaktigare på landsbyggden. Till hvar och en af de 141 fortsättningsskolorna i städerna, hvarest för öfrigt den fortsatta undervisningen ofta meddelas i aftonskola, hade nemligen lönetillskottet utgått med 75 kr. med undantag endast för 3, som fått efter 50 kr., och 5, som fått efter 25. På landsbyggdens 835 fortsättningsskolor, bland hvilka 447 fått lönetillskott med 75 kr., 302 med 50 kr. och 86 med 25 kr., komma således 50,775 kr., eller i medeltal nära 61 kr. på hvarje. Det må tilläggas, att äfven på landsbyggden den fortsatta undervisningen någon gång meddelas i aftonskola. — För undervisning i slöjd utdelades statsbidrag till 2,487 slöjdskolor eller slöjdafdelningar. Bidraget utgick med 75 kr. för hvardera till 2,457 af dessa skolor och med följande lägre belopp till 30, hvarest undervisningen i slöjd fortgick endast under motsvarande mindre delar af året, nemligen med 56 kr. 52 öre till 1, med 48 kr.

91 öre till 1, med 37 kr. 50 öre till 22, med 34 kr. 38 (eller 25) öre till 2, med 28 kr. 26 öre till 2 och med 28 kr. 13 (eller 11) öre till 2. — Från och med år 1895 trädde i gällande kraft bestämmelserna i Kungl. kungörelsen af den 1 Juni 1894 angående aflöning i vissa fall af vikarie för sådan ordinarie lärare eller lärarinna vid folkskola, som af sjukdom urståndsattes att fullgöra sin tjänst. Efter åtta månaders undervisningstid beräknadt utgår statsbidraget med 400 kr., medan 150 skola lemnas af den ordinarie läraren och 50 af skoldistriktet, hvilket det jemväl åligger att — enligt i kungörelsen stadgade grunder — förse vikarien med bostad jemte vedbrand eller ock lemna honom ersättning därför, beräknad efter minst 50 kr. för ofvannämnda undervisningstid, äfvensom att, där så ifrågakommer, godtgöra honom resekostnad. För år 1895 uppgingo statens bidrag till 42,396 kronor. Antalet lärare, till hvilkas vikariers aflöning de utgått, utgjorde 212.

De medel, som enligt rad. 5 i texttabellen å sid. 18 utgått af landsting och hushållningssällskap, hafva till aldra största delen afsett befrämjande af slöjdundervisningen. Dock har äfven någon del utgått såsom aflöningar vid de med landstingsseminarierna förenade öfningsskolor. De medel åter, som utgått af »andra skoldistrikt», afse de — åtminstone så vidt primäruppgifterna utvisa — ytterst få fall, då ett skoldistrikt erhållit ersättning från ett angränsande distrikt för barn från det sednare distriktet, hvilka undervisats i skola, tillhörande det förra, eller då två angränsande distrikt rent af förenat sig om att gemensamt bestrida utgifterna för en skola, som genom sitt läge är användbar för dem båda. De dubbelräkningar, som härigenom måste uppstå, äro så obetydliga, att de ej förtjena att vidare uppmärksammas i denna berättelse.

Beträffande den högst betydande tillväxt i skuldbeloppen, hvilken framträder vid jämförelse mellan de för åren 1885 och 1895 å rad. 7 och 9 i nyss omtalade texttabell lemnade uppgifterna, bör nämnas att den till en dryg del är endast skenbar och beroende på den genom ofta omförmälda särskilda undersökning och skriftvexling vunna fullständigare kännedomen om de för folkskoleväsendet upptagna lånen, hvilka man förut vid ett ytterligt stort antal skoldistrikt underlät att intaga i de insända räkenskapsammandragen.

Det å rad. 11 i omförmälda texttabell uppförda utgiftsbeloppet för år 1895 till skolhusbyggnader o. s. v. torde kunna anses något så när motsvara verkligheten, hvilket däremot efter all sannolikhet icke är fallet med det motsvarande beloppet för år 1885. Härom behöfver — under hänvisning för öfrigt till berättelsen för år 1885 (sid. 1 och 2) — endast nämnas att utelämnandet ur räkenskapsammandragen af utgifter för uppförandet af nya skolhus hotade att allt mera öfvergå till en herrskande vana, till dess att åtminstone en väsentligt inskränkning däri vanns genom Ecklesiastik-departementets ingripande.

Under »Öfriga utgifter: a» äro i tabellen å sid. 18 innefattade tre poster, som förtjena att särskildt omnämnas, nemligen afgifter till folkskolelärarnes pensionsinrättning,

avgifter till ålderdomsunderstödsanstalten och räntebetalningar. — Pensionsavgifterna, som skola erläggas för hvarje läraretjänst vid högre folkskola och hvarje ordinarie läraretjänst vid egentlig folkskola och ej få afräknas å lönerna, uppgingo år 1895 till 221,811 kr. enligt den till Kungl. Maj:t af direktionen för pensionsinrättningen afgifna berättelsen. — Enligt den till Kungl. Maj:t för år 1895 afgifna berättelsen rörande ålderdomsunderstödsanstalten uppgingo de från skoldistriktet influtna avgifterna till 77,620 kr. Af detta belopp skulle enligt de i berättelsen för år 1893 (sid. 14) framställda grunderna 46,572 kr. (0.6) falla på skoldistriktet och 31,048 kr. (0.4) på vederbörande lärare och lärarinnor, men skoldistriktets verkliga andel i avgifterna är sannolikt ej obetydligt högre än den nyss angifna, enär de synas ganska ofta hafva eftergivit sin rätt att uttaga den sednare andelen. — Om man förutsätter, att skulderna äro rätt uppgifna, och beräknar räntan efter 5 % af skulden vid årets början, så uppgår för år 1895 hela räntebeloppet till 667,380 kronor.

Enligt rad. 16 i oftanämnda texttabell finnes vid jämförelse mellan åren 1885 och 1895 bristen — d. v. s. öfverskott af skuld öfver tillgångar — hafva ofantligt ökat, men tillökningen är säkerligen till en stor del endast skenbar och beroende därpå, att skuldbeloppet för år 1885 uppgifvits för lågt.

Slutligen må nämnas, att åtskilliga tal, som afse riket i dess helhet, äfven finnas i följande två afdelningar af detta kapitel, nemligen dels under länstabellen, dels i den tabell, som visar förhållandet mellan landsbyggd och städer.

En öfversigt i vissa hänseenden för de särskilda länen år 1895 lemnas af följande tabell, rörande hvilken några anmärkningar må förutskickas.

I kol. 2 och 3 finner man i absoluta tal och procent, för huru många ordinarie lärare och lärarinnor i folkskolorna lönetillskott af statsmedel utgått med 466 kr. 67 öre för år, motsvarande kontant aflöning af minst 700 kronor. Talen i kol. 2 äro erhållna ur de uppgifter om allmänna lönetillskottet, som till Ecklesiastik-departementet insändts från Statskontoret (för Stockholms stad) och länens landtränier, hvarefter talen i kol. 3 erhållits genom jämförelse med talen i kol. 20 och 21 af Tab. 2, sedan dock från dessa tal frånräknats vikarierna (jfr sid. 7 och 19). — De för talen i kol. 7 behöfliga dividenderna äro erhållna genom beräkning af skillnaden mellan talen i kol. 21 och 11 af Tab. 8.

Beträffande de för Stockholms stad i kol. 2 och 3 stående talen må erinras därom, att i sjelfva verket väl för *alla* (ordinarie) lärare och lärarinnor i Stockholm lönerna fullt motsvara kontant lön af 700 kr. jemte öfriga i folkskolestadgan bestämda löneförmåner. För öfrigt har det ringa procenttalet i kol. 3 för Stockholms stad sin förklaring däri, att antalet ordinarie lärare och lärarinnor vunnit en högst betydlig tillökning under de sednare åren; så t. ex. utgjorde det 413 år 1893, 463 år 1894 och 503 år 1895. Det ännu lägre procenttalet för Norrbottens län beror åter

1	2	3	4	5	6	7	8
Län.	Ordinarie folkskolelärare (lärarinnor), för hvilka lönetillskott utgått efter kontant lön af 700 kr. för år.	Antal.	%.	Utgifter för skolbyggnader, skolplatser, inventarier och undervisningsmateriel i medeltal för hvarje skola.	Hela utgiftsbeloppet i medeltal på	Behållning (+) eller brist (—) vid årets slut	Beloppet vid årets slut af donationer för folkskoleväsendet
				hvarje barn i allmänna folkskolorna.	hvarje person af folkmängden.		
			Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Stockholms stad..	326	65	55,185	6.28	70.56	—	2,376,144
Stockholms län	157	82	208	3.22	23.52	—	1,156
Uppsala »	131	78	292	3.53	25.43	—	2,717
Södermanlands »	171	79	206	3.13	21.31	+	361
Östergötlands »	295	86	296	3.29	24.26	—	661
Jönköpings »	175	85	146	2.33	16.75	—	150
Kronobergs »	115	83	116	1.72	11.50	+	484
Kalmar »	188	80	133	2.19	14.67	—	1,001
Götlands »	74	84	229	3.56	27.69	—	1,329
Blekinge »	98	78	239	2.33	14.27	—	2,488
Kristianstads »	251	83	212	3.33	20.33	—	2,329
Malmöhus »	463	83	367	4.59	28.97	—	6,345
Hallands »	112	80	231	2.80	17.35	—	1,710
Göts o. Bohus »	251	74	614	4.10	27.72	—	2,008
Elfsborgs »	245	88	174	2.32	15.12	—	337
Skaraborgs »	248	88	201	2.43	16.81	+	544
Värmlands »	250	83	193	2.72	17.24	—	531
Örebro »	208	83	225	3.32	21.91	+	879
Västmanlands »	147	85	428	3.97	27.40	—	5,476
Kopparbergs »	206	84	277	3.73	23.24	—	7,777
Gefleborgs »	189	77	260	3.45	22.76	—	4,419
Västernorrlands »	111	77	267	2.43	16.68	—	3,407
Jemtlands »	55	79	235	2.66	16.85	—	660
Vesterbottens »	32	73	90	1.56	10.26	—	1,308
Norrbottens »	36	51	186	2.39	16.46	—	3,984
Hela riket år 1895	4,534	80	295	3.24	21.99	—	2,827
» » » 1885	2,994	64	216	2.46	17.16	—	592
							2,023
							1,635

därpå, att där finnas många ordinarie lärare, som aflönas helt och hållet af de särskilda anslagen »Till befrämjande af folkundervisningen bland de i rikets nordligare trakter bosatta finnar» och »Till Lappmarks ecklesiastikverk» eller af »Svenska Missionssällskapet». Antalet af de ordinarie, till hvilkas aflönande statsbidrag utgått af det allmänna anslaget, utgör blott 51, hvadan procenten, om man håller sig endast till dessa, stiger till 71. — Med afseende på uppgiften om Stockholms stad i kol. 4 må erinras därom, att antalet skolor därstädes räknats endast till 9. Hade antalet skolor räknats lika med antalet skolhus, således 30,

så hade man i stället i kol. 4 fått 16,555 kronor. Tänkes åter organisationen vara sådan, att vid den därstädes anordnade 7-åriga skolkursen hvarje grupp af klasserna 1—7 utgjort en skola, och man under sådan förutsättning beräknar skolornas antal till $\frac{1}{4}$ af antalet lärare i läseämnena, således till 88, så sjunker beloppet i kol. 4 till 5,644 kr., men är således fortfarande likväl vida högre än för något af länen. — Af kol. 5 och 6 ser man, att Stockholms stad på båda ställena kommer i första rummet samt med respektive 37 och 144 % öferskjuter det län, som på båda ställena kommer närmast, nemligen Malmöhus län. — Med afseende på uppgifterna om Stockholms stad i kol. 7 och 8 må erinras därom, att Stockholm utgör ett enda skoldistrikt.

Den stora tillväxt, som vid jämförelse mellan åren 1885 och 1895 visar sig för »hela riket» i kol. 2 och 3, beror väsentligen därpå, att under mellantiden en minimilön af 700 kr. för ordinarie lärare och lärarinnor vid folkskolor, när de i denna egenskap oförvitligt tjänstgjort under fem år, blifvit genom Kungl. kungörelsen af den 5 Oktober 1891 lagstadgad, medan förut lönens höjande till detta belopp herodde af skoldistriktet.

Beträffande de olikheter, som vid dylik jämförelse mellan de båda åren visa sig för »hela riket» i kol. 4—8, företrädesvis i kol. 7, torde det vara nog att nämna, att de på förut framställda skäl måste anses vara till en del endast skenbara och beroende på ofullständig kännedom om förhållandena det förra året.

Förhållandet i vissa hänseenden mellan landsbygd och städer utvisas af följande tabell. Beträffande den däri förekommande fördelningen af »Öfriga inkomster» och »Öfriga utgifter» är det tillräckligt att hänvisa till de därom å sid. 17 lemnade upplysningarna.

Skoldistriktens tillgångar, inkomster, utgifter, skulder, behållningar eller brister och donationsbelopp.	Landsbygd.	Städer.	Hela riket.
Debet.	%	%	%
Tillgångar vid årets början	22.8	15.2	19.8
Inkomster:			
Räntor, arrenden, afkomst af donationer o. d.	1.1	0.7	0.9
Bidrag af skoldistriktet:			
Kontant.....	24.0	25.8	24.8
Värdet af naturaprestationer	4.2	0.4	2.8
Bidrag af staten	15.9	7.1	12.6
» » landsting, hushållningssällskap eller andra skoldistrikt	0.4	0.1	0.3
Öfriga inkomster: a	0.8	0.1	0.6
b	0.6	0.2	0.5
Skuld vid årets slut	30.8	50.7	38.0
Summa	100	100	100

Skoldistriktens tillgångar, inkomster, utgifter, skulder, behållningar eller brister och donationsbelopp.	Landsbygd.	Städer.	Hela riket.
Kredit.	%	%	%
Skuld vid årets början	28.8	50.8	36.7
Utgifter:			
För lärares och lärarinnors aflöning:			
Kontant.....	27.8	21.1	25.1
Värdet af naturaprestationer	4.6	0.5	3.0
För de till skolorna hörande byggnader, för skolplatserna och för inventarier	9.8	6.1	8.2
För undervisningsmateriel	1.0	0.5	0.8
Öfriga utgifter: a	6.0	7.8	6.6
b	0.0	0.1	0.1
Tillgångar vid årets slut	23.1	13.4	19.5
Summa	100	100	100
Brist (öferskott af »Skuld» öfver »Tillgångar») vid årets slut i medeltal på hvarje skoldistrikt	Kr. 727	Kr. 55,159	Kr. 2,827
Beloppet vid årets slut af donationer för folkskoleväsendet i medeltal på hvarje skoldistrikt ...	1,520	14,556	2,023

Såsom tillägg till föregående framställning af de ekonomiska förhållandena lemnas här en förteckning öfver hit hörande anslag enligt riksstaten för 1895.

Under åttonde hufvudtitteln och »Folkundervisningen» upptagas å ordinarie stat:

	Kronor.
1) Seminarier för folkskolelärares bildande	316,025
2) Stipendier för seminarie-elever	75,000
3) Arvoden och resekostnadsersättning åt folkskoleinspektörer.....	95,000
4) Undervisningsmateriel m. m. för folkskolor...	20,000
5) Understöd åt högre folkskolor.....	20,000
eller ett gemensamt <i>reservationsanslag</i>	526,025
6) Till befrämjande af folkundervisningen bland de i rikets nordligare trakter bosatta finnar, <i>förslagsanslag</i>	45,000
7) Lönetillskott åt lärare vid folkskolor och småskolor, <i>förslagsanslag</i>	3,925,000
8) Understöd åt folkhögskolor, <i>förslagsanslag</i> ...	55,000
9) Understöd för aflönande af lärare vid fortsättningssskolan, <i>förslagsanslag</i>	50,000
10) Bidrag till aflönande af lärare i slöjd vid folkskolorna, <i>förslagsanslag</i>	110,000
11) Bidrag till aflönande i vissa fall af vikarie för ordinarie lärare eller lärarinnor vid folkskola, <i>förslagsanslag</i> (nytt).....	40,000
Summa	4,751,025.

Alla dessa anslag, utom det 11:e, funnos äfven i riksstaten för 1894 på ordinarie stat samt till samma belopp; det 11:e beviljades i hufvudsaklig öfverensstämmelse med

Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning. Hela tillökningen på ordinarie stat utgjorde således 40,000 kronor.

Det 4:e anslaget är afsedt dels för att understödja utarbetandet af tjenliga läroböcker, dels för anskaffande af tjenlig undervisningsmateriel i öfrigt, såsom kartor, glober, modeller, hjälpmedel för åskådningsundervisningen m. m. Medelst detta anslag kunna enligt redan förut gällande bestämmelser statens seminarier kostnadsfritt samt folkskolor, folkhögskolor, högre folkskolor och allmänna döfstumsskolor till nedsatt pris erhålla sålunda anskaffad materiel, hvarjemte enligt Kungl. Maj:ts framställning och därtill af 1893 års Riksdag lemnadt medgifvande sistnämnda förmån utsträcktes till de seminarier för bildande af lärare vid småskolan, hvilka af landsting upprättats. Cirkulär med förteckning på undervisningsmaterielen utfärdades från Ecklesiastikdepartementet under den 20 December 1894.

Af det 6:e anslaget utanordnades under 1895 omkring 11,000 kr. till lärarelöner vid statens egna skolor och omkring 7,000 kr. såsom bidrag till lärarelöner vid distriktens skolor; för öfrigt bestredos däraf omkostnaderna för ett finskt småskolelärare-seminarium, för stipendier åt seminarie-elever, för undervisningsmateriel och för böcker, m. m.

Enligt Statskontorets af trycket utgifna »Kapital-konto till rikshufvud-boken för år 1895» utvisa de 5 första anslagen vid början af år 1895 en reservation af 56,900 kr. 97 öre, hvilken vid årets slut vuxit till 72,255 kr. 98 öre. Det 6:e, 8:e och 11:e anslaget utvisa en besparing för året af tillsammans 23,377 kr. 68 öre, hvaremot det 7:e, 9:e och 10:e utvisa en under året uppkommen brist af tillsammans 413,889 kr. 80 öre.

Under åttonde hufvudtitteln och å ordinarie stat finnas ännu två anslag, som böra här omnämnas, nemligen *förslagsanslaget* till »Lappmarks ecklesiastikverk» och anslaget till »Pedagogier och folkskolor».

Af det förra anslaget, som i riksstaten för 1895 — likasom för 1894 — är uppfördt med 55,000 kr., men hvarå enligt nämnda Kapital-konto under året uppkom en brist af 17,352 kr. 73 öre, användes omkring 11,000 kr. till aflöning af skolmästare, skollärare och kateketer; för öfrigt bestredos däraf bland annat omkostnaderna för ett lappska småskolelärare-seminarium, för stipendier åt seminarie-elever samt för underhåll och inackordering af lappska skolbarn.

Det sednare anslaget, hvarom närmare finnes meddeladt i »Berättelse om statens elementarläroverk för gossar läsåret 1876—77» (sid. 191), var i riksstaten för 1894 uppfördt med 26,527 kr., hvaraf 24,417 kr. såsom »Anvisning i kontant» samt återstoden under rubriken »Indelning och därmed jemförlig anvisning, på *förslag*», nemligen 1,010 kr. såsom »Friheter och kyrkotionde» och 1,100 kr. såsom »Ersättning». Vid upprättandet af riksstaten för 1895 uteslöts enligt Kungl. Maj:ts förslag ur den första posten 11 kr. och ur den tredje 340 kr., båda delarne förut anslagne till den år 1892 aflidne pedagogen vid Trosa s. k. pedagogi. Anslaget är således i riksstaten för 1895 uppfördt med 26,176 kr., hvaraf under de tre nämnda posterna respektive 24,406, 1,010 och 760. Den första posten afser

till aldra största delen de s. k. egentliga pedagogierna, för hvilka redogöres i sammanhang med allmänna läroverken. De därunder upptagna medel, som afse folkundervisningen, utgöras dels af 4,500 kr. till Sällskapet för Folkundervisningens [f. d. Vexelundervisningens] befrämjande, dels af tre smärre belopp af tillsammans 524 kr. 44 öre. De två sednare posterna afse endast folkundervisningen.

Riksstaten för 1895 upptager vidare under åttonde hufvudtitteln såsom extra ordinarie anslag till »Folkundervisningen»:

Kronor.

1) Till löneförbättring åt lärare och lärarinnor vid folkskolelärare-seminarierna samt till arvoden åt teckningslärare för extra tjenstgöring och extra arvoden åt musiklärare vid dessa seminarier ...	33,300
2) Till understöd åt mindre bemedlade lärjungar vid sådana folkhögskolor, som åtnjuta bidrag af statsmedel.....	15,000
Summa	48,300.

Båda anslagen, som beviljades i öfverensstämmelse med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställningar, voro till samma belopp uppförda i riksstaten för 1894, hvarest dessutom voro uppförda tre andra extra ordinarie anslag å tillsammans 27,400 kronor.

Då den ordinarie staten för »Folkundervisningen», såsom ofvan anmärkts, ökades med 40,000 kr. och den extra ordinarie minskades med 27,400, förete således för år 1895 de på ordinarie och extra ordinarie stat uppförda anslagen tillsammans en tillökning af 12,600 kronor. Om man äfven fäster afseende vid den hit hörande minskningen å anslaget till »Pedagogier och folkskolor», utgör tillökningen 12,249 kronor.

Slutligen äro att omnämna två ordinarie anslag, som äro uppförda å riksstaten för 1895 under nionde hufvudtitteln, nemligen:

Kronor.

1) Bidrag till folkskolelärares pensionering.....	357,373
2) Bidrag till folkskolelärares enke- och pupillkassa	63,500
Summa	420,873.

Båda dessa anslag funnos äfven i riksstaten för 1894 på ordinarie stat och till samma belopp.

Framställningen af de ekonomiska förhållandena är egentligen härmed afslutad; men då vissa af dessa äfven äro behandlade i en annan gren af den officiella statistiken, nemligen i Statistiska Centralbyråns berättelse om kommunernas fattigvård och finanser för år 1895, måste det naturligtvis vara af intresse att äfven för detta år, likasom för de förut behandlade, med hvarandra jemföra uppgifterna i sagde berättelse och i den nu offentliggjorda. Om de sålunda på två olika vägar erhållna uppgifterna öfverensstämma, så har man däri ett värderikt bevis på deras pålitlighet. I motsatt fall åter bör undersökas, hvarpå stridigheten kan bero, för den händelse att den icke är endast skenbar.

Jemförelsepunkterna mellan de båda berättelserna äro icke så många, som man skulle kunna förmoda. Detta beror till en stor del därpå, att i denna berättelse endast afses den del af kyrkostämmas räkenskaper, som hör under skolrådet, hvaremot i Statistiska Centralbyråns berättelse äfven afses den del, som hör under kyrkorådet. I sig sjelft skulle detta visserligen ej behöfva hindra jemförelsen, om nemligen kyrkans och skolans räkenskaper, hvilka väl i allmänhet föras skilda, äfven vore skilda i sistnämnda berättelse. Men de primäruppgifter, som i berörda hänseenden ligga till grund för densamma, utgöras icke af särskilda sammandrag för kyrkorådets och för skolrådets räkenskaper, utan hufvudsakligen af sammanarbetade sammandrag af *kyrkostämmas* räkenskaper. Till följd häraf kan en jemförelse endast förekomma vid de fall, där i Statistiska Centralbyråns berättelse kyrkans och skolans medel äro skilda. — För korthetens skull är i det följande Statistiska Centralbyråns berättelse betecknad med S-C och denna berättelse med E-D.

Hvad då först statsbidragen till folkskolorna beträffar, så utgöra dessa enligt S-C för landsbyggd, köpingar och 1 stad¹⁾ 3,597,376 kr. och för 92 städer 960,738, eller tillsammans 4,558,114. Enligt E-D åter utgöra dessa bidrag för landsbyggd, köpingar och 2 städer (jfr sid. 2) 3,620,272 kr. och för 91 städer 965,419, eller tillsammans 4,585,691. Den lilla skillnaden för hela riket (0.6 %) kan bero därpå, att möjligen i en del af de till Statistiska Centralbyrån insända primäruppgifterna afgifterna till folkskolelärnarnes pensionskassa afdragits från statsbidraget, hvilket fel bör vara förebyggt vid de till Ecklesiastik-departementet insända genom den i detta hänseende lemnade särskilda föreskrift (jfr sid. 17). Men förutom denna anledning till skilljaktighet mellan S-C och E-D finnas två orsaker, som hvar för sig kunna medföra sådan, ehuru de verka i olika riktningar. Å den ena sidan torde i S-C statsbidragen till *högre folkskolor* vara inräknade, hvilket icke är förhållandet vid E-D. Å den andra sidan äro i E-D, men sannolikt icke i S-C, inräknade de statsmedel, som af det särskilda anslaget »Till befrämjande af folkundervisningen bland de i rikets nordligare trakter bosatta finnar» utgått till lärarlöner vid statens egna skolor (jfr sid. 22). Den sednare omständigheten förklarar den stora skilljaktigheten mellan uppgifterna för Norrbottens läns landsbyggd, hvarest statsbidragen enligt S-C utgöra 90,582 kr., men enligt E-D 100,117. De skilljaktigheter, som man med afseende på särskilda städer finner vid sådan jemförelse, bero i åtskilliga fall därpå, att i S-C uppgifterna äro gemensamma för stad och landsförsamling, som i E-D äro skilda, såsom utgörande särskilda skoldistrikt.

Utgifterna för folkskolan äro i S-C delade i 3 poster, nemligen »hus och inventarierna», »aflöning» och »öfriga». Den första, som fullkomligt (eller åtminstone i det närmaste) motsvarar kol. 16 å Tab. 8—10 i E-D, upptager för landsbyggd, köpingar och 1 stad 2,138,665 kr. och för 92 städer

985,781, eller tillsammans 3,124,446. Enligt E-D åter utgör denna post för landsbyggd, köpingar och 2 städer 2,160,817 kr. och för 91 städer 832,976, eller tillsammans 2,993,793. Skillnaden för hela riket är således icke obetydlig, i det att beloppet enligt S-C öfverskjuter beloppet enligt E-D med 130,653 kr. (4.4 %). Skilljaktigheten beror, som man ser, till den aldra största delen på olika uppgifter från städerna. Vid jemförelse stad för stad finner man uppgifterna fullkomligt eller mycket nära lika vid 43, medan beloppen enligt E-D äro vid 18 högre och vid 30 lägre än enligt S-C, hvilken sistnämnda olikhet i åtskilliga fall torde hafva sin förklaring i det förhållande, som är omnämndt i slutet af föregående stycke.

Den i S-C förekommande utgiftsposten »aflöning» kan ej omedelbart jemföras med den under lika benämning i E-D förekommande utgiftsposten, ty i S-C äro dit förda äfven afgifterna till folkskolelärnarnes pensionsinrättning, hvilka däremot i E-D äro förda till »öfriga utgifter». Om man därför från det i S-C för hela riket uppförda beloppet, 9,591,578 kr., frånräknar det här ofvan (sid. 20) såsom afgifter till sagde pensionsinrättning upptagna beloppet, 221,811 kr., så återstår såsom egentlig aflöning ett belopp af 9,369,767 kronor. Enligt E-D åter utgöra utgifterna till lärares och lärarinnors aflöning 10,223,573 kronor. Skillnaden, 853,806 kr., är visserligen ganska betydlig, men beror utan tvifvel hufvudsakligen på olika sätt att beräkna lönerna. I E-D äro nämligen däri äfven inräknade samtliga naturaprestationer, hvilka tillsammans enligt Tab. 8 uppgå till 1,102,309 kronor. I S-C åter kunna — såsom man finner af formuläret för dithörande primäruppgifter — endast vissa af dessa naturaprestationer (hvaribland *icke* den förnämsta af dem alla, nemligen värde af bostad) vara inräknade, hvarjeme det är antagligt att i många af de primäruppgifter, som ligga till grund för S-C, kostnaden för bränsle åt lärare och lärarinnor upptagits på sådant sätt, att denna dess natur alls icke framträdte, hvadan den vid bearbetningen måst föras till »öfriga utgifter». — Att noggrannt utföra jemförelsen särskildt för landsbyggd och särskildt för städer möter bland annat den svårigheten, att berörda pensionsavgifter ej finnas sålunda fördelade. Dock bör nämnas att för städerna äro uppgifterna i S-C och E-D mindre skilljaktiga än för riket i sin helhet. Enligt S-C utgör nemligen ifrågavarande belopp 2,998,935 kr. samt enligt E-D 2,933,257. Att skillnaden är så obetydlig, endast 65,678 kr. (2 %), beror i sjelfva verket på sammanträffandet af flera, i motsatta riktningar verkande omständigheter. Till att höja beloppet i S-C verkar nemligen *dels* inräknandet af pensionsavgifterna, hvilka för städerna torde (efter proportion af antalen ordinarie lärare och lärarinnor i folkskolor — jfr Tab. 3) uppgå till ungefär 22 % af hela rikssumman, således till omkring 48,798 kr., *dels* upptagandet af 1 stad (jemte åtföljande landsdel), hvilken i E-D förts till landsbyggden, och för hvilken det ifrågavarande aflöningsbeloppet enligt S-C uppgår till 2,553 kr., *dels* äfven den omständigheten att åtskilliga andra landsdelar blifvit i S-C, men icke i E-D, förda till städerna. Till att sänka

¹⁾ Skellefteå stad är med afseende på kyrkostämmas räkenskaper förd till landsbyggden.

beloppet i S-C verkar däremot det ofvan berörda förhållandet med naturaprestationerna, hvilket naturligtvis äfven vid städerna är af betydighet, om också mindre än vid landsbygden. För särskilda städer kunna skiljaktigheterna i åtskilliga fall till en del bero på det redan påpekade förhållandet, att i S-C uppgifterna äro gemensamma för stad och landsförsamling, som i E-D äro skilda.

För att äfven jemföra den i S-C förekommande posten »öfriga utgifter» med den under lika benämning i E-D förekommande utgiftsposten måste man på förra stället tillägga afgifterna till folkskolelärares pensionsinrättning (se

ofvan) och på sednare stället utgifterna till undervisningsmateriel. Man erhåller sålunda för hela riket 2,659,564 kr. enligt S-C och 2,703,480 enligt E-D, således ett överskott af 43,916 kr. på sednare stället.

Om man slutligen för hela riket jemför »Summa utgifter», så utgör denna enligt S-C 15,153,777 kr. och enligt E-D 15,920,846, eller 767,069 kr. (5.1 %) mera på det sednare stället. Skiljaktigheten är således temligen betydlig, men är till största delen endast skenbar, såsom af den föregående utredningen framgår.

Stockholm den 22 Oktober 1897.

Simon Nordström.

TABELL-BILAGOR.

Tab. 1. Högre folkskolor.

1:o. Lärare och lärjungar m. m. under det läseår, som slutade 1895.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
	L ä n.	Församling, där skolan är belägen.	Lärare.		Lärjungar.				Nyn- skrifne.		A f g å n g n e.							S k o l g å n g e n.					
			I läseämnen (ensamt eller i förening med öfningssämen).	Endast i öfningssämen.	Under 15 år.		15 år eller däröfver.		Från den församling, där skolan är belägen.	Från andra församlingar.	Gossar.			Flickor.				Summa.	Dagar, då skolan hört vara i verksamhet.	Dagar, då undervisningen varit inställd till följd af		Frånvaro, i dagar, tillsammans för alla lärjungarne.	
					Gossar.	Flickor.	Gossar.	Flickor.			Efter godkänd afgångspröfning.			Öfrige.	Efter godkänd afgångspröfning.	Öfriga.	förfall för läraren.			skolestyrelsen godkändt hinder.	annat af skolförfall.	Med gilligt förfall.	Utan gilligt förfall.
											Till annat läroverk.	Till andra närlingar.	Till landtmannavärl.										
1	Södermanlands ...	Lilla Malma...	1	1	24	—	—	—	24	4	8	—	—	—	17	—	—	17	144	—	—	29	—
2	Gottlands.....	Klinte	1	—	14	5	3	1	23	6	3	1	1	1	3	2	—	8	150	—	—	82	—
3	Blekinge	Jemshög	1	—	7	9	2	5	23	6	1	2	—	2	—	4	2	10	120	—	—	129	—
4	Kristianstads	Båstad	1	—	12	4	4	2	22	6	—	—	2	—	6	1	1	10	144	—	—	53	—
5	Malmöhus	Allerum	1	1	17	12	1	—	30	17	2	8	1	1	—	6	2	18	157	—	8	532	9
6	»	Kattarp	1	1	9	16	1	—	26	15	4	2	2	1	—	8	—	13	120	—	—	385	3
7	»	Väsby	1	1	28	—	—	—	28	6	—	—	9	—	—	—	—	9	120	—	—	226	—
8	Hallands	Onsala	1	—	12	—	3	—	15	5	—	—	5	1	—	—	—	6	192	—	—	269	72
9	Göteborgs o. Bohus	Fässberg	1	3	15	—	—	—	15	9	—	1	1	1	4	—	—	7	204	2	2	65	—
10	»	Lysekil	1	1	8	12	1	1	22	19	—	—	2	—	5	—	5	12	174	1	—	136	1
11	Elfsborgs	Ulricehamn ...	1	—	13	2	1	2	18	6	1	—	—	—	—	—	1	1	178	—	3	46	—
12	Vermlands	Sunne	1	—	5	5	4	—	14	9	1	2	1	—	3	2	1	9	138	—	—	66	3
13	Vesternorrlands ...	Gudmundrå...	2	1	1	—	17	—	18	10	6	6	6	3	1	—	—	16	137	—	—	117	2
14		Summa	14	9	165	65	37	11	278	118	26	22	30	10	39	23	12	136					

Anmärkningar.

Rad. 1: Kol. 2: Skolans namn är *Malmköpings högre folkskola*; den tillhör köpingen, icke församlingen. — Kol. 4: I slöjd.

• 5: Kol. 4: I sång; har ej åtnjutit arvode.

• 6: Kol. 4: I sång. Flickorna hafva gemensamt med dem i folkskolan undervisats i handslöjder.

• 7: Kol. 4: I sång; har ej åtnjutit arvode.

• 9: Kol. 2: Skolans namn är *Götiska förbundets högre folkskola*. — Kol. 4: En i slöjd, en i lineärritning och sång samt en i frihandsteckning.

• 10: Kol. 4: I slöjd för flickor. Gossarne hafva undervisats i slöjd gemensamt med dem i folkskolan.

• 13: Kol. 4: I sång.

Tab. 1 (forts.). Högre folkskolor.

2:o. Omkostnader under kalenderåret 1895.

1		2		24		25		26		27		28		29		30		31		32		
L ä n .		Församling, där skolan är belägen.	L ä r a r e s a f l ö n i n g										Skollokaler och inventarier.		Under- visnings- materiel.		Öfriga omkost- nader.		Summa.			
			i p e n n i n g a r .					i n n a t u r a .														
			Bidrag af församlingarna.		Bidrag af staten.		Öfriga bidrag.		Bostad till värde af		Bränsle till värde af											
			Kronor	öre	Kronor	öre	Kronor	öre	Kronor	öre	Kronor	öre	Kronor	öre	Kronor	öre	Kronor	öre	Kronor	öre		
1	Södermanlands ...	Lilla Malma...	333	33	1,275	—	475	—	200	—	67	50	58	35	62	50	279	49	2,751	17		
2	Gottlands.....	Klinte	—	—	1,200	—	200	—	100	—	80	—	18	10	1	25	268	14	1,867	49		
3	Blekinge	Jemshög	350	—	1,200	—	30	—	250	—	89	75	306	90	—	—	101	27	2,327	92		
4	Kristianstads	Båstad	200	—	1,200	—	—	—	270	—	125	—	273	—	—	—	127	—	2,195	—		
5	Malmöhus	Allerum	200	—	1,275	—	—	—	100	—	80	—	52	50	2	38	300	80	2,010	68		
6	»	Kattarp	160	—	1,200	—	—	—	150	—	100	—	181	02	19	48	147	44	1,957	94		
7	»	Väsby	350	—	1,200	—	—	—	100	—	—	—	25	—	—	—	200	—	1,875	—		
8	Hallands	Onsala	350	—	1,200	—	—	—	200	—	—	—	29	—	8	—	105	—	1,892	—		
9	Göteborgs o. Bohus	Fässberg	250	—	1,200	—	1,400	—	150	—	100	—	238	30	3	69	234	50	3,576	49		
10	»	Lysekil	330	—	1,200	—	—	—	300	—	100	—	75	—	32	55	—	—	2,037	55		
11	Elfsborgs	Ulricehamn ...	250	—	1,200	—	—	—	—	—	—	—	179	22	16	—	154	78	1,800	—		
12	Vermlands	Sunne	350	—	1,200	—	—	—	—	—	—	—	134	52	49	45	555	93	2,289	90		
13	Vesternorrlands ...	Gudmundrå...	900	—	1,200	—	1,000	—	250	—	—	—	574	79	6	50	463	55	4,394	84		
14		Summa	4,023	33	15,750	—	3,105	—	2,070	—	742	25	2,145	70	201	80	2,937	90	30,975	98		

Anmärkningar.

- Rad. 1: Kol. 24—28: Hufvudläraren 1,833 kr. 33 öre i penningar och 267 kr. 50 öre in natura; slöjdläraren 250 kr. — Kol. 25: Däraf 75 kr. till slöjdläraren. — Kol. 26: 300 kr. af landstinget och 175 kr. af länets slöjdnämnd. — Kol. 29: Häri 5 kr. af länets slöjdnämnd.
- » 2: Kol. 26—31: Af donationsmedel.
- » 3: Kol. 26: Terminsavgifter för lärjungar från annan församling.
- » 5: Kol. 24 o. 25: Se anm. till kol. 4. — Kol. 25: Däraf 75 kr. till slöjdläraren.
- » 6: Kol. 24 o. 25: Häri sånglärarens arvode 40 kr.
- » 7: Kol. 24 o. 25: Se anm. till kol. 4.
- » 8: Kol. 29: Högre folkskolan har lärosal åt sig upplåten i folkskolans hus.
- » 9: Kol. 24—28: Föreståndaren 1,800 kr. i penningar och 250 kr. in natura; slöjdläraren 700 kr. i penningar och 100 kr. in natura; läraren i lineärritning och sång 125 kr.; läraren i frihandsteckning 125 kr. — Kol. 26—31: 99 kr. af Mölnåls by, 500 kr. af Fässbergs församling, det öfriga hufvudsakligen af Götiska förbundet och af donationsmedel. — Kol. 31: Här ingå 100 kr. till premier (af Götiska förbundet).
- » 10: Kol. 24—28: Föreståndaren 1,500 kr. i penningar och 400 kr. in natura; slöjdlärarinnan 30 kr.
- » 12: Kol. 24: Däraf 50 kr. i ersättning för slöjd.
- » 13: Kol. 24—27: Förste läraren 2,000 kr. i lön och 250 kr. in natura, biträdande läraren 1,000 kr. och sångläraren 100 kr. — Kol. 24 o. 29—31: Af donationsmedel (?). — Kol. 26: Af landstinget.

Tab. 2. Folkskoleväsendet år 1895:

1	2	3	S k o l o r.													
			S k o l o r.													
			F o l k s k o l o r.						Mindre folkskolor.		Småskolor.		S u m m a.			
			Fasta: med			Flyttande: på			Fasta.	Flyttande.	Fasta.	Flyttande.	Folkskolor.	Mindre folkskolor.	Småskolor.	Summa.
			en	flere		2	3	4								
L ä n.	Skoldistrikt.	Folkmängd vid årets slut.	lärare eller lärarinnor.			stationer.										
1	Stockholms stad.....	1	271,638	—	9	—	—	—	—	—	—	—	9	—	—	9
2	Stockholms län.....	113	157,517	168	24	1	1	—	83	18	156	3	194	101	159	454
3	Uppsala ».....	85	123,366	141	7	—	—	—	37	—	105	—	148	37	105	290
4	Södermanlands ».....	91	161,762	192	15	1	—	—	27	—	131	1	208	27	132	367
5	Östergötlands ».....	150	271,099	240	30	17	—	—	50	13	212	24	287	63	236	586
6	Jönköpings ».....	130	195,852	85	9	77	17	—	11	7	56	184	188	18	240	446
7	Kronobergs ».....	80	158,834	41	1	79	23	—	6	—	22	169	144	6	191	341
8	Kalmar ».....	109	229,164	145	14	63	5	—	35	18	123	99	227	53	222	502
9	Gottlands ».....	84	51,845	86	3	—	—	—	2	—	57	—	89	2	57	148
10	Blekinge ».....	41	143,350	77	19	19	1	—	8	4	88	30	116	12	118	246
11	Kristianstads ».....	146	219,622	251	32	15	—	—	37	2	275	36	298	39	311	648
12	Malmöhus ».....	249	383,486	358	75	—	—	—	60	—	445	—	433	60	445	938
13	Hallands ».....	90	139,593	95	21	11	2	—	53	—	122	48	129	53	170	352
14	Göteborgs o. Bohus ».....	94	313,342	105	28	45	4	—	37	14	142	129	182	51	271	504
15	Elfsborgs ».....	201	274,989	208	11	46	9	—	37	4	151	173	274	41	324	639
16	Skaraborgs ».....	217	244,378	236	21	17	—	—	9	1	257	35	274	10	292	576
17	Vermlands ».....	91	251,686	111	14	165	7	1	27	19	55	221	298	46	276	620
18	Örebro ».....	61	190,153	210	26	9	—	—	53	6	202	19	245	59	221	525
19	Vestmanlands ».....	72	142,462	140	25	8	—	—	31	1	170	10	173	32	180	385
20	Kopparbergs ».....	53	206,723	181	49	10	1	—	72	13	347	28	241	85	375	701
21	Gefleborgs ».....	52	218,472	184	34	4	—	—	82	65	129	27	222	147	156	525
22	Vesternorrlands ».....	66	217,247	96	15	24	3	—	28	118	67	55	138	146	122	406
23	Jemtlands ».....	59	104,162	51	3	21	—	—	20	21	19	168	75	41	187	303
24	Vesterbottens ».....	26	133,340	35	10	4	4	—	27	171	35	37	53	198	72	323
25	Norrbottnens ».....	24	115,500	58	10	4	—	1	62	77	37	74	73	139	111	323
26	Summa för hela riket	2,385	4,919,582	3,494	505	640	77	2	894	572	3,403	1,570	4,718	1,466	4,973	11,157

skolor och lärare m. m. länsvis.

17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33		
Skolhus.		För barnens undervisning ordnade skolträdgårdar.	L ä r a r e o c h l ä r a r i n n o r															
			i läseämnena (ensamt eller i förening med öfningsämnena eller handaslöjder).												endast i öfningsämnena eller handaslöjder.			
			I f o l k s k o l o r .						I mindre folkskolor.		I småskolor.		S u m m a .					
Egna.	Förhyrda eller hyresfritt upplåtna.		Ordinarie.		Extra ordinarie.		Biträdande.		Lärare.	Lärarinnor.	Lärare.	Lärarinnor.	Lärare.	Lärarinnor.	Lärare.	Lärarinnor.	Lärare.	Lärarinnor.
			Lärare.	Lärarinnor.	Lärare.	Lärarinnor.	Lärare.	Lärarinnor.										
26	4	—	109	394	4	104	—	3	—	—	—	—	113	501	12	26	1	
308	91	68	155	52	—	7	—	11	8	93	2	170	165	333	16	17	2	
217	36	76	141	37	—	4	—	1	5	32	4	129	150	203	14	10	3	
269	48	135	144	96	6	4	1	4	3	24	7	155	161	283	32	57	4	
387	111	144	300	61	6	7	2	13	2	61	9	287	319	429	10	44	5	
353	116	86	197	22	3	3	—	3	5	13	25	251	230	292	25	42	6	
284	96	56	137	11	2	3	—	—	2	4	24	176	165	194	6	6	7	
361	130	83	195	55	2	1	1	12	11	42	24	218	233	328	16	15	8	
108	4	60	86	9	2	3	—	1	1	1	2	62	91	76	2	3	9	
203	33	46	119	14	5	2	—	25	3	9	3	136	130	186	17	10	10	
506	82	141	297	15	—	4	—	29	12	27	6	323	315	398	13	9	11	
762	62	246	493	83	18	26	1	81	16	44	4	605	532	839	47	43	12	
253	120	50	122	25	4	4	1	19	2	51	8	182	137	281	1	7	13	
326	314	58	229	126	6	11	1	17	4	47	4	441	244	642	42	40	14	
459	242	120	264	31	—	4	—	11	1	40	17	335	282	421	15	37	15	
454	71	134	243	49	4	4	—	13	1	9	4	307	252	382	15	32	16	
515	136	82	282	41	1	—	—	10	12	34	10	290	305	375	5	11	17	
330	109	57	215	52	1	1	—	23	8	51	7	237	231	364	10	24	18	
291	44	101	143	50	3	2	—	13	6	26	4	197	156	288	11	18	19	
631	95	58	179	81	2	1	7	38	39	50	64	330	291	500	22	19	20	
449	109	68	172	93	6	14	1	10	25	122	3	190	207	429	13	13	21	
215	300	15	130	32	7	15	—	3	14	132	3	147	154	329	3	3	22	
180	213	3	69	13	1	—	—	9	11	30	31	156	112	208	2	1	23	
153	360	10	33	21	—	4	—	7	32	166	7	65	72	263	4	1	24	
150	198	4	52	26	1	6	1	11	36	104	30	91	120	238	2	2	25	
8,190	3,124	1,901	4,506	1,489	84	234	16	367	259	1,212	302	5,480	5,167	8,782	355	490	26	

Tab. 3. Folkskoleväsendet år 1895: skolor och lärare m. m.

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
L ä n.		Skoldistrikt.	Folkmängd vid årets slut.	S k o l o r.													
				F o l k s k o l o r.						Mindre folkskolor.		Småskolor.		S u m m a.			
				Fasta: med		Flyttande: på				Fasta.	Flyttande.	Fasta.	Flyttande.	Folkskolor.	Mindre folkskolor.	Småskolor.	Summa.
				en	flere	2	3	4									
				lärare eller lärarinnor. stationer.													
1:o. Landsbygd.																	
1	Stockholms län	108	145,778	165	20	1	1	—	83	18	151	3	187	101	154	442	
2	Uppsala »	83	98,340	141	4	—	—	—	37	—	103	—	145	37	103	285	
3	Södermanlands »	85	135,453	188	10	1	—	—	27	—	121	1	199	27	122	348	
4	Östergötlands »	144	213,154	239	17	17	—	—	49	13	197	24	273	62	221	556	
5	Jönköpings »	127	170,296	83	5	77	17	—	11	7	50	184	182	18	234	434	
6	Kronobergs »	79	151,748	40	—	79	23	—	6	—	20	169	142	6	189	337	
7	Kalmar »	104	201,418	144	7	63	5	—	35	18	111	99	219	53	210	482	
8	Gottlands »	83	44,046	86	2	—	—	—	2	—	55	—	88	2	55	145	
9	Blekinge »	36	110,195	77	12	19	1	—	8	4	74	30	109	12	104	225	
10	Kristianstads »	143	205,307	250	28	15	—	—	37	2	271	36	293	39	307	639	
11	Malmöhus »	241	267,337	356	57	—	—	—	60	—	427	—	413	60	427	900	
12	Hallands »	85	116,868	94	14	11	2	—	52	—	112	48	121	52	160	333	
13	Göteborgs o. Bohus »	89	185,230	102	17	45	4	—	36	14	127	129	168	50	256	474	
14	Elfsborgs »	196	251,404	207	7	46	9	—	36	4	146	173	269	40	319	628	
15	Skaraborgs »	211	221,174	235	14	17	—	—	9	1	246	35	266	10	281	557	
16	Värmlands »	88	232,259	111	10	164	7	1	27	19	51	220	293	46	271	610	
17	Örebro »	57	168,553	208	20	9	—	—	53	6	191	19	237	59	210	506	
18	Västmanlands »	68	118,321	137	16	8	—	—	31	1	153	10	161	32	163	356	
19	Kopparbergs »	50	195,609	180	47	10	1	—	72	13	340	28	238	85	368	691	
20	Gefleborgs »	49	178,112	180	15	4	—	—	82	65	100	27	199	147	127	473	
21	Västernorrlands »	63	193,806	94	10	24	3	—	26	118	61	55	131	144	116	391	
22	Jemtlands län »	58	97,907	51	2	21	—	—	20	21	19	168	74	41	187	302	
23	Vesterbottens »	25	129,890	35	7	4	4	—	27	171	31	37	50	198	68	316	
24	Norrbottnens »	21	104,542	58	6	4	—	1	59	77	32	74	69	136	106	311	
25	Summa	2,293	3,936,747	3,461	347	639	77	2	885	572	3,189	1,569	4,526	1,457	4,758	10,741	
2:o. Städer.																	
26	Stockholms stad	1	271,638	—	9	—	—	—	—	—	—	—	9	—	—	9	
27	Stockholms län	5	11,739	3	4	—	—	—	—	—	5	—	7	—	5	12	
28	Uppsala »	2	25,026	—	3	—	—	—	—	—	2	—	3	—	2	5	
29	Södermanlands »	6	26,309	4	5	—	—	—	—	—	10	—	9	—	10	19	
30	Östergötlands »	6	57,945	1	13	—	—	—	1	—	15	—	14	1	15	30	
31	Jönköpings »	3	25,556	2	4	—	—	—	—	—	6	—	6	—	6	12	
32	Kronobergs »	1	7,086	1	1	—	—	—	—	—	2	—	2	—	2	4	
33	Kalmar »	5	27,746	1	7	—	—	—	—	—	12	—	8	—	12	20	
34	Gottlands »	1	7,799	—	1	—	—	—	—	—	2	—	1	—	2	3	
35	Blekinge »	5	33,155	—	7	—	—	—	—	—	14	—	7	—	14	21	
36	Kristianstads »	3	14,315	1	4	—	—	—	—	—	4	—	5	—	4	9	
37	Malmöhus »	8	116,149	2	18	—	—	—	—	—	18	—	20	—	18	38	
38	Hallands »	5	22,725	1	7	—	—	—	1	—	10	—	8	1	10	19	
39	Göteborgs o. Bohus »	5	128,112	3	11	—	—	—	1	—	15	—	14	1	15	30	
40	Elfsborgs »	5	23,585	1	4	—	—	—	1	—	5	—	5	1	5	11	
41	Skaraborgs »	6	23,204	1	7	—	—	—	—	—	11	—	8	—	11	19	
42	Värmlands »	3	19,427	—	4	1	—	—	—	—	4	1	5	—	5	10	
43	Örebro »	4	21,600	2	6	—	—	—	—	—	11	—	8	—	11	19	
44	Västmanlands »	4	24,141	3	9	—	—	—	—	—	17	—	12	—	17	29	
45	Kopparbergs »	3	11,114	1	2	—	—	—	—	—	7	—	3	—	7	10	
46	Gefleborgs »	3	40,360	4	19	—	—	—	—	—	29	—	23	—	29	52	
47	Västernorrlands »	3	23,441	2	5	—	—	—	2	—	6	—	7	2	6	15	
48	Jemtlands »	1	6,255	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	
49	Vesterbottens »	1	3,450	—	3	—	—	—	—	—	4	—	3	—	4	7	
50	Norrbottnens »	3	10,958	—	4	—	—	—	3	—	5	—	4	3	5	12	
51	Summa	92	982,835	33	158	1	—	—	9	—	214	1	192	9	215	416	

Anm. Af skäl, som i texten äro angifna, hafva 2 städer (Sigtuna och Skellefteå) förts till landsbygden, hvaremot delar af

länsvis med fördelning efter landsbygd och städer.

17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	
Skolhus.		För barnens undervisning ordnade skolträdgårdar.	L ä r a r e o c h l ä r a r i n n o r														endast i öfnings- ämnen eller handslöljder.
			i läseämnen (ensamt eller i förening med öfningsämnen eller handsalöljder).														
Egna.	Förhyrda eller hyres- fritt upplåtna.		I f o l k s k o l o r .						I mindre folkskolor.		I småskolor.		S u m m a .		Lärare.	Lärarinnor.	
			Ordinarie.		Extra ordinarie.		Biträdande.		Lärare.	Lärarinnor.	Lärare.	Lärarinnor.	Lärare.	Lärarinnor.			
			Lärare.	Lärarinnor.	Lärare.	Lärarinnor.	Lärare.	Lärarinnor.									
301	89	67	146	46	—	5	—	11	8	93	2	157	156	312	16	16	1
208	33	74	123	24	—	1	—	1	5	32	4	105	132	163	12	7	2
253	44	132	129	81	2	1	1	3	3	24	7	125	142	234	29	49	3
371	107	138	256	28	2	3	2	8	2	60	9	217	271	316	6	19	4
345	115	85	179	9	2	—	—	1	5	13	24	218	210	241	24	35	5
282	96	56	135	7	—	—	—	—	2	4	23	168	160	179	6	5	6
353	127	80	178	43	—	—	1	7	11	42	24	192	214	284	11	6	7
106	3	59	81	7	—	1	—	1	1	1	2	53	84	63	1	1	8
189	29	45	104	8	—	—	—	10	3	9	3	107	110	134	10	4	9
502	81	140	288	10	—	—	—	24	12	27	6	307	306	368	10	6	10
727	60	242	416	20	3	6	1	46	16	44	4	456	440	572	35	18	11
240	115	48	109	13	—	2	1	11	2	50	8	153	120	229	1	4	12
299	305	57	141	51	2	5	1	12	4	46	3	277	151	391	8	19	13
452	240	119	254	20	—	3	—	5	1	39	17	310	272	377	7	30	14
440	70	130	231	36	4	1	—	11	1	9	4	284	240	341	9	25	15
507	136	81	269	32	1	—	—	8	12	34	10	268	292	342	3	6	16
317	103	55	200	41	1	1	—	16	8	51	7	211	216	320	6	19	17
274	41	97	128	40	2	1	—	7	6	26	4	168	140	242	6	12	18
625	92	57	173	76	1	1	7	35	39	50	64	318	284	480	22	15	19
424	101	66	149	59	4	5	1	3	25	122	3	137	182	326	9	4	20
207	295	15	113	21	3	5	—	3	14	130	2	120	132	279	3	1	21
178	213	3	66	8	—	—	—	2	11	30	31	156	108	196	2	1	22
150	360	10	32	18	—	—	—	7	32	166	7	61	71	252	4	—	23
145	190	2	47	23	—	1	—	6	35	102	29	78	111	210	1	2	24
7,895	3,045	1,858	3,947	721	27	42	15	238	258	1,204	297	4,646	4,544	6,851	241	304	25
26	4	—	109	394	4	104	—	3	—	—	—	—	113	501	12	26	26
7	2	1	9	6	—	2	—	—	—	—	—	13	9	21	—	1	27
9	3	2	18	13	—	3	—	—	—	—	—	24	18	40	2	3	28
16	4	3	15	15	4	3	—	1	—	—	—	30	19	49	3	8	29
16	4	6	44	33	4	4	—	5	—	1	—	70	48	113	4	25	30
8	1	1	18	13	1	3	—	2	—	—	1	33	20	51	1	7	31
2	—	—	2	4	2	3	—	—	—	—	1	8	5	15	—	1	32
8	3	3	17	12	2	1	—	5	—	—	—	26	19	44	5	9	33
2	1	1	5	2	2	2	—	—	—	—	—	9	7	13	1	2	34
14	4	1	15	6	5	2	—	15	—	—	—	29	20	52	7	6	35
4	1	1	9	5	—	4	—	5	—	—	—	16	9	30	3	3	36
35	2	4	77	63	15	20	—	35	—	—	—	149	92	267	12	25	37
13	5	2	13	12	4	2	—	8	—	1	—	29	17	52	—	3	38
27	9	1	88	75	4	6	—	5	—	1	1	164	93	251	34	21	39
7	2	1	10	11	—	1	—	6	—	1	—	25	10	44	8	7	40
14	1	4	12	13	—	3	—	2	—	—	—	23	12	41	6	7	41
8	—	1	13	9	—	—	—	2	—	—	—	22	13	33	2	5	42
13	6	2	15	11	—	—	—	7	—	—	—	26	15	44	4	5	43
17	3	4	15	10	1	1	—	6	—	—	—	29	16	46	5	6	44
6	3	1	6	5	1	—	—	3	—	—	—	12	7	20	—	4	45
25	8	2	23	34	2	9	—	7	—	—	—	53	25	103	4	9	46
8	5	—	17	11	4	10	—	—	—	2	1	27	22	50	—	2	47
2	—	—	3	5	1	—	—	7	—	—	—	—	4	12	—	—	48
3	—	—	1	3	—	4	—	—	—	—	—	4	1	11	—	1	49
5	8	2	5	3	1	5	1	5	1	2	1	13	9	28	1	—	50
295	79	43	559	763	57	192	1	129	1	8	5	834	623	1,931	114	186	51

landsbygden blifvit förda på 7 andra städer (Vaxholm, Mariefred, Torshälla, Vadstena, Visby, Skara och Falköping).

Tab. 4. Folkskoleväsendet år 1895: skolor och

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
				S k o l o r.												
	Städer.	Skoldistrikt.	Folkmängd vid årets slut.	F o l k s k o l o r.					Mindre folkskolor.		Småskolor.		S u m m a.			
				Fasta: med		Flyttande: på			Fasta.	Flyttande.	Fasta.	Flyttande.	Folkskolor.	Mindre folkskolor.	Småskolor.	Summa.
				en	flere	2	3	4								
				lärare eller lärarinnor.		stationer.										
1	Stockholms stad.....	1	271,638	—	9	—	—	—	—	—	—	—	9	—	—	9
	Stockholms län:															
2	Norrtelje	1	2,434	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2
3	Södertelje	1	5,510	—	2	—	—	—	—	—	1	—	2	—	1	3
4	Vaxholm	1	2,102	1	1	—	—	—	—	—	1	—	2	—	1	3
5	Öregrund	1	938	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2
6	Östhammar	1	755	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2
	Uppsala län:															
7	Uppsala	1	21,428	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2
8	Enköping	1	3,598	—	2	—	—	—	—	—	1	—	2	—	1	3
	Södermanlands län:															
9	Nyköping	1	6,488	—	2	—	—	—	—	—	1	—	2	—	1	3
10	Eskilstuna	1	12,064	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2
11	Mariefred	1	2,051	—	1	—	—	—	—	—	3	—	1	—	3	4
12	Strengnäs	1	1,969	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2
13	Torshälla	1	3,094	3	—	—	—	—	—	—	3	—	3	—	3	6
14	Trosa	1	643	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2
	Östergötlands län:															
15	Linköping	1	18,021	—	3	—	—	—	—	—	2	—	3	—	2	5
16	Motala	1	2,849	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2
17	Norrköping	1	36,075	—	7	—	—	—	—	—	7	—	7	—	7	14
18	Skeninge	1	1,247	1	—	—	—	—	1	—	1	—	1	1	1	3
19	Söderköping	1	1,845	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2
20	Vadstena	1	2,908	—	1	—	—	—	—	—	3	—	1	—	3	4
	Jönköpings län:															
21	Jönköping	1	21,015	—	3	—	—	—	—	—	3	—	3	—	3	6
22	Eksjö	1	3,442	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2
23	Grenna	1	1,099	2	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	2	4
	Kronobergs län:															
24	Vexjö	1	7,086	1	1	—	—	—	—	—	2	—	2	—	2	4
	Kalmar län:															
25	Kalmar	1	12,288	1	2	—	—	—	—	—	4	—	3	—	4	7
26	Borgholm	1	845	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2
27	Oskarshamn	1	5,728	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2
28	Vestervik	1	6,773	—	2	—	—	—	—	—	5	—	2	—	5	7
29	Vimmerby	1	2,112	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2
	Gottlands län:															
30	Visby	1	7,799	—	1	—	—	—	—	—	2	—	1	—	2	3
	Blekinge län:															
31	Karlskrona	2	22,496	—	3	—	—	—	—	—	10	—	3	—	10	13
32	Karlshamn	1	7,013	—	2	—	—	—	—	—	2	—	2	—	2	4
33	Ronneby	1	1,942	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2
34	Sölvesborg	1	1,704	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2
	Kristianstads län:															
35	Kristianstad	1	9,985	—	2	—	—	—	—	—	2	—	2	—	2	4
36	Engelholm	1	2,308	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2
37	Simrishamn	1	2,022	1	1	—	—	—	—	—	1	—	2	—	1	3
	Malmöhus län:															
38	Malmö	1	52,470	1	7	—	—	—	—	—	7	—	8	—	7	15
39	Falsterbo	1	295	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2
40	Helsingborg	1	22,269	—	2	—	—	—	—	—	1	—	2	—	1	3
41	Landskrona	1	13,269	—	3	—	—	—	—	—	2	—	3	—	2	5
42	Lund	1	15,667	—	2	—	—	—	—	—	3	—	2	—	3	5
43	Skanör	1	728	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2
44	Trelleborg	1	2,518	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2
45	Ystad	1	8,933	—	2	—	—	—	—	—	2	—	2	—	2	4

lärare m. m. i rikets särskilda städer.

17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	
Skolhus.		För barnens undervisning ordnade skolträdgårdar.	L ä r a r e o c h l ä r a r i n n o r														endast i öfnings- ämnen eller handaslöjder.
			i läseämnena (ensamt eller i förening med öfningsämnena eller handaslöjder).														
Egna.	Förhyrda eller hyres- fritt upplåtna.		I folkskolor.						I mindre folkskolor.		I småskolor.		S u m m a.				
			Ordinarie.		Extra ordinarie.		Biträdande.		Lärare.	Lärarinnor.	Lärare.	Lärarinnor.	Lärare.	Lärarinnor.	Lärare.	Lärarinnor.	
			Lärare.	Lärarinnor.	Lärare.	Lärarinnor.	Lärare.	Lärarinnor.									
26	4	—	109	394	4	104	—	3	—	—	—	—	113	501	12	26	1
—	2	1	3	1	—	—	—	—	—	—	—	2	3	3	—	—	2
2	—	—	3	3	—	2	—	—	—	—	—	6	3	11	—	1	3
2	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	2	1	4	—	—	4
2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	2	—	—	5
1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	6
6	3	1	16	11	—	3	—	—	—	—	—	20	16	34	2	2	7
3	—	1	2	2	—	—	—	—	—	—	—	4	2	6	—	1	8
5	—	—	4	4	—	—	—	—	—	—	—	6	4	10	1	2	9
3	—	—	7	7	4	3	—	—	—	—	—	14	11	24	1	3	10
2	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	3	1	4	—	2	11
2	1	1	1	1	—	—	—	1	—	—	—	2	1	4	1	1	12
3	2	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	4	1	6	—	—	13
1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	14
4	1	—	9	8	3	—	—	4	—	—	—	14	12	26	1	1	15
1	—	—	3	1	—	—	—	—	—	—	—	4	3	5	—	—	16
7	—	3	26	24	1	4	—	—	—	—	—	44	27	72	2	22	17
1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	2	—	—	18
1	1	1	2	—	—	—	—	1	—	—	—	2	2	3	—	1	19
2	1	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—	5	3	5	1	1	20
4	1	—	15	11	1	3	—	—	—	—	—	28	16	42	1	5	21
2	—	1	2	1	—	—	—	2	—	—	—	4	2	7	—	1	22
2	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	2	2	—	1	23
2	—	—	2	4	2	3	—	—	—	—	1	8	5	15	—	1	24
3	—	—	6	7	2	1	—	—	—	—	—	10	8	18	1	5	25
1	—	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	2	—	1	26
1	—	—	5	—	—	—	—	3	—	—	—	6	5	9	1	—	27
2	2	1	4	4	—	—	—	—	—	—	—	7	4	11	2	2	28
1	1	1	1	1	—	—	—	1	—	—	—	2	1	4	1	1	29
2	1	1	5	2	2	2	—	—	—	—	—	9	7	13	1	2	30
9	1	—	9	2	5	1	—	12	—	—	—	17	14	32	3	4	31
2	1	—	4	2	—	1	—	1	—	—	—	8	4	12	2	1	32
2	1	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	2	1	4	1	1	33
1	1	—	1	—	—	—	—	2	—	—	—	2	1	4	1	—	34
2	—	—	6	3	—	4	—	4	—	—	—	12	6	23	3	2	35
1	1	—	2	—	—	—	—	1	—	—	—	2	2	3	—	—	36
1	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	2	1	4	—	1	37
10	1	1	32	32	11	7	—	27	—	—	—	74	43	140	2	5	38
1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	39
7	—	—	15	15	2	2	—	1	—	—	—	31	17	49	3	9	40
5	—	1	8	6	1	8	—	1	—	—	—	15	9	30	4	4	41
5	—	—	10	7	1	2	—	1	—	—	—	16	11	26	1	4	42
2	1	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	2	1	—	43
1	—	1	3	1	—	—	—	—	—	—	—	3	3	4	—	—	44
4	—	—	7	2	—	1	—	4	—	—	—	8	7	15	1	3	45

Tab. 4 (forts.). Folkskoleväsendet år 1895: skolor och

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
	L ä n.	Skolstrikt.	Folkmängd vid årets slut.	S k o l o r.												
				F o l k s k o l o r.					Mindre folkskolor.		Småskolor.		S u m m a.			
				Fasta: med		Flyttande: på			Fasta.	Flyttande.	Fasta.	Flyttande.	Folkskolor.	Mindre folkskolor.	Småskolor.	Summa.
				en	flere	2	3	4								
	Hallands län:															
46	Halmstad	1	18,362	1	2	—	—	—	—	—	4	—	3	—	4	7
47	Falkenberg	1	2,096	—	2	—	—	—	—	—	3	—	2	—	3	5
48	Kungsbacka	1	875	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2
49	Laholm	1	1,610	—	1	—	—	—	1	—	1	—	1	1	1	3
50	Varberg	1	4,782	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2
	Göteborgs och Bohus län:															
51	Göteborg	1	114,527	1	6	—	—	—	—	—	7	—	7	—	7	14
52	Kungälv	1	1,024	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2
53	Marstrand	1	1,618	—	1	—	—	—	1	—	1	—	1	1	1	3
54	Strömstad	1	2,740	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2
55	Uddevalla	1	8,203	2	2	—	—	—	—	—	5	—	4	—	5	9
	Elfsborgs län:															
56	Venersborg	1	5,788	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2
57	Alingsås	1	3,169	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2
58	Borås	1	10,438	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2
59	Ulricehamn	1	1,254	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2
60	Ämål	1	2,936	—	1	—	—	—	1	—	1	—	1	1	1	3
	Skaraborgs län:															
61	Mariestad	1	3,373	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2
62	Falköping	1	3,929	—	1	—	—	—	—	—	2	—	1	—	2	3
63	Hjo	1	1,493	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2
64	Lidköping	1	5,357	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2
65	Skara	1	4,523	—	2	—	—	—	—	—	4	—	2	—	4	6
66	Skövde	1	4,529	—	2	—	—	—	—	—	2	—	2	—	2	4
	Vermlands län:															
67	Karlstad	1	9,881	—	2	—	—	—	—	—	2	—	2	—	2	4
68	Filipstad	1	3,243	—	1	1	—	—	—	—	1	1	2	—	2	4
69	Kristinehamn	1	6,303	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2
	Örebro län:															
70	Örebro	1	16,764	—	4	—	—	—	—	—	8	—	4	—	8	12
71	Askersund	1	1,653	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2
72	Lindesberg	1	1,680	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2
73	Nora	1	1,503	2	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	1	3
	Vestmanlands län:															
74	Vesterås	1	8,942	—	2	—	—	—	—	—	6	—	2	—	6	8
75	Arboga	1	4,980	1	2	—	—	—	—	—	3	—	3	—	3	6
76	Köping	1	4,313	—	2	—	—	—	—	—	3	—	2	—	3	5
77	Sala	1	5,906	2	3	—	—	—	—	—	5	—	5	—	5	10
	Kopparbergs län:															
78	Falun	1	8,747	—	1	—	—	—	—	—	5	—	1	—	5	6
79	Hedemora	1	1,721	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2
80	Säter	1	646	1	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2
	Gefleborgs län:															
81	Gefle	1	25,569	2	12	—	—	—	—	—	17	—	14	—	17	31
82	Hudiksvall	1	4,444	—	2	—	—	—	—	—	3	—	2	—	3	5
83	Söderhamn	1	10,347	2	5	—	—	—	—	—	9	—	7	—	9	16
	Vesternorrlands län:															
84	Hernösand	1	7,515	1	1	—	—	—	2	—	2	—	2	2	2	6
85	Sundsvall	1	13,854	1	3	—	—	—	—	—	3	—	4	—	3	7
86	Örnsköldsvik	1	2,072	—	1	—	—	—	—	—	1	—	1	—	1	2
	Jemtlands län:															
87	Östersund	1	6,255	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
	Vesterbottens län:															
88	Umeå	1	3,450	—	3	—	—	—	—	—	4	—	3	—	4	7
	Norrbottnens län:															
89	Luleå	1	6,822	—	2	—	—	—	2	—	2	—	2	2	2	6
90	Haparanda	1	1,406	—	1	—	—	—	—	—	2	—	1	—	2	3
91	Piteå	1	2,730	—	1	—	—	—	1	—	1	—	1	1	1	3

Anm. Jfr anm. å Tab. 3.

lärare m. m. i rikets särskilda städer.

17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33			
Skolhus.		För barnens undervisning ordnade skolträdgårdar.	L ä r a r e o c h l ä r a r i n n o r																
			i läseämnena (ensamt eller i förening med öfningsämnena eller handaslöjder).												endast i öfnings- ämnena eller handaslöjder.				
			I folkskolor.						I mindre folkskolor.		I småskolor.		Summa.						
Egna.	Förhyrda eller hyres- fritt upplåtna.		Ordinarie.		Extra ordinarie.		Biträdande.		Lärare.	Lärarinnor.	Lärare.	Lärarinnor.	Lärare.	Lärarinnor.	Lärare.	Lärarinnor.	Lärare.	Lärarinnor.	
			Lärare.	Lärarinnor.	Lärare.	Lärarinnor.	Lärare.	Lärarinnor.											Lärare.
5	—	—	7	8	4	2	—	1	—	—	—	17	11	28	—	1	46		
1	5	—	1	1	—	—	—	2	—	—	—	3	1	6	—	1	47		
1	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	2	—	—	48		
4	—	—	2	—	—	—	—	—	—	1	—	2	2	3	—	—	49		
2	—	—	2	3	—	—	—	4	—	—	—	6	2	13	—	1	50		
16	5	—	79	66	4	5	—	5	—	—	1	148	84	224	32	18	51		
1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2	—	—	52		
2	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1	—	2	1	4	—	1	53		
1	3	—	2	1	—	—	—	—	—	—	—	3	2	4	1	1	54		
7	1	1	5	6	—	1	—	—	—	—	—	10	5	17	1	1	55		
1	1	—	2	2	—	1	—	3	—	—	—	6	2	12	2	2	56		
2	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2	1	3	1	1	57		
2	—	—	4	6	—	—	—	3	—	—	—	10	4	19	2	2	58		
1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	1	59		
1	1	—	2	2	—	—	—	—	—	1	—	6	2	9	2	1	60		
2	—	—	2	2	—	—	—	1	—	—	—	4	2	7	1	1	61		
2	—	—	3	2	—	—	—	1	—	—	—	4	3	7	1	—	62		
1	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	1	63		
2	—	—	3	3	—	1	—	—	—	—	—	5	3	9	2	1	64		
5	1	—	1	4	—	1	—	—	—	—	—	5	1	10	2	3	65		
2	—	2	2	2	—	1	—	—	—	—	—	4	2	7	—	1	66		
2	—	—	6	5	—	—	—	1	—	—	—	9	6	15	1	1	67		
3	—	1	3	1	—	—	—	1	—	—	—	5	3	7	—	2	68		
3	—	—	4	3	—	—	—	—	—	—	—	8	4	11	1	2	69		
10	2	—	12	9	—	—	—	5	—	—	—	20	12	34	4	4	70		
1	3	—	1	—	—	—	—	2	—	—	—	2	1	4	—	—	71		
1	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2	1	3	—	—	72		
1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2	1	3	—	1	73		
5	—	1	4	3	1	1	—	—	—	—	—	10	5	14	1	2	74		
3	1	1	4	2	—	—	—	1	—	—	—	5	4	8	2	1	75		
2	—	1	4	3	—	—	—	—	—	—	—	6	4	9	1	2	76		
7	2	1	3	2	—	—	—	5	—	—	—	8	3	15	1	1	77		
5	1	—	5	3	1	—	—	3	—	—	—	9	6	15	—	3	78		
1	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	2	1	3	—	1	79		
—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	—	80		
12	3	2	13	23	2	8	—	1	—	—	—	34	15	66	2	4	81		
2	3	—	4	4	—	—	—	—	—	—	—	7	4	11	—	2	82		
11	2	—	6	7	—	1	—	6	—	—	—	12	6	26	2	3	83		
3	2	—	5	1	4	2	—	—	—	2	1	8	10	13	—	2	84		
4	—	—	11	9	—	6	—	—	—	—	—	16	11	31	—	—	85		
1	3	—	1	1	—	2	—	—	—	—	—	3	1	6	—	—	86		
2	—	—	3	5	1	—	—	7	—	—	—	—	4	12	—	—	87		
3	—	—	1	3	—	4	—	—	—	—	—	4	1	11	—	1	88		
2	4	—	3	2	1	3	—	2	1	1	—	7	5	15	—	—	89		
1	2	1	1	—	—	1	—	1	—	—	1	2	3	4	1	—	90		
2	2	1	1	1	—	1	—	2	—	1	—	4	1	9	—	—	91		

Tab. 5. Folkskoleväsendet år 1895:

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
L ä n.		B a r n v i d å r e t s s l u t										
		s o m u n d e r k a l e n d e r å r e t u n d e r .										
		s i n a e g n a d i s t r i k t s						samtliga förenämnda		skolor af förenämnda arter utom deras egna distrikt.	samtliga folkskolor, mindre de o. småskolor (Summa af kol. 8—10).	högre folkskolor.
		fasta	flyttande	fasta	flyttande	fasta	flyttande	fasta	flyttande			
		folkskolor.		mindre folkskolor.		småskolor.		skolor.				
1	Stockholms stad.....	23,051	—	—	—	—	—	23,051	—	308	23,359	—
2	Stockholms län.....	11,186	130	2,644	707	5,004	137	18,834	974	835	20,643	—
3	Uppsala ».....	10,211	—	1,182	—	4,121	—	15,514	—	700	16,214	—
4	Södermanlands ».....	15,762	44	879	—	5,034	41	21,675	85	937	22,697	22
5	Östergötlands ».....	21,498	968	1,711	437	8,379	739	31,588	2,144	1,467	35,199	—
6	Jönköpings ».....	8,276	7,100	419	301	2,847	6,835	11,542	14,236	429	26,207	3
7	Kronobergs ».....	3,843	9,751	263	—	1,143	7,827	5,249	17,578	163	22,990	—
8	Kalmar ».....	14,041	5,900	1,648	769	5,118	4,574	20,807	11,243	699	32,749	—
9	Gottlands ».....	4,581	—	54	—	1,488	—	6,123	—	237	6,360	14
10	Blekinge ».....	11,583	2,437	448	280	4,871	2,286	16,902	5,003	439	22,344	8
11	Kristianstads ».....	21,319	1,323	1,712	94	7,967	1,353	30,998	2,770	644	34,412	19
12	Malmöhus ».....	39,708	—	1,997	—	14,029	—	55,734	—	1,572	57,306	82
13	Hallands ».....	11,592	961	2,482	—	4,488	1,714	18,562	2,675	288	21,525	—
14	Göteborgs o. Bohus ».....	22,520	4,194	1,803	579	9,665	5,152	33,988	9,925	1,066	44,979	21
15	Elfsborgs ».....	18,733	4,971	1,757	188	6,296	6,995	26,786	12,154	1,139	40,079	12
16	Skaraborgs ».....	20,893	1,284	425	23	9,127	1,560	30,445	2,867	976	34,288	—
17	Vermlands ».....	11,318	12,572	835	871	2,679	8,258	14,832	21,701	699	37,232	10
18	Örebro ».....	16,984	581	1,631	207	6,984	577	25,599	1,365	920	27,884	—
19	Vestmanlands ».....	12,038	559	762	46	5,493	370	18,293	975	621	19,889	—
20	Kopparbergs ».....	17,833	666	2,312	494	9,059	886	29,204	2,046	501	31,751	—
21	Gefleborgs ».....	17,938	223	3,316	2,936	5,955	1,226	27,209	4,385	534	32,128	—
22	Vesternorrlands ».....	10,900	2,158	1,464	7,811	3,833	3,291	16,197	13,260	443	29,900	—
23	Jemtlands ».....	3,782	1,249	997	1,007	834	6,751	5,613	9,007	187	14,807	—
24	Vesterbottens ».....	2,598	476	1,639	9,324	1,239	1,549	5,476	11,349	94	16,919	8
25	Norrbottnens ».....	3,774	251	3,330	3,223	1,608	2,321	8,712	5,795	104	14,611	—
26	Summa för hela riket	355,962	57,798	35,710	29,297	127,261	64,442	518,933	151,537	16,002	686,472	199

lärjungar länsvis.

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	
a f 7 — 1 4 å r s å l d e r ,											Hela antalet barn af 7—14 års ålder. (Samtliga barn i kol. 17, 22 och 23.)			Hela antalet i folkskolor, mindre folkskolor och småskolor under året undervisade barn både inom och utom den egentliga skolåldern.			
v i s a t s i				som under året åt- njutt undervisning enligt kol. 11—16.	som under kalenderåret ej åtnjutt undervis- ning på något af de i kol. 2—17 angifna sätten:					om hvilka uppgifter saknas.	Gossar.	Flickor.	Summa.	I fasta skolor.	I flyttande skolor.	Summa.	
allmänna läroverk och fackskolor.	skolor för abnorma barn.	enskilda skolor.	hemmen.		efter inhemtande af folkskolans minimikurs.	efter godkänd afgåfsspröfning.	tili följd af sjukdom eller naturfel.	af annan anledning.	Summa.								
2,050	48	3,311	121	28,889	2,091	178	48	1,354	3,671	237	16,455	16,342	32,797	24,192	—	24,192	1
226	34	313	874	22,090	632	1,440	113	1,056	3,241	334	12,984	12,681	25,665	20,560	1,008	21,568	2
324	36	543	546	17,663	390	1,003	108	608	2,109	278	10,043	10,007	20,050	17,125	—	17,125	3
448	21	206	550	23,944	318	1,460	140	367	2,285	379	13,476	13,132	26,608	23,654	100	23,754	4
623	63	852	1,119	37,856	1,075	2,611	243	1,146	5,075	537	22,233	21,235	43,468	34,467	2,298	36,765	5
258	37	524	639	27,668	306	2,070	125	510	3,011	137	15,797	15,019	30,816	12,259	14,989	27,248	6
164	25	184	497	23,860	251	1,467	122	609	2,449	100	13,374	13,035	26,409	5,547	18,221	23,768	7
517	39	779	897	34,981	509	2,196	194	684	3,583	308	19,994	18,878	38,872	22,281	11,954	34,235	8
95	14	121	73	6,677	149	396	25	2	572	9	3,660	3,598	7,258	6,669	—	6,669	9
528	34	853	710	24,477	156	223	112	455	946	335	12,858	12,900	25,758	18,182	5,215	23,397	10
295	55	612	369	35,762	73	321	102	70	566	157	18,567	17,918	36,485	32,880	3,251	36,131	11
1,389	72	1,864	398	61,111	279	1,491	163	98	2,031	223	31,909	31,456	63,365	60,821	—	60,821	12
259	26	344	213	22,367	166	695	102	144	1,107	131	12,085	11,520	23,605	19,734	2,823	22,557	13
1,134	77	1,788	262	48,261	417	987	179	193	1,776	109	25,667	24,479	50,146	35,919	10,437	46,356	14
389	39	603	685	41,807	339	1,784	183	757	3,063	323	23,183	22,010	45,193	29,180	13,074	42,254	15
542	37	439	1,484	36,790	269	2,014	135	744	3,162	373	20,477	19,848	40,325	32,985	3,049	36,034	16
435	35	460	423	38,595	135	994	225	633	1,987	377	20,926	20,033	40,959	16,229	23,475	39,704	17
337	32	345	308	28,906	295	2,094	166	503	3,058	270	16,438	15,796	32,234	27,318	1,464	28,782	18
328	32	261	259	20,769	268	1,551	78	658	2,555	124	11,946	11,502	23,448	19,621	1,035	20,656	19
202	35	410	616	33,014	173	1,031	132	621	1,957	252	17,847	17,376	35,223	31,006	2,201	33,207	20
472	52	465	233	33,350	495	1,829	148	1,781	4,253	309	19,143	18,769	37,912	28,488	4,617	33,105	21
390	28	410	5,030	35,758	391	650	172	457	1,670	1,128	19,468	19,088	38,556	17,722	14,513	32,235	22
175	12	124	1,010	16,128	121	298	134	413	966	434	9,010	8,518	17,528	6,527	9,912	16,439	23
161	19	122	5,025	22,254	502	266	156	441	1,365	344	12,051	11,912	23,963	6,544	13,670	20,214	24
221	11	210	3,631	18,684	303	161	129	392	985	745	10,423	9,991	20,414	9,886	6,892	16,778	25
11,962	913	16,143	25,972	741,661	10,103	29,210	3,434	14,696	57,443	7,953	410,014	397,043	807,057	559,796	164,198	723,994	26

Tab. 6. Folkskoleväsendet år 1895: lärjungar

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12			
		B a r n v i d å r e t s s l u t														
		s o m u n d e r k a l e n d e r å r e t u n d e r -														
Städer.		s i n a e g n a d i s t r i k t s						samtliga förenämnda		skolor af förenämnda ater utom deras egna distrikt.	samtliga folkskolor, mindre än o-småskolor (Summa af kol. 8—10).	högre folkskolor.				
		fasta		flyttande		fasta		flyttande					fasta		flyttande	
		folkskolor.		mindre folkskolor.		småskolor.		skolor.								
1.o. Landsbyggd.																
1	Stockholms län	10,359	130	2,644	707	4,538	137	17,541	974	789	19,304	—	—			
2	Uppsala »	8,349	—	1,182	—	3,379	—	12,910	—	588	13,498	—	—			
3	Södermanlands »	13,647	44	879	—	3,982	41	18,508	85	791	19,384	22	—			
4	Östergötlands »	17,252	968	1,679	437	6,370	739	25,301	2,144	1,272	28,717	—	—			
5	Jönköpings »	6,304	7,100	419	301	1,890	6,835	8,613	14,236	333	23,182	3	—			
6	Kronobergs »	3,418	9,751	263	—	854	7,827	4,535	17,578	130	22,243	—	—			
7	Kalmar »	11,969	5,900	1,648	769	4,201	4,574	17,818	11,243	622	29,683	—	—			
8	Gottlands »	4,035	—	54	—	1,229	—	5,318	—	197	5,515	14	—			
9	Blekinge »	9,296	2,437	448	280	3,829	2,286	13,573	5,003	370	18,946	8	—			
10	Kristianstads »	20,330	1,323	1,712	94	7,488	1,353	29,530	2,770	603	32,903	19	—			
11	Malmöhus »	28,965	—	1,997	—	10,342	—	41,304	—	996	42,300	82	—			
12	Hallands »	9,806	961	2,425	—	3,519	1,714	15,750	2,675	243	18,668	—	—			
13	Göteborgs o. Bohus »	11,611	4,194	1,774	579	4,978	5,152	18,363	9,925	372	28,660	21	—			
14	Elfsborgs »	17,114	4,971	1,745	188	5,354	6,995	24,213	12,154	943	37,310	2	—			
15	Skaraborgs »	19,139	1,284	425	23	8,296	1,560	27,860	2,867	906	31,633	—	—			
16	Vermlands »	10,038	12,536	835	871	2,020	8,244	12,893	21,651	576	35,120	10	—			
17	Örebro »	15,449	581	1,631	207	6,126	577	23,205	1,365	732	25,303	—	—			
18	Vestmanlands »	10,239	559	762	46	4,497	370	15,498	975	551	17,024	—	—			
19	Kopparbergs »	17,008	666	2,312	494	8,622	886	27,942	2,046	443	30,431	—	—			
20	Gefleborgs »	14,266	223	3,316	2,936	4,216	1,226	21,798	4,385	352	26,535	—	—			
21	Vesternorrlands »	8,998	2,158	1,416	7,811	2,946	3,291	13,360	13,260	298	26,918	—	—			
22	Jemtlands »	3,178	1,249	997	1,007	834	6,751	5,009	9,007	187	14,203	—	—			
23	Vesterbottens »	2,379	476	1,639	9,324	1,108	1,549	5,126	11,349	70	16,545	8	—			
24	Norrbottnens »	3,087	251	3,240	3,223	1,126	2,321	7,453	5,795	103	13,351	—	—			
25	Summa	276,236	57,762	35,442	29,297	101,744	64,428	413,422	151,487	12,467	577,376	189	—			
2.o. Städer.																
26	Stockholms stad	23,051	—	—	—	—	—	23,051	—	308	23,359	—	—			
27	Stockholms län	827	—	—	—	466	—	1,293	—	46	1,339	—	—			
28	Uppsala »	1,862	—	—	—	742	—	2,604	—	112	2,716	—	—			
29	Södermanlands »	2,115	—	—	—	1,052	—	3,167	—	146	3,313	—	—			
30	Östergötlands »	4,246	—	32	—	2,009	—	6,287	—	195	6,482	—	—			
31	Jönköpings »	1,972	—	—	—	957	—	2,929	—	96	3,025	—	—			
32	Kronobergs »	425	—	—	—	289	—	714	—	33	747	—	—			
33	Kalmar »	2,072	—	—	—	917	—	2,989	—	77	3,066	—	—			
34	Gottlands »	546	—	—	—	259	—	805	—	40	845	—	—			
35	Blekinge »	2,287	—	—	—	1,042	—	3,329	—	69	3,398	—	—			
36	Kristianstads »	989	—	—	—	479	—	1,468	—	41	1,509	—	—			
37	Malmöhus »	10,743	—	—	—	3,687	—	14,430	—	576	15,006	—	—			
38	Hallands »	1,786	—	57	—	969	—	2,812	—	45	2,857	—	—			
39	Göteborgs o. Bohus »	10,909	—	29	—	4,687	—	15,625	—	694	16,319	—	—			
40	Elfsborgs »	1,619	—	12	—	942	—	2,573	—	196	2,769	10	—			
41	Skaraborgs »	1,754	—	—	—	831	—	2,585	—	70	2,655	—	—			
42	Vermlands »	1,280	36	—	—	659	14	1,939	50	123	2,112	—	—			
43	Örebro »	1,535	—	—	—	858	—	2,393	—	188	2,581	—	—			
44	Vestmanlands »	1,799	—	—	—	996	—	2,795	—	70	2,865	—	—			
45	Kopparbergs »	825	—	—	—	437	—	1,262	—	58	1,320	—	—			
46	Gefleborgs »	3,672	—	—	—	1,739	—	5,411	—	182	5,593	—	—			
47	Vesternorrlands »	1,902	—	48	—	887	—	2,837	—	145	2,982	—	—			
48	Jemtlands »	604	—	—	—	—	—	604	—	—	604	—	—			
49	Vesterbottens »	219	—	—	—	131	—	350	—	24	374	—	—			
50	Norrbottnens »	687	—	90	—	482	—	1,259	—	1	1,260	—	—			
51	Summa	79,726	36	263	—	25,517	14	105,511	50	3,535	109,096	10	—			

länsvis med fördelning efter landsbygd och städer.

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	
a f 7 — 1 4 å r s å l d e r ,											Hela antalet barn af 7—14 års ålder. (Samtliga barn i kol. 17, 22 och 23.)			Hela antalet i folkskolor, mindre folkskolor och småskolor under året undervisade barn både inom och utom den egentliga skolåldern.			
v i s a t s i				som under året åtnjutt undervisning enligt kol. 11—16.	som under kalenderåret ej åtnjutt undervisning på något af de i kol. 2—17 angifna sätten:					om hvilka uppgifter saknas.	Gossar.	Flickor.	Summa.	I fasta skolor.	I flyttande skolor.	Summa.	
allmänna läroverk och folkskolor.	skolor för arbetslösa barn.	enskilda skolor.	hemmen.		efter inhemmande af folkskolans ministrar.	efter godkänd afgångsprövning.	till följd af sjukdom eller naturfel.	af annan anledning.	Summa.								
148	23	260	858	20,598	568	1,324	104	926	2,922	329	12,108	11,741	23,849	19,162	1,008	20,170	1
91	22	102	500	14,213	316	941	64	605	1,926	198	8,170	8,167	16,337	14,234	—	14,234	2
162	17	64	527	20,176	214	1,367	125	320	2,026	313	11,451	11,064	22,515	20,157	100	20,257	3
181	48	186	1,072	30,204	871	2,430	210	1,024	4,535	507	18,084	17,162	35,246	27,709	2,298	30,007	4
86	31	236	610	24,148	278	1,619	106	432	2,435	127	13,765	12,945	26,710	9,108	14,989	24,097	5
71	25	89	381	22,809	208	1,412	119	609	2,348	98	12,824	12,431	25,255	4,770	18,221	22,991	6
143	35	241	884	30,986	441	2,007	183	513	3,144	209	17,637	16,702	34,339	19,105	11,954	31,059	7
34	12	38	72	5,685	136	375	25	2	538	9	3,148	3,084	6,232	5,686	—	5,686	8
57	22	178	476	19,687	51	139	81	405	676	243	10,379	10,227	20,606	14,539	5,215	19,754	9
111	55	301	271	33,660	66	279	96	59	500	122	17,429	16,853	34,282	31,176	3,251	34,427	10
234	37	508	332	43,493	104	416	110	50	680	184	22,434	21,923	44,357	44,918	—	44,918	11
52	19	75	194	19,008	137	527	74	143	881	106	10,234	9,761	19,995	16,748	2,823	19,571	12
125	42	181	210	29,239	369	729	75	181	1,354	57	15,672	14,978	30,650	19,375	10,437	29,812	13
134	32	350	653	38,481	258	1,632	166	599	2,655	304	21,294	20,146	41,440	26,390	13,074	39,464	14
234	33	128	1,440	33,468	218	1,863	128	631	2,840	331	18,673	17,966	36,639	30,220	3,049	33,269	15
165	33	181	415	35,924	72	932	195	562	1,761	343	19,446	18,582	38,028	14,070	23,412	37,482	16
127	26	98	270	25,824	241	2,002	162	500	2,905	217	14,766	14,180	28,946	24,777	1,464	26,241	17
111	28	67	249	17,479	169	1,388	67	568	2,192	87	10,059	9,699	19,758	16,667	1,035	17,702	18
112	32	171	614	31,360	172	988	127	559	1,846	232	16,921	16,517	33,438	29,657	2,201	31,858	19
118	33	193	193	27,072	411	1,530	127	1,585	3,653	275	15,666	15,334	31,000	22,833	4,617	27,450	20
113	25	212	4,934	32,202	368	515	141	432	1,456	1,112	17,606	17,164	34,770	14,563	14,513	29,076	21
71	11	105	1,002	15,392	113	292	129	375	909	407	8,612	8,096	16,708	5,844	9,912	15,756	22
71	18	106	5,017	21,765	492	247	152	441	1,332	344	11,780	11,661	23,441	6,139	13,670	19,809	23
44	10	137	3,538	17,080	280	120	126	359	885	639	9,467	9,137	18,604	8,503	6,892	15,395	24
2,795	674	4,207	24,712	609,953	6,553	25,074	2,892	11,889	46,399	6,793	337,625	325,520	663,145	446,350	164,135	610,485	25
2,050	48	3,311	121	28,889	2,091	178	48	1,354	3,671	237	16,455	16,342	32,797	24,192	—	24,192	26
78	6	53	16	1,492	64	116	9	130	319	5	876	940	1,816	1,398	—	1,398	27
233	14	441	46	3,450	74	62	44	2	183	80	1,873	1,840	3,713	2,891	—	2,891	28
286	4	142	23	3,768	104	93	15	47	259	66	2,025	2,068	4,093	3,497	—	3,497	29
442	15	666	47	7,652	204	181	33	122	540	30	4,149	4,073	8,222	6,758	—	6,758	30
172	6	288	29	3,520	28	451	19	78	576	10	2,032	2,074	4,106	3,151	—	3,151	31
93	—	95	116	1,051	43	55	3	—	101	2	550	604	1,154	777	—	777	32
374	4	538	13	3,995	68	189	11	171	439	99	2,357	2,176	4,533	3,176	—	3,176	33
61	2	83	1	992	13	21	—	—	34	—	512	514	1,026	983	—	983	34
471	12	675	234	4,790	105	84	31	50	270	92	2,479	2,673	5,152	3,643	—	3,643	35
184	—	311	98	2,102	7	42	6	11	66	35	1,138	1,065	2,203	1,704	—	1,704	36
1,155	35	1,356	66	17,618	175	1,075	53	48	1,351	39	9,475	9,533	19,008	15,903	—	15,903	37
207	7	269	19	3,359	29	168	28	1	226	25	1,851	1,759	3,610	2,986	—	2,986	38
1,009	35	1,607	52	19,022	48	258	104	12	422	52	9,995	9,501	19,496	16,544	—	16,544	39
255	7	253	32	3,326	81	152	17	158	408	19	1,889	1,864	3,753	2,790	—	2,790	40
308	4	311	44	3,322	51	151	7	113	322	42	1,804	1,882	3,686	2,765	—	2,765	41
270	2	279	8	2,671	63	62	30	71	226	34	1,480	1,451	2,931	2,159	63	2,222	42
210	6	247	38	3,082	54	92	4	3	153	53	1,672	1,616	3,288	2,541	—	2,541	43
217	4	194	10	3,290	99	163	11	90	363	37	1,887	1,803	3,690	2,954	—	2,954	44
90	3	239	2	1,654	1	43	5	62	111	20	926	859	1,785	1,349	—	1,349	45
354	19	272	40	6,278	84	299	21	196	600	34	3,477	3,435	6,912	5,655	—	5,655	46
277	3	198	96	3,556	23	135	31	25	214	16	1,862	1,924	3,786	3,159	—	3,159	47
104	1	19	8	796	8	6	5	38	57	27	398	422	820	683	—	683	48
90	1	16	8	489	10	19	4	—	33	—	271	251	522	405	—	405	49
177	1	73	93	1,604	23	41	3	33	100	106	956	854	1,810	1,383	—	1,383	50
9,167	239	11,936	1,260	131,708	3,550	4,136	542	2,816	11,044	1,160	72,389	71,523	143,912	113,446	63	113,509	51

Tab. 7. Folkskoleväsendet år 1895:

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Städer.		B a r n v i d å r e t s s l u t										
		s o m u n d e r k a l e n d e r å r e t u n d e r										
		s i n a e g n a d i s t r i k t s						samtliga förenämnda		skolor af förenämnda orter inom deras egna distrikt.	samtliga folkskolor, mindre de o. småskolor (Summa af kol. 8—10).	högre folkskolor.
		fasta	flyttande	fasta	flyttande	fasta	flyttande	fasta	flyttande			
		folkskolor.		mindre folkskolor.		småskolor.		skolor.				
1	Stochholms stad	23,051	—	—	—	—	—	23,051	—	308	23,359	—
Stockholms län:												
2	Norrtelje	213	—	—	—	88	—	301	—	11	312	—
3	Södertelje	377	—	—	—	217	—	594	—	24	618	—
4	Vaxholm	154	—	—	—	78	—	232	—	7	239	—
5	Öregrund	51	—	—	—	56	—	107	—	4	111	—
6	Östhammar	32	—	—	—	27	—	59	—	—	59	—
Uppsala län:												
7	Uppsala	1,628	—	—	—	615	—	2,243	—	105	2,348	—
8	Enköping	234	—	—	—	127	—	361	—	7	368	—
Södermanlands län:												
9	Nyköping	464	—	—	—	223	—	687	—	34	721	—
10	Eskilstuna	1,090	—	—	—	484	—	1,574	—	56	1,630	—
11	Mariefred	137	—	—	—	96	—	233	—	28	261	—
12	Strengnäs	103	—	—	—	63	—	166	—	24	190	—
13	Torshälla	270	—	—	—	156	—	426	—	2	428	—
14	Trosa	51	—	—	—	30	—	81	—	2	83	—
Östergötlands län:												
15	Linköping	985	—	—	—	463	—	1,448	—	59	1,507	—
16	Motala	215	—	—	—	114	—	329	—	9	338	—
17	Norrköping	2,729	—	—	—	1,243	—	3,972	—	87	4,059	—
18	Skeninge	63	—	32	—	30	—	125	—	8	133	—
19	Söderköping	103	—	—	—	68	—	171	—	—	171	—
20	Vadstena	151	—	—	—	91	—	242	—	32	274	—
Jönköpings län:												
21	Jönköping	1,709	—	—	—	797	—	2,506	—	61	2,567	—
22	Eksjö	200	—	—	—	122	—	322	—	26	348	—
23	Grenna	63	—	—	—	38	—	101	—	9	110	—
Kronobergs län:												
24	Vexjö	425	—	—	—	289	—	714	—	33	747	—
Kalmar län:												
25	Kalmar	726	—	—	—	388	—	1,114	—	5	1,119	—
26	Borgholm	57	—	—	—	23	—	80	—	—	80	—
27	Oskarshamn	463	—	—	—	197	—	660	—	17	677	—
28	Vestervik	671	—	—	—	231	—	902	—	34	936	—
29	Vimmerby	155	—	—	—	78	—	233	—	21	254	—
Gottlands län:												
30	Visby	546	—	—	—	259	—	805	—	40	845	—
Blekinge län:												
31	Karlskrona	1,583	—	—	—	663	—	2,246	—	29	2,275	—
32	Karlshamn	398	—	—	—	228	—	626	—	13	639	—
33	Ronneby	170	—	—	—	94	—	264	—	9	273	—
34	Sölvesborg	136	—	—	—	57	—	193	—	18	211	—
Kristianstads län:												
35	Kristianstad	699	—	—	—	312	—	1,011	—	19	1,030	—
36	Engelholm	138	—	—	—	73	—	211	—	17	228	—
37	Simrishamn	152	—	—	—	94	—	246	—	5	251	—
Malmöhus län:												
38	Malmö	5,220	—	—	—	1,552	—	6,772	—	277	7,049	—
39	Falsterbo	40	—	—	—	9	—	49	—	4	53	—
40	Helsingborg	2,071	—	—	—	742	—	2,813	—	82	2,895	—
41	Landskrona	1,167	—	—	—	478	—	1,645	—	59	1,704	—
42	Lund	1,115	—	—	—	469	—	1,584	—	107	1,691	—
43	Skarö	100	—	—	—	20	—	120	—	3	123	—
44	Trelleborg	211	—	—	—	75	—	286	—	33	319	—
45	Ystad	819	—	—	—	342	—	1,161	—	11	1,172	—

lärjungar i rikets särskilda städer.

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	
a f 7 — 14 å r s å l d e r ,											Hela antalet barn af 7—14 års ålder. (Samtliga barn i kol. 17, 22 och 23.)			Hela antalet i folkskolor, mindre folkskolor och småskolor under året undervisade barn både inom och utom den egentliga skolåldern.			
v i s a t s i				som under året ä- njutit undervisning enligt kol. 11—16.	som under kalenderåret ej erhållit undervisning på något af de i kol. 2—17 angifna sätten:						om hvilka uppgifter saknas.			I fasta skolor.	I flyttande skolor.	Summa.	
allmänna läroverk och fackskolor.	skolor för afbrutna barn.	enskilda skolor.	hemmen.		efter inhemtande af folkskolans ministrar.	efter godkänd afslagsprövning.	till följd af sjukdom eller naturfel.	af annan anledning.	Summa.		Gossar.	Flickor.	Summa.				
2,050	48	3,311	121	28,889	2,091	178	48	1,354	3,671	237	16,455	16,342	32,797	24,192	—	24,192	1
21	1	16	2	352	14	14	4	9	41	1	203	191	394	317	—	317	2
40	4	33	—	695	45	47	1	103	196	1	409	483	892	629	—	629	3
13	1	4	8	265	2	26	1	10	39	3	153	154	307	245	—	245	4
3	—	—	—	114	—	19	1	4	24	—	71	67	138	122	—	122	5
1	—	—	6	66	3	10	2	4	19	—	40	45	85	85	—	85	6
183	14	411	46	3,002	72	38	42	1	153	41	1,615	1,581	3,196	2,494	—	2,494	7
50	—	30	—	448	2	24	2	2	30	39	258	259	517	397	—	397	8
55	2	72	3	853	15	48	4	3	70	39	468	494	962	748	—	748	9
183	1	49	2	1,865	63	5	7	26	101	2	974	994	1,968	1,702	—	1,702	10
4	1	5	3	274	—	7	—	8	15	4	152	141	293	251	—	251	11
39	—	11	8	248	5	12	3	—	20	—	130	138	268	231	—	231	12
2	—	—	5	435	21	20	1	10	52	21	256	252	508	469	—	469	13
3	—	5	2	93	—	1	—	—	1	—	45	49	94	96	—	96	14
126	1	190	10	1,834	46	60	8	39	153	1	1,032	956	1,988	1,542	—	1,542	15
6	1	79	—	424	14	46	—	—	60	11	256	239	495	338	—	338	16
255	10	341	4	4,669	139	42	21	61	263	10	2,466	2,476	4,942	4,280	—	4,280	17
1	—	7	22	163	—	6	2	5	13	4	79	101	180	152	—	152	18
19	—	11	1	202	2	—	—	—	2	—	100	104	204	180	—	180	19
35	3	38	10	360	3	27	2	17	49	4	216	197	413	266	—	266	20
144	5	251	11	2,978	25	406	13	67	511	7	1,729	1,767	3,496	2,673	—	2,673	21
22	1	35	5	411	—	31	2	3	36	—	205	242	447	354	—	354	22
6	—	2	13	131	3	14	4	8	29	3	98	65	163	124	—	124	23
93	—	95	116	1,051	43	55	3	—	101	2	550	604	1,154	777	—	777	24
141	1	359	7	1,627	16	41	2	106	165	67	971	888	1,859	1,176	—	1,176	25
2	—	12	—	94	—	1	1	1	3	4	49	52	101	116	—	116	26
53	—	132	—	862	16	115	4	25	160	21	528	515	1,043	684	—	684	27
149	2	32	2	1,121	18	20	4	9	51	4	612	564	1,176	929	—	929	28
29	1	3	4	291	18	12	—	30	60	3	197	157	354	271	—	271	29
61	2	83	1	992	13	21	—	—	34	—	512	514	1,026	983	—	983	30
350	11	476	216	3,328	101	76	25	9	211	24	1,711	1,852	3,563	2,475	—	2,475	31
87	—	155	7	888	—	2	3	33	38	54	463	517	980	686	—	686	32
5	—	20	2	300	4	6	2	8	20	14	167	167	334	287	—	287	33
29	1	24	9	274	—	—	1	—	1	—	138	137	275	195	—	195	34
101	—	216	86	1,483	7	26	2	5	40	22	764	731	1,495	1,214	—	1,214	35
40	—	74	12	354	—	1	—	—	2	5	182	179	361	236	—	236	36
43	—	21	—	315	—	15	3	6	24	8	192	155	347	254	—	254	37
394	13	543	18	8,017	111	773	26	32	942	20	4,527	4,452	8,979	7,580	—	7,580	38
—	—	—	—	53	—	1	—	—	1	—	27	27	54	54	—	54	39
184	3	352	27	3,461	48	131	10	—	189	4	1,781	1,873	3,654	3,158	—	3,158	40
296	3	62	5	2,070	2	36	7	9	54	6	1,036	1,094	2,130	1,707	—	1,707	41
175	11	215	11	2,103	2	120	6	7	135	—	1,111	1,127	2,238	1,730	—	1,730	42
2	—	1	—	126	1	3	—	—	4	—	70	60	130	142	—	142	43
35	—	34	—	388	11	9	1	—	21	2	221	190	411	301	—	301	44
69	5	149	5	1,400	—	2	3	—	5	7	702	710	1,412	1,231	—	1,231	45

Tab. 7 (forts.). Folkskoleväsendet år 1895:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
		B a r n v i d å r e t s s l u t										
		s o m u n d e r k a l e n d e r å r e t u n d e r -										
Städer.		s i n a e g n a d i s t r i k t s						samtliga förenämnda		skolor af förenämnda åter utom deras egna distrikt.	samtliga folkskolor, mindre än o. småskolor (Summa af kol. 8-10).	högre folkskolor.
		fasta	flyttande	fasta	flyttande	fasta	flyttande	fasta	flyttande			
		folkskolor.		mindre folkskolor.		småskolor.		skolor.				
46	Hallands län:											
47	Halmstad	1,056	—	—	—	585	—	1,641	—	35	1,676	—
48	Falkenberg	159	—	—	—	67	—	226	—	7	233	—
49	Kungsbacka	60	—	—	—	36	—	96	—	3	99	—
50	Laholm	93	—	57	—	40	—	190	—	—	190	—
	Varberg	418	—	—	—	241	—	659	—	—	659	—
51	Göteborgs och Bohus län:											
52	Göteborg	9,895	—	—	—	4,233	—	14,128	—	672	14,800	—
53	Kungälv	78	—	—	—	35	—	113	—	2	115	—
54	Marstrand	103	—	29	—	66	—	198	—	5	203	—
55	Strömstad	195	—	—	—	104	—	299	—	8	307	—
	Uddevalla	638	—	—	—	249	—	887	—	7	894	—
56	Elfsborgs län:											
57	Venersborg	443	—	—	—	226	—	669	—	44	713	—
58	Alingsås	196	—	—	—	141	—	337	—	—	337	—
59	Borås	660	—	—	—	398	—	1,058	—	125	1,183	—
60	Ulricehamn	78	—	—	—	36	—	114	—	5	119	10
	Ämål	242	—	12	—	141	—	395	—	22	417	—
61	Skaraborgs län:											
62	Mariestad	252	—	—	—	126	—	378	—	10	388	—
63	Falköping	403	—	—	—	175	—	578	—	—	578	—
64	Hjo	82	—	—	—	52	—	134	—	—	134	—
65	Lidköping	345	—	—	—	193	—	538	—	10	548	—
66	Skara	349	—	—	—	111	—	460	—	12	472	—
	Skövde	323	—	—	—	174	—	497	—	38	535	—
67	Vermlands län:											
68	Karlstad	578	—	—	—	301	—	879	—	77	956	—
69	Filipstad	224	36	—	—	113	14	337	50	—	337	—
	Kristinehamn	478	—	—	—	245	—	723	—	46	769	—
70	Örebro län:											
71	Örebro	1,211	—	—	—	678	—	1,889	—	147	2,036	—
72	Askersund	117	—	—	—	53	—	170	—	2	172	—
73	Lindesberg	114	—	—	—	55	—	169	—	28	197	—
	Nora	93	—	—	—	72	—	165	—	11	176	—
74	Vestmanlands län:											
75	Vesterås	587	—	—	—	362	—	949	—	8	957	—
76	Arboga	401	—	—	—	186	—	587	—	5	592	—
77	Köping	343	—	—	—	180	—	523	—	25	548	—
	Sala	468	—	—	—	268	—	736	—	32	768	—
78	Kopparbergs län:											
79	Falun	654	—	—	—	337	—	991	—	34	1,025	—
80	Hedemora	135	—	—	—	61	—	196	—	18	214	—
	Säter	36	—	—	—	39	—	75	—	6	81	—
81	Gefleborgs län:											
82	Gefle	2,168	—	—	—	989	—	3,157	—	106	3,263	—
83	Hudiksvall	346	—	—	—	212	—	558	—	23	581	—
	Söderhamn	1,158	—	—	—	538	—	1,696	—	53	1,749	—
84	Vesternorrlands län:											
85	Hernösand	520	—	48	—	294	—	862	—	55	917	—
86	Sundsvall	1,199	—	—	—	484	—	1,683	—	90	1,773	—
	Örnsköldsvik	183	—	—	—	109	—	292	—	—	292	—
87	Jemtlands län:											
88	Östersund	604	—	—	—	—	—	604	—	—	604	—
89	Vesterbottens län:											
90	Umeå	219	—	—	—	131	—	350	—	24	374	—
91	Norrbottens län:											
	Luleå	408	—	76	—	265	—	749	—	—	749	—
	Haparanda	109	—	—	—	102	—	211	—	—	211	—
	Piteå	170	—	14	—	115	—	299	—	1	300	—

lärjungar i rikets särskilda städer.

13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	
a f 7 — 14 å r s å l d e r ,											Hela antalet barn af 7—14 års ålder. (Samtliga barn i kol. 17, 22 och 23.)			Hela antalet i folkskolor, mindre folkskolor och småskolor under året undervisade barn både inom och utom den egentliga skolåldern.			
v i s a t s i				som under året åt- njutit undervisning enligt kol. 11—16.	som under kalenderåret ej åtnjutit undervis- ning på något af de i kol. 2—17 angifna sätten:					om hvilka uppgifter saknas.	Gossar.	Flickor.	Summa.	I fasta skolor.	I flyttande skolor.	Summa.	
allmänna läroverk och folkskolor.	skolor för abnorma barn.	enskilda skolor.	hemmen.		efter inhemtande af folkskolans minimikurs.	efter godkänd afgåfsepröfning.	till följd af sjukdom eller naturfel.	af annan anledning.	Summa.								
113	7	146	—	1,942	19	105	22	—	146	25	1,108	1,005	2,113	1,770	—	1,770	46
35	—	16	12	296	—	27	1	—	28	—	178	146	324	241	—	241	47
3	—	10	2	114	5	—	—	—	5	—	69	50	119	106	—	106	48
3	—	12	5	210	3	20	2	—	25	—	116	119	235	203	—	203	49
53	—	85	—	797	2	16	3	1	22	—	380	439	819	666	—	666	50
792	38	1,575	51	17,251	5	193	99	8	305	44	9,041	8,559	17,600	14,987	—	14,987	51
5	—	2	1	123	—	—	—	3	3	3	64	65	129	119	—	119	52
13	—	4	—	220	—	4	—	—	4	—	120	104	224	205	—	205	53
32	1	4	—	344	5	18	3	1	27	5	181	195	376	318	—	318	54
167	1	22	—	1,084	38	43	2	—	83	—	589	578	1,167	915	—	915	55
77	4	91	—	885	26	16	3	29	74	—	507	452	959	726	—	726	56
81	—	1	—	419	—	—	—	—	—	—	215	204	419	354	—	354	57
57	3	91	19	1,353	51	110	10	114	285	19	822	835	1,657	1,172	—	1,172	58
2	—	22	13	166	—	3	1	—	4	—	84	86	170	120	—	120	59
38	—	48	—	503	4	23	3	15	45	—	261	287	548	418	—	418	60
41	4	75	—	508	—	—	—	1	1	—	266	243	509	414	—	414	61
46	—	38	—	662	—	23	1	13	37	—	324	375	699	613	—	613	62
1	—	43	27	205	5	11	—	—	16	—	86	135	221	137	—	137	63
93	—	4	1	646	98	39	1	64	142	31	411	408	819	587	—	587	64
70	—	66	3	611	9	51	—	17	76	11	366	332	698	495	—	495	65
57	—	85	13	690	—	27	5	18	50	—	351	389	740	519	—	519	66
181	2	184	4	1,327	63	32	26	20	141	27	735	760	1,495	996	—	996	67
43	—	26	—	456	—	—	—	—	—	—	225	231	456	357	63	420	68
46	—	69	4	888	—	30	4	51	85	7	520	460	980	806	—	806	69
168	5	172	15	2,396	35	62	—	—	97	44	1,309	1,228	2,537	1,974	—	1,974	70
14	—	33	17	236	3	4	—	3	10	4	129	121	250	178	—	178	71
6	—	31	1	235	2	6	2	—	10	3	120	128	248	183	—	183	72
22	1	11	5	215	14	20	2	—	36	2	114	139	253	206	—	206	73
93	1	89	3	1,143	41	1	3	9	54	5	633	569	1,202	1,028	—	1,028	74
31	—	22	3	648	56	51	1	19	127	2	386	391	777	619	—	619	75
58	2	33	—	641	—	52	3	29	84	7	364	368	732	531	—	531	76
35	1	50	4	858	2	59	4	33	98	23	504	475	979	776	—	776	77
87	3	191	—	1,306	—	27	3	56	86	20	741	671	1,412	1,035	—	1,035	78
3	—	42	2	261	1	3	2	—	6	—	125	142	267	228	—	228	79
—	—	6	—	87	—	13	—	6	19	—	60	46	106	86	—	86	80
175	12	197	32	3,679	66	162	17	134	379	29	2,035	2,052	4,087	3,270	—	3,270	81
51	1	51	1	685	6	32	3	17	58	5	367	381	748	613	—	613	82
128	6	24	7	1,914	12	105	1	45	163	—	1,075	1,002	2,077	1,772	—	1,772	83
116	—	—	—	1,033	17	70	—	—	87	—	566	554	1,120	906	—	906	84
159	3	160	48	2,143	6	65	31	13	115	16	1,113	1,161	2,274	1,910	—	1,910	85
2	—	38	48	380	—	—	—	12	12	—	183	209	392	343	—	343	86
104	1	19	8	736	8	6	5	38	57	27	398	422	820	683	—	683	87
90	1	16	8	489	10	19	4	—	33	—	271	251	522	405	—	405	88
95	—	11	75	930	9	25	3	33	70	98	568	530	1,098	792	—	792	89
32	—	10	—	253	—	—	—	—	—	—	147	106	253	261	—	261	90
50	1	52	18	421	14	16	—	—	30	8	241	218	459	330	—	330	91

Tab. 8. Folkskoleväsendet år 1895:

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
L ä n.		D e b e t.									
		Tillgångar vid årets början.	I n k o m s t e r.							Skuld vid årets slut.	
			Räntor, arrendes, afkomst af donationer o. d.	B i d r a g a f		Landsting, hushållnings- sällskap eller andra skoldistrikt.	Öfriga inkomster.		Summa inkomster.		
				Skoldistriktet:	Staten.		a.	b.			
				Kontant.	Värdet af naturapre- stationer.						
1	Stockholms stad.....	605,982	28,730	1,113,577	1,500	284,671	—	298	6,000	1,429,776	2,796,126
2	Stockholms län.....	347,866	17,185	262,539	52,495	159,852	3,406	4,849	13,599	513,925	491,932
3	Uppsala ».....	357,073	16,001	250,603	34,197	122,755	4,089	3,197	2,411	433,253	594,716
4	Södermanlands ».....	560,531	28,134	267,428	41,590	162,160	6,912	4,670	6,429	517,323	535,669
5	Östergötlands ».....	656,533	31,606	461,569	57,368	260,828	8,559	24,607	19,361	863,898	777,318
6	Jönköpings ».....	235,447	12,813	228,683	32,370	166,728	5,714	1,578	2,678	450,564	250,795
7	Kronobergs ».....	162,451	8,078	131,804	16,979	109,853	1,468	2,093	2,698	272,973	120,566
8	Kalmar ».....	184,648	7,414	259,419	35,501	187,754	7,709	9,185	3,759	510,741	301,333
9	Gottlands ».....	40,420	1,343	101,203	9,472	62,126	435	1,611	1,568	177,758	148,183
10	Blekinge ».....	166,253	7,322	194,404	25,044	101,543	4,988	9,504	225	343,030	275,411
11	Kristianstads ».....	284,720	13,923	398,340	71,360	221,195	25	18,804	24,418	748,065	646,634
12	Malmöhus ».....	349,505	17,729	1,085,270	95,210	437,963	7,870	28,238	15,669	1,687,949	1,871,469
13	Hallands ».....	165,208	7,884	228,571	24,844	125,207	245	4,716	2,069	393,536	321,860
14	Göteborgs o. Bohus ».....	319,306	13,223	807,344	41,269	291,411	12,257	21,853	3,906	1,191,263	492,383
15	Elfsborgs ».....	360,277	16,081	296,080	43,337	233,323	10,141	6,303	14,191	619,456	416,442
16	Skaraborgs ».....	367,331	18,074	293,429	55,455	215,052	4,338	8,978	3,663	598,989	256,953
17	Vermlands ».....	274,136	12,443	338,185	40,244	244,340	1,350	2,123	1,030	639,715	309,428
18	Örebro ».....	372,511	16,104	346,717	49,090	194,202	7,686	4,628	1,868	620,295	329,525
19	Vestmanlands ».....	245,089	11,948	298,522	37,754	144,855	5,243	6,935	1,017	506,274	661,249
20	Kopparbergs ».....	275,463	12,566	395,688	60,007	233,422	1,086	22,271	27,415	752,455	701,318
21	Gefleborgs ».....	361,830	15,187	479,277	71,530	208,727	5,720	5,401	2,678	788,520	604,039
22	Vesternorrlands ».....	179,885	9,704	336,381	49,847	145,036	1,771	2,722	2,954	548,415	408,430
23	Jemtlands ».....	146,311	9,556	133,301	27,910	84,663	1,311	4,457	419	261,617	181,433
24	Vesterbottens ».....	126,356	6,038	103,449	19,434	76,877	1,691	1,012	3,100	211,601	160,166
25	Norrbottnens ».....	43,697	1,384	111,723	21,418	111,148	1,780	4,124	4,420	255,997	167,182
26	Summa för hela riket	7,188,829	335,470	8,923,506	1,015,225	4,585,691	105,794	204,157	167,545	15,337,338	13,820,560

Ännu. Om fördelningen af »Öfriga inkomster» mellan kol. 8 och 9 samt af »Öfriga utgifter» mellan kol. 18 och 19 se texten.

ekonomiska förhållanden (i kronor) länsvis.

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
S:a Debet. (Summa af kol. 2, 10 och 11)	K r e d i t.										Beloppet vid årets slut af donationer för folk- skoleväsendet.
	Skuld vid årets början.	U t g i f t e r.							Tillgångar vid årets slut.		
		För lärares och lärarinnors aflöning.		För de till skolorna hö- rande byggnad- er, för skol- platserna och för inventarier.	För undervisnings- materiel.	Öfriga utgifter.		Summa utgifter.			
		Kontant.	Värdet af natura- prestationer.			a.	b.				
4,831,884	2,704,969	881,057	1,500	482,911	13,753	327,712	—	1,706,933	419,982	272,416	1
1,353,723	485,003	285,247	56,595	81,301	12,917	71,326	—	507,386	361,334	254,258	2
1,385,042	585,694	242,171	35,646	78,544	6,263	72,942	—	435,566	363,782	244,606	3
1,613,523	538,760	308,772	45,544	63,204	12,330	76,366	—	506,216	568,547	476,048	4
2,297,749	727,812	526,073	60,794	158,590	14,645	130,871	784	891,757	678,180	532,343	5
936,806	249,098	305,163	27,482	55,981	9,260	58,051	473	456,410	231,298	179,171	6
555,990	123,413	190,994	15,780	33,436	6,035	27,043	21	273,309	159,268	98,748	7
996,722	302,358	335,731	38,249	59,645	7,174	61,383	—	502,182	192,182	118,248	8
366,361	145,132	105,808	16,105	31,245	2,583	29,342	107	184,690	36,539	19,336	9
784,694	275,295	195,724	26,849	50,682	8,005	52,671	—	333,931	175,468	59,114	10
1,679,419	638,191	393,896	81,957	122,891	14,502	121,427	9	734,682	306,546	195,901	11
3,908,923	1,855,494	954,357	124,775	314,615	30,069	337,880	275	1,761,971	291,458	159,075	12
880,604	321,400	232,465	25,591	73,309	7,892	51,981	44	391,232	167,922	129,509	13
2,002,952	414,298	742,200	41,155	277,985	31,314	192,376	—	1,285,030	303,624	201,934	14
1,396,175	408,424	408,154	45,576	97,822	13,438	72,555	1,423	638,968	348,783	270,501	15
1,223,273	242,371	372,598	55,261	107,627	8,171	62,202	3	605,862	375,040	311,362	16
1,223,279	277,875	437,887	39,708	104,559	15,252	78,832	8,096	684,334	261,070	184,107	17
1,322,331	308,466	368,065	54,095	104,824	13,210	90,362	163	630,719	383,146	282,182	18
1,412,612	579,735	270,011	47,766	153,589	11,091	83,376	66	565,899	266,978	186,264	19
1,729,236	668,309	408,453	66,980	179,244	14,681	102,432	—	771,790	289,137	209,701	20
1,754,389	626,688	423,453	71,606	124,114	12,224	110,850	11,208	753,455	374,246	209,941	21
1,136,730	415,432	290,979	52,493	96,648	11,669	85,796	132	537,717	183,581	98,447	22
589,361	169,800	146,217	29,346	65,941	5,289	30,182	80	277,055	142,506	59,253	23
498,123	164,535	132,855	19,542	22,039	6,909	26,004	83	207,432	126,156	66,185	24
466,876	119,038	163,434	21,914	53,047	6,931	30,944	—	276,270	71,568	5,297	25
36,346,777	13,347,590	9,121,264	1,102,309	2,993,793	295,607	2,384,906	22,967	15,920,846	7,078,341	4,823,947	26

Tab. 9. Folkskoleväsendet år 1895: ekonomiska förhållanden

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		D e b e t.									
L ä n.		Tillgångar vid årets början.	I n k o m s t e r.							Skuld vid årets slut.	
			Räntor, arrenden, afkomst af donationer o. d.	B i d r a g a f		Landsting, hushållnings- sällskap eller andra skoldistrikt.	Öfriga inkomster.		Summa inkomster.		
				Skoldistriktet:			Staten.				
				Kontant.	Värdet af naturapre- stationer.						
								a.	b.		
1:o. Landsbyggd.											
1	Stockholms län	313,671	15,459	283,258	49,545	148,985	3,166	4,792	12,724	467,929	397,436
2	Uppsala	259,995	11,875	165,456	31,289	101,492	3,649	2,435	2,178	318,374	384,759
3	Södermanlands	478,665	24,353	193,906	37,292	138,170	6,077	4,342	6,168	410,308	340,240
4	Östergötlands	596,750	28,728	262,967	54,662	203,338	7,359	24,392	14,353	595,799	348,798
5	Jönköpings	191,800	9,908	164,597	32,270	143,095	4,864	1,556	2,561	358,851	133,898
6	Kronobergs	129,406	5,748	114,762	16,879	101,711	1,318	2,093	2,698	245,209	43,794
7	Kalmar	159,216	5,940	205,404	34,384	162,953	5,471	8,529	3,759	426,440	226,040
8	Götlands	36,097	1,185	80,390	9,272	55,142	435	1,452	1,568	149,444	69,430
9	Blekinge	51,052	2,052	125,751	23,339	79,027	4,147	9,464	225	244,005	140,282
10	Kristianstads	241,712	11,719	352,279	70,660	208,982	25	16,928	23,905	684,498	516,140
11	Malmöhus	186,570	9,996	631,900	91,400	318,181	7,672	25,979	10,707	1,095,835	968,213
12	Hallands	117,961	5,649	160,534	22,319	103,034	245	4,716	1,888	298,385	204,616
13	Göteborgs o. Bohus	188,696	7,871	276,885	36,494	163,684	11,569	19,674	3,421	519,598	456,726
14	Elfsborgs	313,654	14,333	247,237	42,162	214,783	9,549	4,496	12,891	545,451	254,717
15	Skaraborgs	326,677	15,799	251,904	51,615	194,202	3,938	6,957	3,276	527,691	171,683
16	Vermlands	158,003	5,985	279,601	39,589	228,090	1,350	1,519	1,030	557,164	230,099
17	Örebro	296,538	12,995	294,127	46,780	174,601	5,476	4,318	1,645	539,942	329,525
18	Vestmanlands	203,559	9,808	225,070	30,602	124,150	3,793	6,676	939	401,038	455,398
19	Kopparbergs	247,083	11,140	363,021	59,297	224,454	1,086	20,917	24,865	704,780	618,172
20	Gefleborgs	195,986	9,305	300,446	61,339	162,115	5,360	4,346	664	543,575	200,808
21	Vesternorrlands	119,357	5,149	246,675	47,972	119,346	1,771	2,308	1,854	425,075	153,407
22	Jemtlands län	141,764	9,397	114,206	27,610	79,167	1,311	4,457	419	236,567	113,581
23	Vesterbottens	122,503	5,843	88,699	19,284	71,453	1,541	996	3,100	190,916	64,454
24	Norrbottnens	41,697	1,280	80,528	19,068	100,117	1,375	3,477	4,220	210,065	107,568
25	Summa	5,118,412	241,517	5,459,603	955,123	3,620,272	92,547	186,819	141,058	10,696,939	6,929,784
2:o. Städer.											
26	Stockholms stad	605,982	23,730	1,113,577	1,500	284,671	—	298	6,000	1,429,776	2,796,126
27	Stockholms län	34,195	1,726	29,281	2,950	10,867	240	57	875	45,996	94,496
28	Uppsala	97,078	4,126	85,147	2,908	21,263	440	762	233	114,879	209,957
29	Södermanlands	81,866	3,781	73,522	4,298	23,990	835	328	261	107,015	195,429
30	Östergötlands	59,783	2,878	198,602	2,706	57,490	1,200	215	5,008	268,099	428,520
31	Jönköpings	43,647	2,905	64,086	100	23,633	850	22	117	91,713	116,897
32	Kronobergs	33,045	2,330	17,042	100	8,142	150	—	—	27,764	76,772
33	Kalmar	25,432	1,474	54,015	1,117	24,801	2,238	656	—	84,301	75,293
34	Götlands	4,323	158	20,813	200	6,984	—	159	—	23,314	78,753
35	Blekinge	115,201	5,270	68,653	1,705	22,516	841	40	—	99,025	135,129
36	Kristianstads	43,008	2,204	46,061	700	12,213	—	1,876	513	63,567	130,494
37	Malmöhus	162,935	7,733	453,370	3,810	119,782	198	2,259	4,962	592,114	903,256
38	Hallands	47,247	2,235	68,037	2,525	22,173	—	—	181	95,151	117,244
39	Göteborgs o. Bohus	130,610	5,352	530,459	4,775	127,727	688	2,179	485	671,665	35,657
40	Elfsborgs	46,623	1,748	48,843	1,175	18,540	592	1,807	1,300	74,005	161,725
41	Skaraborgs	40,654	2,275	41,525	3,840	20,850	400	2,021	387	71,298	85,270
42	Vermlands	116,133	6,458	58,584	655	16,250	—	604	—	82,551	79,329
43	Örebro	75,973	3,109	52,590	2,310	19,601	2,210	310	223	80,353	—
44	Vestmanlands	41,530	2,140	73,452	7,152	20,705	1,450	259	78	105,236	205,851
45	Kopparbergs	28,380	1,426	32,667	710	8,968	—	1,354	2,550	47,675	83,146
46	Gefleborgs	165,844	5,882	178,831	10,191	46,612	360	1,055	2,014	244,945	403,231
47	Vesternorrlands	60,528	4,555	89,706	1,875	25,690	—	414	1,100	123,340	255,023
48	Jemtlands	4,547	159	19,095	300	5,496	—	—	—	25,050	67,852
49	Vesterbottens	3,853	195	14,750	150	5,424	150	16	—	20,685	95,712
50	Norrbottnens	2,000	104	31,195	2,350	11,031	405	647	200	45,932	59,614
51	Summa	2,070,417	93,953	3,463,903	60,102	965,419	13,247	17,338	26,487	4,640,449	6,890,776

(i kronor) länsvis med fördelning efter landsbygd och städer.

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
S:a Debet. (Summa af kol. 2, 10 och 11.)	K r e d i t.										Beloppet vid årets slut af donationer för folk- skoleväsendet.
	Skuld vid årets början.	U t g i f t e r.							Tillgångar vid årets slut.		
		För lärares och lärarinnors aföning.		För de till skolorna hö- rande byggnad- er, för skol- platserna och för inventarier.	För undervisnings- materiel.	Öfriga utgifter.		Summa utgifter.			
		Kontant.	Värdet af natura- prestationer.			a.	b.				
1,179,086	389,790	259,787	54,070	79,618	12,278	59,684	—	465,437	323,809	220,397	1
963,128	368,463	170,983	33,796	71,443	5,113	46,906	—	328,241	266,424	169,353	2
1,229,213	338,710	246,468	40,596	49,115	9,875	55,656	—	401,710	488,793	402,040	3
1,541,347	314,892	354,302	58,088	124,979	9,905	66,244	784	614,302	612,153	471,838	4
684,549	131,333	239,513	27,382	50,564	8,262	39,388	473	365,582	187,634	139,101	5
418,409	45,584	172,459	15,680	32,484	5,164	20,211	21	246,019	126,806	73,416	6
811,696	224,765	274,166	37,032	55,955	6,325	47,312	—	420,790	166,141	95,795	7
254,971	65,632	88,905	15,805	26,170	2,300	19,520	107	152,807	36,532	19,336	8
435,339	134,259	135,932	24,214	45,705	5,193	30,034	—	241,078	60,002	19,995	9
1,442,350	504,433	359,163	80,657	117,684	13,489	105,115	9	676,117	261,800	153,499	10
2,250,618	879,346	567,671	119,155	279,198	17,230	196,121	275	1,179,650	191,622	86,302	11
620,962	193,479	176,443	22,586	67,855	7,075	34,179	44	308,182	119,301	81,744	12
1,165,020	378,392	309,493	35,230	165,404	20,240	77,471	—	607,838	178,790	94,657	13
1,113,822	242,156	361,079	44,371	88,294	12,367	56,343	1,423	563,877	307,789	241,763	14
1,026,051	170,808	329,670	50,531	78,977	7,303	51,233	3	517,717	337,526	288,437	15
945,266	190,146	392,332	38,693	98,982	12,987	58,842	96	601,932	153,188	91,819	16
1,166,005	308,345	311,354	51,825	98,552	11,236	75,117	163	548,247	309,413	224,570	17
1,059,995	376,989	215,875	39,896	133,742	9,490	59,352	66	458,421	224,585	160,912	18
1,570,035	584,697	384,336	65,940	172,082	13,492	88,959	—	724,809	260,529	181,261	19
940,369	212,926	292,480	64,816	102,179	9,877	60,007	—	529,359	198,084	95,539	20
697,839	156,051	216,809	50,303	90,491	10,950	52,334	132	421,019	120,769	47,068	21
491,912	101,240	131,043	29,046	63,858	4,994	24,067	80	253,088	137,584	59,053	22
377,873	68,338	122,876	19,342	18,733	6,428	18,690	83	186,152	123,383	63,600	23
359,330	54,862	138,989	19,134	48,753	5,741	22,283	—	234,900	69,568	3,297	24
22,745,135	6,435,636	6,252,128	1,038,188	2,160,817	227,314	1,365,068	3,759	11,047,274	5,262,225	3,484,792	25
4,831,884	2,704,969	881,057	1,500	482,911	13,753	327,712	—	1,706,933	419,982	272,416	26
174,687	95,213	25,460	2,525	1,683	639	11,642	—	41,949	37,525	33,861	27
421,914	217,231	71,188	1,850	7,101	1,150	26,036	—	107,325	97,358	75,253	28
384,310	200,050	62,304	4,948	14,089	2,455	20,710	—	104,506	79,754	74,008	29
756,402	412,920	171,771	2,706	33,611	4,740	64,627	—	277,455	66,027	60,505	30
252,257	117,765	65,650	100	5,417	998	18,663	—	90,828	43,664	40,070	31
137,581	77,829	18,535	100	952	871	6,832	—	27,290	32,462	25,332	32
185,026	77,593	61,565	1,217	3,690	849	14,071	—	81,392	26,041	22,453	33
111,390	79,500	16,403	300	5,075	283	9,822	—	31,883	7	—	34
349,355	141,036	59,792	2,635	4,977	2,812	22,637	—	92,853	115,466	39,119	35
237,069	133,758	34,733	1,300	5,207	1,013	16,312	—	58,565	44,746	42,402	36
1,658,305	976,148	386,686	5,620	35,417	12,839	141,759	—	582,321	99,836	72,773	37
259,642	127,921	56,022	3,005	5,454	817	17,802	—	83,100	48,621	47,765	38
837,932	35,906	432,707	5,925	112,581	11,074	114,905	—	677,192	124,834	107,277	39
282,353	166,268	47,075	1,205	9,528	1,071	16,212	—	75,091	40,994	28,738	40
197,222	71,563	42,928	4,730	28,650	868	10,969	—	88,145	37,514	22,925	41
278,013	87,729	45,555	1,015	5,577	2,265	19,990	8,000	82,402	107,882	92,288	42
156,326	121	56,711	2,270	6,272	1,974	15,245	—	82,472	73,733	57,612	43
352,617	202,746	54,136	7,870	19,847	1,601	24,024	—	107,478	42,393	25,352	44
159,201	83,612	24,117	1,040	7,162	1,189	13,473	—	46,981	28,608	28,440	45
814,020	413,762	130,973	6,790	21,935	2,347	50,843	11,208	224,096	176,162	114,402	46
438,891	259,381	74,170	2,190	6,157	719	33,462	—	116,698	62,812	51,879	47
97,449	68,560	15,174	300	2,083	295	6,115	—	23,967	4,922	260	48
120,250	96,197	9,979	200	3,306	481	7,314	—	21,280	2,773	2,585	49
107,546	64,176	24,445	2,780	4,294	1,190	8,661	—	41,370	2,000	2,000	50
13,601,642	6,911,954	2,969,136	64,121	832,976	68,293	1,019,838	19,208	4,873,572	1,816,116	1,339,155	51

Tab. 10. Folkskoleväsendet år 1895: ekonomiska

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Städer.	Tillgångar vid årets början.	D e b e t.									Skuld vid årets slut.
		I n k o m s t e r.									
		Räntor, arrenden, afkomst af donationer o. d.	B i d r a g a f		Landsting, hushållnings- sällskap eller andra skoldistrikt.	Öfriga inkomster.		Summa inkomster.			
			Skoldistriktet:	Staten.		a.	b.				
			Kontant.	Värdet af naturapre- stationer.							
1	Stockholms stad.....	605,982	23,730	1,113,577	1,500	284,671	—	298	6,000	1,429,776	2,796,126
	Stockholms län:										
2	Norrtelje	22,506	1,078	3,967	—	2,425	100	—	—	7,570	—
3	Södertelje	6,515	293	16,512	1,600	5,050	—	—	—	23,455	55,876
4	Vaxholm	1,455	75	5,685	800	1,800	5	—	—	8,365	13,774
5	Öregrund	3,010	113	1,467	200	850	60	—	—	2,690	3,087
6	Östhammar	709	167	1,650	350	742	75	57	875	3,916	21,759
	Uppsala län:										
7	Uppsala	62,818	2,152	75,600	1,908	18,455	250	500	233	99,098	187,393
8	Enköping	34,260	1,974	9,547	1,000	2,808	190	262	—	15,781	22,564
	Södermanlands län:										
9	Nyköping	24,062	1,029	19,295	1,750	5,758	360	11	100	28,303	72,357
10	Eskilstuna	12,122	538	41,602	695	11,908	200	317	—	55,260	103,395
11	Mariefred	2,763	72	4,175	370	1,691	75	—	—	6,383	4,077
12	Strengnäs	39,083	1,932	1,990	630	1,683	125	—	161	6,521	1,103
13	Torshälla	3,348	163	4,346	395	2,133	25	—	—	7,062	2,337
14	Trosa	488	47	2,114	458	817	50	—	—	3,486	12,160
	Östergötlands län:										
15	Linköping	10,053	508	31,815	900	15,071	800	55	4,263	53,412	48,237
16	Motala	—	—	7,400	900	2,833	100	95	—	11,328	32,476
17	Norrköping	23,410	1,199	150,409	—	34,611	—	—	600	186,819	347,601
18	Skeninge	10,646	474	1,258	200	942	75	15	145	3,109	—
19	Söderköping	14,351	612	2,623	595	1,333	25	50	—	5,238	115
20	Vadstena	1,323	85	5,097	111	2,700	200	—	—	8,193	91
	Jönköpings län:										
21	Jönköping	17,136	1,295	57,339	—	19,250	800	22	117	78,823	102,920
22	Eksjö	21,968	1,411	5,225	—	2,575	—	—	—	9,211	13,803
23	Grenna	4,543	199	1,522	100	1,808	50	—	—	3,679	174
	Kronobergs län:										
24	Vexjö	33,045	2,330	17,042	100	8,142	150	—	—	27,764	76,772
	Kalmar län:										
25	Kalmar	9,217	735	28,026	—	11,992	1,188	102	—	42,043	74,014
26	Borgholm	336	—	2,299	200	1,092	225	—	—	3,816	750
27	Oskarshamn	7,546	358	8,057	—	4,517	475	1	—	13,408	200
28	Vestervik	4,118	161	12,961	775	5,583	250	545	—	20,275	—
29	Vimmerby	4,215	220	2,672	142	1,617	100	8	—	4,759	329
	Gottlands län:										
30	Visby	4,323	158	20,813	200	6,984	—	159	—	28,314	78,753
	Blekinge län:										
31	Karlskrona	100,780	4,596	45,018	800	13,617	508	25	—	64,564	108,264
32	Karlshamn	12,458	531	13,600	225	5,416	100	—	—	19,872	10,000
33	Ronneby	1,660	102	5,812	300	2,100	100	15	—	8,429	12,716
34	Sölvesborg	303	41	4,223	380	1,383	133	—	—	6,160	4,149
	Kristianstads län:										
35	Kristianstad	40,168	2,111	37,705	—	8,917	—	1,833	513	51,079	126,612
36	Engelholm	404	6	5,006	550	1,563	—	35	—	7,160	3,832
37	Simrishamn	2,436	87	3,350	150	1,733	—	8	—	5,328	—
	Malmöhus län:										
38	Malmö	8,637	521	217,892	2,800	60,889	—	367	—	282,469	408,709
39	Falsterbo	1,555	51	866	115	667	—	1	—	1,700	1,467
40	Helsingborg	17,257	761	94,300	—	22,063	—	592	—	117,716	247,426
41	Landskrona	3,544	150	49,960	355	13,192	—	716	1,806	66,179	74,557
42	Lund	108,412	4,861	57,090	—	12,219	88	571	383	75,272	136,767
43	Skanör	323	6	1,760	140	950	—	—	—	2,856	—
44	Trelleborg	1,290	66	6,752	400	2,659	44	—	—	9,921	109
45	Ystad	21,917	1,317	24,750	—	7,083	66	12	2,773	36,001	34,221

förhållanden (i kronor) i rikets särskilda städer.

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
S:a Debet. (Summa af kol. 2, 10 och 11)	K r e d i t.										Beloppet vid årets slut af donationer för folk- skoleväsendet.
	Skuld vid årets början.	U t g i f t e r.							Tillgångar vid årets slut.		
		För lärares och lärarinnors aföning.		För de till skolorna hö- rande byggnad- er, för skol- platserna och för inventarier.	För undervisnings- materiel.	Öfriga utgifter.		Summa utgifter.			
		Kontant.	Värdet af natura- prestationer.			a.	b.				
4,831,884	2,704,969	881,057	1,500	482,911	13,753	327,712	—	1,706,933	419,982	272,416	1
30,076	—	6,167	—	64	122	966	—	7,319	22,757	22,256	2
85,446	57,581	12,367	1,175	1,114	298	6,755	—	21,709	6,556	6,556	3
23,594	15,437	3,765	800	225	143	1,763	—	6,696	1,461	1,461	4
8,787	3,305	1,542	200	160	4	475	—	2,381	3,101	3,038	5
26,384	18,890	1,619	350	120	72	1,683	—	3,844	3,650	550	6
349,309	192,791	64,128	850	4,209	922	23,301	—	93,410	63,108	43,103	7
72,605	24,440	7,060	1,000	2,892	228	2,735	—	13,915	34,250	32,150	8
124,722	74,805	14,050	2,400	2,719	805	6,934	—	26,908	23,009	21,849	9
170,777	104,780	35,476	695	8,506	1,045	10,266	—	55,988	10,009	10,000	10
13,223	4,807	3,865	370	1,022	229	573	—	5,559	2,857	2,748	11
46,707	523	3,863	630	684	273	1,053	—	6,503	39,681	35,981	12
12,747	2,774	4,125	395	696	47	1,000	—	6,263	3,710	3,430	13
16,134	12,361	1,425	458	462	56	884	—	3,285	488	—	14
111,702	48,775	36,541	900	1,055	345	10,735	—	49,576	13,351	12,960	15
43,804	33,985	5,457	900	223	245	2,994	—	9,819	—	—	16
557,830	329,984	118,493	—	30,757	4,010	48,747	—	202,007	25,839	21,415	17
13,755	—	2,012	200	264	11	526	—	3,013	10,742	10,692	18
19,704	91	3,008	595	823	105	694	—	5,225	14,388	14,338	19
9,607	85	6,260	111	489	24	931	—	7,815	1,707	1,100	20
198,879	103,795	56,475	—	5,206	579	16,110	—	78,370	16,714	16,598	21
44,982	13,967	6,150	—	123	270	1,994	—	8,537	22,478	19,000	22
8,396	3	3,025	100	88	149	559	—	3,921	4,472	4,472	23
137,581	77,829	18,535	100	952	871	6,832	—	27,290	32,462	25,332	24
125,274	75,800	29,066	—	1,110	283	9,773	—	40,237	9,237	8,439	25
4,912	1,168	2,140	300	243	32	525	—	3,240	494	—	26
21,154	400	11,425	—	249	131	1,357	—	13,162	7,592	6,831	27
24,333	—	15,552	775	1,564	335	2,150	—	20,376	4,017	2,941	28
9,303	225	3,382	142	524	63	266	—	4,377	4,701	4,222	29
111,390	79,500	16,403	300	5,075	283	9,822	—	31,883	7	—	30
273,608	111,990	38,375	800	2,330	2,132	15,797	—	59,434	102,184	27,683	31
42,330	11,000	13,677	600	1,048	182	3,575	—	19,082	12,248	11,436	32
22,805	13,473	4,924	525	791	322	1,874	—	8,436	896	—	33
10,612	4,573	2,816	710	808	176	1,391	—	5,901	138	—	34
217,859	130,336	28,582	—	1,603	871	14,634	—	45,690	41,833	40,236	35
11,446	3,422	2,751	1,000	3,294	123	856	—	8,024	—	—	36
7,764	—	3,400	300	310	19	822	—	4,851	2,913	2,166	37
699,815	408,147	190,732	4,000	14,978	9,357	63,699	—	282,766	8,902	8,896	38
4,722	1,533	1,067	210	98	27	311	—	1,713	1,476	1,000	39
382,399	248,363	80,808	—	10,842	1,362	24,985	—	117,997	16,039	7,836	40
144,280	77,991	40,688	475	2,995	725	15,741	—	60,624	5,665	3,521	41
320,451	202,917	42,188	—	4,077	944	29,023	—	76,232	41,302	24,925	42
3,179	—	1,717	260	331	33	490	—	2,831	348	—	43
11,320	117	7,604	675	691	15	927	—	9,912	1,291	1,250	44
92,139	37,080	21,882	—	1,405	376	6,583	—	30,246	24,813	25,345	45

Tab. 10 (forts.). Folkskoleväsendet år 1895: ekonomiska

1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Städer.		D e b e t.									
		Tillgångar vid årets början.	I n k o m s t e r.							Skuld vid årets slut.	
			Räntor, arrenden, afkomst af donationer o. d.	B i d r a g a f			Öfriga inkomster.		Summa inkomster.		
				Skoldistriktet:		Landeting, hushållnings- sällskap eller andra skoldistrikt.	Staten.	a.			b.
Kontant.	Värdet af naturapre- stationer.										
Hallands län:											
46	Halmstad	20,040	1,077	46,650	200	13,605	—	—	—	61,532	88,365
47	Falkenberg	—	11	3,225	400	1,867	—	—	—	5,503	210
48	Kungsbacka	12,204	567	1,183	250	942	—	—	—	2,942	—
49	Laholm	1,331	55	3,394	415	1,542	—	—	181	5,587	1,544
50	Varberg	13,672	525	18,585	1,260	4,217	—	—	—	19,587	27,125
Göteborgs och Bohus län:											
51	Göteborg	117,995	4,850	501,776	2,700	115,486	—	2,049	—	626,861	—
52	Kungälv	88	—	880	175	1,067	100	123	410	2,755	66
53	Marstrand	5,940	185	6,195	900	1,509	68	—	—	8,857	31,552
54	Strömstad	7,160	317	3,508	400	1,975	140	7	75	6,422	3,720
55	Uddevalla	27	—	18,100	600	7,690	380	—	—	26,770	319
Elfsborgs län:											
56	Venersborg	20,282	1,049	9,632	—	4,292	75	719	—	15,817	14,360
57	Alingsås	1,839	48	2,530	375	1,558	42	51	—	4,604	—
58	Borås	8,182	358	27,486	—	8,200	300	37	300	36,681	115,859
59	Ulricehamn	339	12	1,210	200	817	100	—	—	2,339	—
60	Åmål	15,981	281	7,935	600	3,673	75	1,000	1,000	14,564	31,506
Skaraborgs län:											
61	Mariestad	6,412	360	8,700	975	3,125	—	1,834	387	15,381	64,537
62	Falköping	2,125	92	8,752	500	3,425	250	—	—	13,019	10,800
63	Hjo	12,933	627	927	155	675	100	127	—	2,611	3
64	Lidköping	6,435	308	12,794	800	4,275	—	—	—	18,177	9,000
65	Skara	12,664	745	4,407	810	5,625	—	60	—	11,647	930
66	Skövde	85	143	5,945	600	3,725	50	—	—	10,463	—
Vermlands län:											
67	Karlstad	7,533	332	30,080	350	7,692	—	99	—	38,553	47,007
68	Filipstad	72,144	3,607	9,990	225	3,083	—	—	—	16,905	4,401
69	Kristinehamn	36,456	2,519	18,514	80	5,475	—	505	—	27,093	27,921
Örebro län:											
70	Örebro	31,487	1,315	46,432	1,850	15,725	2,183	269	—	67,824	—
71	Askersund	1,002	20	1,950	270	1,342	—	—	—	3,582	—
72	Lindesberg	—	—	2,058	190	1,267	—	—	—	3,515	—
73	Nora	43,484	1,774	2,100	—	1,267	27	41	223	5,432	—
Vestmanlands län:											
74	Vesterås	11,775	531	27,026	4,025	6,708	940	75	—	39,305	107,266
75	Arboga	17,687	940	13,792	375	4,367	230	—	78	19,782	40,911
76	Köping	8,297	418	16,048	772	4,500	140	72	—	21,950	57,674
77	Sala	8,771	251	16,586	1,980	5,130	140	112	—	24,199	—
Kopparbergs län:											
78	Falun	28,218	1,426	29,019	360	6,817	—	1,334	2,550	41,506	82,056
79	Hedemora	162	—	2,668	150	1,484	—	20	—	4,322	1,090
80	Säter	—	—	980	200	667	—	—	—	1,847	—
Gefleborgs län:											
81	Gefle	98,358	4,069	119,896	1,375	29,728	—	—	2,000	157,068	390,471
82	Hudiksvall	17,161	956	15,531	700	5,667	120	598	14	23,586	6,500
83	Söderhamn	50,325	857	43,404	8,116	11,217	240	457	—	64,291	6,260
Vesternorrlands län:											
84	Hernösand	16,750	703	23,730	400	9,106	—	248	—	34,187	36,000
85	Sundsvall	43,778	3,852	61,598	700	14,717	—	166	1,100	82,133	219,023
86	Örnsköldsvik	—	—	4,378	775	1,867	—	—	—	7,020	—
Jemtlands län:											
87	Östersund	4,547	159	19,095	300	5,496	—	—	—	25,050	67,852
Vesterbottens län:											
88	Umeå	3,853	195	14,750	150	5,424	150	16	—	20,685	95,712
Norrbottnens län:											
89	Luleå	—	—	19,150	1,450	5,604	280	411	—	26,895	41,409
90	Haparanda	2,000	104	5,945	300	2,685	—	226	—	9,260	623
91	Piteå	—	—	6,100	600	2,742	125	10	200	9,777	17,582

förhållanden (i kronor) i rikets särskilda städer.

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
S:a Debet. (Summa af kol. 2, 10 och 11.)	K r e d i t.										Beloppet vid årets slut af donationer för folk- skoleväsendet.
	Skuld vid årets början.	U t g i f t e r.								Tillgångar vid årets slut.	
		För lärares och lärarinnors aföning.		För de till skolorna hö- rande byggnad- er, för skol- platserna och för inventarier.	För undervisnings- materiel.	Öfriga utgifter.		Summa utgifter.			
		Kontant.	Värdet af natura- prestationer.			a.	b.				
169,937	97,288	37,046	350	2,032	475	12,706	—	52,609	20,040	20,040	46
5,713	81	3,523	400	1,204	31	474	—	5,632	—	—	47
15,146	192	1,985	250	39	57	490	—	2,821	12,133	11,859	48
8,462	2,309	3,065	625	29	19	683	—	4,421	1,732	1,300	49
60,384	28,051	10,403	1,380	2,150	235	3,449	—	17,617	14,716	14,566	50
744,256	—	404,650	3,350	110,489	9,046	104,511	—	632,046	112,210	95,394	51
2,909	—	2,106	175	62	305	261	—	2,909	—	—	52
46,349	31,939	3,693	900	971	315	3,098	—	8,977	5,433	4,805	53
17,302	3,720	4,052	400	317	491	1,131	—	6,391	7,191	7,078	54
27,116	247	18,206	1,100	742	917	5,904	—	26,869	—	—	55
50,459	13,609	12,916	—	571	139	2,571	—	16,197	20,653	20,000	56
6,443	—	3,292	375	463	8	721	—	4,859	1,584	1,205	57
160,722	117,753	20,807	—	4,780	633	9,935	—	36,155	6,814	4,892	58
2,678	—	1,630	230	289	42	229	—	2,420	258	239	59
62,051	34,906	8,430	600	3,425	249	2,756	—	15,460	11,685	2,402	60
86,330	47,375	6,595	975	25,259	—	3,183	—	36,012	2,943	1,000	61
25,944	12,600	7,678	700	369	63	2,005	—	10,815	2,529	1,000	62
15,547	—	1,640	155	278	147	325	—	2,545	13,002	12,925	63
33,612	10,000	11,650	800	1,663	328	3,246	—	17,687	5,925	5,500	64
25,241	1,314	7,660	1,500	640	101	1,207	—	11,108	12,819	2,500	65
10,548	274	7,705	600	441	229	1,003	—	9,978	296	—	66
93,093	48,750	22,555	530	2,304	638	10,415	—	36,442	7,901	7,331	67
93,450	6,109	8,450	375	858	367	5,134	—	15,184	72,157	72,157	68
91,470	32,870	14,550	110	2,415	1,260	4,441	8,000	30,776	27,824	12,300	69
99,311	—	47,875	1,850	5,292	1,753	12,800	—	69,570	29,741	15,941	70
4,584	—	2,368	270	738	161	610	—	4,147	437	—	71
3,515	6	2,718	150	40	11	493	—	3,412	97	—	72
48,916	115	3,750	—	202	49	1,342	—	5,343	43,458	41,671	73
158,346	100,311	18,869	4,185	12,115	845	10,246	—	46,260	11,775	11,775	74
78,380	41,675	11,158	375	1,889	207	5,096	—	18,725	17,980	5,460	75
87,921	59,260	12,475	700	1,145	282	5,839	—	20,441	8,220	5,567	76
27,970	1,500	11,634	2,610	4,698	267	2,843	—	22,052	4,418	2,550	77
151,780	83,500	19,343	400	6,050	1,156	12,723	—	39,672	28,608	28,440	78
5,574	112	3,640	150	1,112	33	527	—	5,462	—	—	79
1,847	—	1,134	490	—	—	223	—	1,847	—	—	80
645,897	397,602	90,921	1,375	12,589	1,403	42,185	—	148,473	99,822	87,500	81
47,247	8,000	14,990	700	3,413	244	3,677	—	23,024	16,223	16,222	82
120,876	8,160	25,062	4,715	5,933	700	4,981	11,208	52,599	60,117	10,680	83
86,937	39,206	21,373	400	2,500	448	5,516	—	30,237	17,494	16,750	84
344,934	220,175	48,397	800	2,742	182	27,330	—	79,451	45,308	34,629	85
7,020	—	4,400	990	915	89	616	—	7,010	10	—	86
97,449	68,560	15,174	300	2,083	295	6,115	—	23,967	4,923	200	87
120,250	96,197	9,979	200	3,306	481	7,314	—	21,280	2,773	2,585	88
68,304	43,888	13,270	1,600	2,931	802	5,813	—	24,416	—	—	89
11,883	1,509	5,640	400	1,018	314	1,002	—	8,374	2,000	2,000	90
27,359	18,779	5,535	780	345	74	1,846	—	8,580	—	—	91

